

**ENGELLİ ÇOCUK PARKLARI VE DONATILARI:
İZMİR İLİ VE İLÇELERİ ENGELLİ ÇOCUK PARKLARININ
İNCELENMESİ VE TASARIM ÖNERİLERİ**

Melike ÇETİN

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Necmi KAHRAMAN

Kasım, 2022

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ENGELLİ ÇOCUK PARKLARI VE DONATILARI: İZMİR
İLİ VE İLÇELERİNDE ENGELLİ ÇOCUK PARKLARININ
İNCELENMESİ VE TASARIM ÖNERİLERİ

Hazırlayan

Melike ÇETİN

Danışman

Doç. Dr. Necmi KAHRAMAN

AFYONKARAHİSAR 2022

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum '**Engelli Çocuk Parkları ve Donatıları: İzmir İli ve İlçeleri Engelli Çocuk Parklarının İncelenmesi ve Tasarım Önerileri**' adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça 'da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

...../...../.....

İmza

Melike ÇETİN

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ENSTİTÜ ONAYI

Öğrencinin	Adı- Soyadı	Melike ÇETİN
	Numarası	180658112
	Anabilim Dalı	Disiplinler Arası Sanat ve Tasarım
	Programı	Sanat ve Tasarım
	Program Düzeyi	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Sanatta Yeterlik
Tezin Başlığı		Engelli Çocuk Parkları ve Donatıları: İzmir İli ve İlçeleri Engelli Çocuk Parklarının İncelenmesi ve Tasarım Öneriler
Tez Savunma Sınav Tarihi		18 Temmuz 2022 – 20 Ekim 2022
Tez Savunma Sınav Saati		11:00 – 11:00

Yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek ☐oy birliği – ☐oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

ÖZET

ENGELLİ ÇOCUK PARKLARI VE DONATILARI: İZMİR İLİ VE İLÇELERİ ENGELLİ ÇOCUK PARKLARININ İNCELENMESİ VE TASARIM ÖNERİLERİ

Melike ÇETİN

AFYONKOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANABİLİM DALI

Kasım, 2022

Danışman: Doç. Dr. Necmi KAHRAMAN

Çocuk oyun alanları ve parkları, çocuk gelişiminin vazgeçilmez bir unsurunu oluşturmaktadır. Birey oluşumunun ilk evresi olan çocukluk yıllarının büyük bir kısmını kaplayan parklar ve donatılarının çocuklar üzerinde etkileri bulunmaktadır. Ancak her bireyin eşit olmadığı gibi her çocuk da eşit değildir. Bu durumda her iki çocuk potansiyelini de oyun alanlarında eşitleyebilmek için engelli çocuk parkları tasarlanmıştır. Bu çalışmada, İzmir İli ve İlçelerinde bulunan tüm çocukların ortak oyun alanı olan engelli çocuk parklarının ve donatı elemanlarının; engelli çocuklar tarafından kullanılabilirliği, işlevselliği, ulaşılabilirliği ile ergonomik ve antropometrik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Buna göre, araştırma yapılan parklarda bulunan oyun grupları ve oyun donatıları, tanımı yapılan kavramlara göre incelenmiş ve uygunluk açısından değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda standart olarak tasarlanan bu parklarda yaşanan çeşitli sorunlar belirlenmiş olup, bu sorunların çözümüne yönelik yeni tasarım önerileri sunulmuştur. Ayrıca, bu parklarda yapılabilecek yeni düzeltmelere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Engelli Çocuk, Engelli Çocuk Oyun Parkı, Engelli Çocuk Oyun Donatısı

ABSTRACT

PARK FOR DISABLED CHILDREN AND EQUIPMENT ELEMENTS: INVESTIGATION AND DESIGN SUGGESTIONS OF PARK FOR DISABLED CHILDREN IN İZMİR AND ITS DISTRICTS

Melike ÇETİN

**AFYONKOCATEPE UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF ART AND DESIGN**

November, 2022

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Necmi KAHRAMAN

Children's playgrounds and parks constitute an indispensable element of child development. The parks and their equipment, which cover most of the childhood years, which is the first stage of individual formation, have effects on children. However, not every individual is equal, and not every child is equal. In this case, disabled children's parks were designed to equalize both children's potentials in playgrounds. In this study it is aimed to determine the usability, functionality, accessibility, ergonomic and anthropometric characteristics of the children's playgrounds for the disabled and their equipment in which are the common playgrounds of all children in İzmir Province and its districts. Accordingly, the playgrounds and playground equipment in the researched parks were examined according to the defined concepts and evaluated in terms of suitability. As a result of the research, various problems experienced in these parks, which were designed as standard, were determined and new design proposals were presented for the solution of these problems. In addition, new corrections that can be made in these parks are included.

Keywords: Disabled Children, Disabled Children's Playground, Disabled Children's Playground Equipment

ÖN SÖZ

Engel kavramının birey üzerinde oluşturduğu fiziksel ve psikolojik durumun engelli çocuk üzerinde daha gözle görülür bir şekilde ortada olması ve çocukların her konuda kendi kendilerine yetebilme kapasitelerinin daha büyük bir bireye göre daha az olması incelenen konunun hassasiyetini ortaya çıkarmıştır. Bu konuda yapılması gereken çalışmaların büyük bir titizlikle ve en ince ayrıntısı düşünülerek yapılması gerektiği kavramını vurgulamıştır. Oluşturulan bu çalışmada bu kavramlara ve durumlara oldukça dikkat edilerek faydalı olacağı düşünülen bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Doğduğumuz günden bu yana bize her türlü imkânı sağlayan, her istediğimizi yerine getiren ve bu yaşlara gelmemizde büyük bir paya sahip olan Annem'e ve Babam'a en kalbi duygularıyla teşekkürlerimi sunarım. Araştırma sürecinde bana her adımda yardım eden ve hayatımda en iyi arkadaşım olan kardeşim Ceylin'e sevgilerimle teşekkür ederim.

Bu araştırma sürecinde ve gerek lisans hayatım boyunca ve gerekse yüksek lisans eğitimi aldığım süreç boyunca benden desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, her zaman yanımda olan, bilgi birikimi ve tecrübesiyle katkılarının faydasını yaşadığım çok değerli hocam Doç.Dr.Necmi KAHRAMAN'a saygılarımla teşekkür ederim. Ayrıca jürimize katılıp değerli katkı ve yorumlarını esirgemeyen saygıdeğer hocalarımız Prof.Dr.Kemal YILDIRIM'a ve Dr.Öğr.Üyesi Sena COŞKUN'a, araştırma sürecim ve analiz kısmında ellerinde bulunan mevcut bilgileri benimle paylaştıkları için İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ve İzmir İlçe Belediyeleri'ne saygılarımla teşekkürlerimi sunarım.

Melike ÇETİN

2022, Afyonkarahisar

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
YEMİN METNİ	ii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖN SÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xvii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ENGELLİ VE ENGELLİ ÇOCUK KAVRAMI, ERGONOMİ-ANTROPOMETRİ KAVRAMLARI, ENGELLİ TASARIMI VE ENGELLİ PARK TASARIMI

1. ENGELLİ VE ENGELLİ ÇOCUK KAVRAMI	3
1.1. ENGELLİ VE ENGELLİ ÇOCUK TANIMI.....	3
1.1.1. Engelli Tanımı.....	3
1.1.2. Engelli Çocuk Tanımı.....	4
1.2. ENGELLİLİĞİN SINIFLANDIRILMASI.....	5
1.2.1. Bedensel Engelli	8
1.2.1.1. Tekerlekli Sandalye Kullanan Engelli.....	9
1.2.1.2. Yürüyebilen Engelli.....	9
1.2.2. Duyusal Engelli	9
1.2.2.1. Görme Engelli	9
1.2.2.2. İşitme Engelli.....	10
1.2.2.3. Dil ve Konuşma Engelli	11
1.2.3. Zihinsel Engelli	11
1.2.4. Geçici Engelli	12
1.3. DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE ENGELLİLER İLE ENGELLİ ÇOCUKLARIN DURUMU VE YASAL HAKLARI	13
1.3.1. Dünya'da ve Türkiye'de Engelliler ile Engelli Çocukların Durumu.....	13
1.3.2. Dünya'da ve Türkiye'de Engelli ve Engelli Çocuk Yasal Hakları.....	17
2. ERGONOMİ VE ANTROPOMETRİ KAVRAMLARI	19
2.1. ERGONOMİ KAVRAMI.....	19
2.1.1. Ergonominin Tanımı.....	19
2.1.2. Ergonominin Amacı	20
2.1.3. Ergonomi Çeşitleri.....	21
2.1.3.1. Fiziksel Ergonomi	21
2.1.3.2. Bilişsel Ergonomi	22
2.1.3.3. Yönetsel Ergonomi	22
2.1.3.4. Örgütsel Ergonomi	22
2.2. ANTROPOMETRİ KAVRAMI.....	23
2.2.1. Antropometrinin Tanımı	23
2.2.2. Antropometrinin Amacı.....	24
2.2.3. Antropometrinin Çeşitleri	25
2.2.3.1. Statik Antropometri	25

2.2.3.2. Dinamik (Fonksiyonel) Antropometri	25
3. ENGELLİ TASARIMI VE ENGELLİ PARK TASARIMI.....	26
3.1. ENGELLİ TASARIMI.....	26
3.2. ENGELLİ PARK TASARIMI	27
3.2.1. Parklardaki Sert Zeminli Açık Alanlar ve Park içi yollar Rampalar-Merdivenler	28
3.2.2. Otoparklar.....	29
3.2.3. Dinlenme Alanları	30
3.2.4. Oyun Alanları	31
3.2.5. Parklardaki Yumuşak Zeminli Alanlar (Bitkilendirme Alanları).....	32
3.2.6. Kent Mobilyaları	32

İKİNCİ BÖLÜM

İZMİR İLİ VE İZMİR İLİ'NİN ENGELSİZ ÇOCUK PARKI BULUNAN İLÇELERİ

1. İZMİR İLİ TANITIMI	33
2. İZMİR İLİ'NİN ENGELLİ ÇOCUK PARKI BULUNAN İLÇELERİ'NİN TANITIMI.....	37
2.1. BALÇOVA İLÇESİ	37
1.3.BAYRAKLI İLÇESİ.....	38
2.3. BORNOVA İLÇESİ.....	38
2.4. BUCA İLÇESİ.....	39
2.5. ÇİĞLİ İLÇESİ.....	40
2.6. GAZİEMİR BELEDİYESİ	41
2.7. GÜZELBAHÇE İLÇESİ	42
2.8. KARABAĞLAR İLÇESİ.....	42
2.9. KARŞIYAKA İLÇESİ	43
2.10. KEMALPAŞA İLÇESİ	44
2.11. KİRAZ İLÇESİ	45
2.12. MENDERES İLÇESİ	46
2.13. MENEMEN İLÇESİ	47
2.14. NARLIDERE İLÇESİ	48
2.15. ÖDEMiŞ İLÇESİ	49
2.16. SELÇUK İLÇESİ	50
2.17. TİRE İLÇESİ.....	51
2.18. TORBALI İLÇESİ	52
2.19. URLA İLÇESİ.....	53

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İZMİR İLİ VE İLÇELERİNDE BULUNAN ENGELLİ ÇOCUK PARKLARI; OYUN GRUPLARI-OYUN DONATILARI

1. ARAŞTIRMANIN AMACI, ÖNEMİ	54
2. ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ	55
3. ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE SINIRLILIKLARI.....	55
4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	56
4.1. VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ	56
4.2. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ	57

4.3. VERİ ANALİZ YÖNTEMİ	57
5. ARAŞTIRMA BULGULARI	57
5.1. İBRAHİM ÖZKILÇIK PARKI	57
5.2. İNCİRALTI KENT ORMANI PARKI	61
5.3. DR. EKREM AKARGÜL YAŞAM PARKI.....	66
5.4. ŞEHİT ÜSTEĞMEN YUNUS KESKİN PARKI.....	70
5.5. AŞIK VEYSEL REKREASYON ALANI PARKI	73
5.6. DR. BEHÇET UZ REKREASYON ALANI PARKI	79
5.7. MACERA PARKI.....	82
5.8. ŞEHİT JANDARMA ÜSTEĞMEN ÖMER BOZKURT PARKI	87
5.9. ŞEHİT POLİS FETHİ SEKİN PARKI.....	92
5.10. NEŞET ERTAŞ PARKI	95
5.11. ŞİRİNYER PARKI.....	99
5.12. AHMET TANER KIŞLALI PARKI	102
5.13. HAVA ŞEHİTLERİ PARKI	107
5.14. ESRA PARKI.....	110
5.15. MEHMET AFACAN PARKI	115
5.16. ŞEHİT JANDARMA KOMUTAN ÜMİT AKDAĞ PARKI	117
5.17. ŞEHİT PİYADE UZMAN ÇAVUŞ MİTHAN KARABAĞ PARKI	120
5.18. AYŞE MAYDA SPOR TESİSLERİ PARKI	125
5.19. RAHŞAN-BÜLENT ECEVİT PARKI	128
5.20. KARABAĞLAR ENGELSİZ PARK.....	131
5.21. GİRNE KÜLTÜRPARK	133
5.22. HALK PARK	137
5.23. MUZAFFER İZGÜ PARKI	142
5.24. PEYNİRCİOĞLU HORIZON 2020 PARKI.....	145
5.25. KEMALPAŞA ENGELSİZ PARK	150
5.26. KİRAZ ENGELSİZ PARK	153
5.27. ÖZDERE GENÇLİK PARKI.....	155
5.28. AHMET KAYA PARKI	158
5.29. EMİR ALEM ENGELSİZ YAŞAM MERKEZİ PARKI	161
5.30. ASIM BEZİRCİ PARKI.....	164
5.31. BAHRİYE ÜÇÖK PARKI.....	169
5.32. BAKÜ PARKI.....	172
5.33. CEVAT ŞAKİR KABAAĞAÇLI PARKI	176
5.34. MUHTAR ŞENGÜN GÜLEL PARKI	179
5.35. 125. YIL KÜLTÜRPARK.....	183
5.36. ÖDEMİŞ ENGELSİZ KAFE PARK.....	185
5.37. ENGELSİZ GEZİ PARKI.....	188
5.38. TİRE ENGELSİZ PARK	191
5.39. TİRE ENGELSİZ KAFE PARK	194
5.40. TORBALI ENGELSİZ YAŞAM PARKI	198
5.41. ŞEHİT JANDARMA ER RAMAZAN KARA PARKI.....	201
5.42. ŞEHİT JANDARMA KOMANDO ER BİROL AKGÜN PARKI	204
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	208
KAYNAKÇA.....	221
ÖZGEÇMİŞ	226

TABLÖLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Engel Türleri Şeması	8
Tablo 2. Görme Engellilik Kavramı	10
Tablo 3. İşitme Engellilik Kavramı	11
Tablo 4. Genel Nüfus İçinde Yaş Grubu Ve Cinsiyete Göre En Az Bir Engeli Olan Nüfus, 2011	14
Tablo 5. Engel Grubu Ve Cinsiyete Göre Engelli Nüfus Oranı	15
Tablo 6. Tük Sağlık Araştırması Yaş Grupları Ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2019	16
Tablo 7. İzmir İli Ve İlçeleri Engelli Çocuk Parkı Durumu Tablosu	36
Tablo 8. İbrahim Özkılçık Parkı Değerlendirme Tablosu	61
Tablo 9. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Değerlendirme Tablosu	65
Tablo 10. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Değerlendirme Tablosu	70
Tablo 11. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Değerlendirme Tablosu	73
Tablo 12. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Değerlendirme Tablosu	78
Tablo 13. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Değerlendirme Tablosu	81
Tablo 14. Macera Parkı Değerlendirme Tablosu	86
Tablo 15. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Değerlendirme Tablosu	91
Tablo 16. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Değerlendirme Tablosu	95
Tablo 17. Neşet Ertaş Parkı Değerlendirme Tablosu	98
Tablo 18. Şirinyer Parkı Değerlendirme Tablosu	102
Tablo 19. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Değerlendirme Tablosu	106
Tablo 20. Hava Şehitleri Parkı Değerlendirme Tablosu	110
Tablo 21. Esra Parkı Değerlendirme Tablosu	114
Tablo 22. Mehmet Afacan Parkı Değerlendirme Tablosu	117
Tablo 23. Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı Değerlendirme Tablosu	120
Tablo 24. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Değerlendirme Tablosu	124
Tablo 25. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Değerlendirme Tablosu	127
Tablo 26. Rahşan-Bülent Ecevit Parkı Değerlendirme Tablosu	130
Tablo 27. Karabağlar Engelsiz Park Değerlendirme Tablosu	133
Tablo 28. Girne Kültürpark Değerlendirme Tablosu	137
Tablo 29. Halk Park Değerlendirme Tablosu	141
Tablo 30. Muzaffer İzgü Parkı Değerlendirme Tablosu	144
Tablo 31. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Analiz Tablosu	150
Tablo 32. Kemalpaşa Engelsiz Parkı Değerlendirme Tablosu	152
Tablo 33. Kiraz Engelsiz Park Değerlendirme Tablosu	155
Tablo 34. Özdere Gençlik Parkı Değerlendirme Tablosu	157
Tablo 35. Ahmet Kaya Parkı Değerlendirme Tablosu	161
Tablo 36. Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı Değerlendirme Tablosu	163
Tablo 37. Asım Bezirci Parkı Değerlendirme Tablosu	168
Tablo 38. Bahriye Üçok Parkı Değerlendirme Tablosu	172
Tablo 39. Bakü Parkı Değerlendirme Tablosu	175
Tablo 40. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Değerlendirme Tablosu	179
Tablo 41. Muhtar Şengün Gülel Parkı Değerlendirme Tablosu	182
Tablo 42. 125. Yıl Kültürpark Analiz Tablosu	185
Tablo 43. Ödemiş Engelsiz Kafe Park Değerlendirme Tablosu	187
Tablo 44. Engelsiz Gezi Parkı Değerlendirme Tablosu	190
Tablo 45. Tire Engelsiz Park Değerlendirme Tablosu	194

Tablo 46. Tire Engelsiz Kafe Park Değerlendirme Tablosu	197
Tablo 47. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Değerlendirme Tablosu	201
Tablo 48. Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı Değerlendirme Tablosu	203
Tablo 49. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Değerlendirme Tablosu	206

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Engelliler İçin Rampa Standartı	28
Şekil 2. Engelliler İçin Merdiven Standartları.....	29
Şekil 3. Engelliler İçin Otopark Standartları	30
Şekil 4. Engelliler İçin Dinlenme Alanları Standartları	30
Şekil 5. Engelli Çocuklar İçin Oyun Donatıları	31
Şekil 6. Engelliler İçin Kent Mobilyaları Standartları	33
Şekil 7. İzmir İlinin Konum Haritası.....	34
Şekil 8. İzmir İli İlçeler Haritası.....	35
Şekil 9. Balçova Belediyesi Mahalle Haritası	37
Şekil 10. Bayraklı Belediyesi Mahalle Haritası	38
Şekil 11. Bornova Belediyesi Mahalle Haritası	39
Şekil 12. Buca Belediyesi Mahalle Haritası	40
Şekil 13. Çiğli Belediyesi Mahalle Haritası	41
Şekil 14. Gaziemir Belediyesi Mahalle Haritası	41
Şekil 15. Güzelbahçe Belediyesi Mahalle Haritası	42
Şekil 16. Karabağlar Belediyesi Mahalle Haritası	43
Şekil 17. Karşıyaka Belediyesi Mahalle Haritası	44
Şekil 18. Kemalpaşa Belediyesi Mahalle Haritası	45
Şekil 19. Kiraz Belediyesi Mahalle Haritası	46
Şekil 20. Menderes Belediyesi Mahalle Haritası	47
Şekil 21. Menemen Belediyesi Mahalle Haritası	48
Şekil 22. Narlıdere Belediyesi Mahalle Haritası	49
Şekil 23. Ödemiş Belediyesi Mahalle Haritası.....	50
Şekil 24. Selçuk Belediyesi Mahalle Haritası	51
Şekil 25. Tire Belediyesi Mahalle Haritası	52
Şekil 26. Torbalı Belediyesi Mahalle Haritası	53
Şekil 27. Urla Belediyesi Mahalle Haritası	54
Şekil 28. İbrahim Özkılçık Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı.....	58
Şekil 29. İbrahim Özkılçık Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı.....	59
Şekil 30. İbrahim Özkılçık Parkı Sallanma Oyun Donatıları Fotoğrafı	60
Şekil 31. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı.....	62
Şekil 32. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı	63
Şekil 33. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Sallanma Oyun Donatısı Fotoğrafı	64
Şekil 34. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Dönence Oyun Donatısı Fotoğrafı	65
Şekil 35. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı	66
Şekil 36. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları.....	68
Şekil 37. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Sallanma I Donatısı Fotoğrafı	68
Şekil 38. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Dönence Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	69
Şekil 39. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Motor-Kas- Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	69
Şekil 40. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı	71
Şekil 41. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı.....	72
Şekil 42. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları.....	72
Şekil 43. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı.....	74
Şekil 44. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafı	75

Şekil 45. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Sallanma Elemanı Donatısı Fotoğrafları	76
Şekil 46. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Dönence Oyun Donatısı Fotoğrafları	77
Şekil 47. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafları	78
Şekil 48. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	79
Şekil 49. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları	80
Şekil 50. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafları	81
Şekil 51. Macera Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	83
Şekil 52. Macera Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafları	84
Şekil 53. Macera Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları	84
Şekil 54. Macera Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafları	85
Şekil 55. Macera Parkı Motor-Bilişsel Gelişim Oyuncak Donatısı Fotoğrafları	85
Şekil 56. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	88
Şekil 57. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafları	89
Şekil 58. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Sallanma Elemanı Donatısı Fotoğrafları	90
Şekil 59. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Motor-Kas-Bilişsel Gelişim Oyuncak Donatıları Fotoğrafları	90
Şekil 60. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	92
Şekil 61. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları	93
Şekil 62. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Sallanma I Donatısı Fotoğrafları	94
Şekil 63. Neşet Ertaş Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	96
Şekil 64. Neşet Ertaş Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları	97
Şekil 65. Neşet Ertaş Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları	97
Şekil 66. Neşet Ertaş Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafları	98
Şekil 67. Şirinyer Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	99
Şekil 68. Şirinyer Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları	101
Şekil 69. Şirinyer Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları	101
Şekil 70. Ahmet Taner Kışlalı Oyun Grubu Fotoğrafları	103
Şekil 71. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları	104
Şekil 72. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları	105
Şekil 73. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Motor-Kas-Bilişsel Gelişim Oyuncak Donatısı Fotoğrafları	105
Şekil 74. Hava Şehitleri Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	107
Şekil 75. Hava Şehitleri Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafları	108
Şekil 76. Hava Şehitleri Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak Donatısı Fotoğrafları	109
Şekil 77. Esra Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	111
Şekil 78. Esra Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafları	112
Şekil 79. Esra Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları	112
Şekil 80. Esra Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatıları Fotoğrafları	113
Şekil 81. Mehmet Afacan Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	115
Şekil 82. Mehmet Afacan Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları	116
Şekil 83. Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	118
Şekil 84. Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafları	119
Şekil 85. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Birinci Oyun Grubu Fotoğrafları	121

Şekil 86. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı İkinci Oyun Grubu Fotoğrafları.....	122
Şekil 87. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafları.....	123
Şekil 88. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı	124
Şekil 89. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	125
Şekil 90. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	126
Şekil 91. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı	127
Şekil 92. Rahşan-Bülent Ecevit Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	129
Şekil 93. Rahşan-Bülent Ecevit Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı	130
Şekil 94. Karabağlar Engelsiz Park Salıncak Donatısı Fotoğrafı.....	131
Şekil 95. Karabağlar Engelsiz Park Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı	132
Şekil 96. Girne Kültürpark Oyun Grubu Fotoğrafları	134
Şekil 97. Girne Kültürpark Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	135
Şekil 98. Girne Kültürpark Motor-Kas Bilişsel Geliştirici Oyun Donatıları Fotoğrafları	135
Şekil 99. Halk Park Oyun Grubu Fotoğrafları	138
Şekil 100. Halk Park Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafları.....	139
Şekil 101. Halk Park Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafları	140
Şekil 102. Halk Park Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafı	141
Şekil 103. Muzaffer İzgü Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	142
Şekil 104. Muzaffer İzgü Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı	144
Şekil 105. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Birinci Oyun Grubu Fotoğrafı.....	145
Şekil 106. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı İkinci Oyun Grubu Fotoğrafı	146
Şekil 107. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	147
Şekil 108. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak Fotoğrafları.....	147
Şekil 109. Kemalpaşa Belediyesi Engelli Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	151
Şekil 110. Kemalpaşa Belediyesi Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı	152
Şekil 111. Kiraz Engelsiz Park Oyun Grubu Fotoğrafları.....	153
Şekil 112. Kiraz Engelsiz Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	154
Şekil 113. Özdere Gençlik Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafları.....	156
Şekil 114. Özdere Gençlik Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı	157
Şekil 115. Ahmet Kaya Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	158
Şekil 116. Ahmet Kaya Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı	159
Şekil 117. Ahmet Kaya Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı	160
Şekil 118. Ahmet Kaya Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	160
Şekil 119. Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı Oyun Donatı Fotoğrafları	162
Şekil 120. Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı	163
Şekil 121. Asım Bezirci Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	165
Şekil 122. Asım Bezirci Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafı	165
Şekil 123. Asım Bezirci Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	166
Şekil 124. Asım Bezirci Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafı.....	166
Şekil 125. Asım Bezirci Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatıları Fotoğrafları.....	167
Şekil 126. Asım Bezirci Parkı Engelli Alfabeti Tabloları Fotoğrafları	168
Şekil 127. Bahriye Üçok Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı	170

Şekil 128. Bahriye Üçok Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi	171
Şekil 129. Bahriye Üçok Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafi	171
Şekil 130. Bakü Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafi	173
Şekil 131. Bakü Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafları	173
Şekil 132. Bakü Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafi	174
Şekil 133. Bakü Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafi.....	175
Şekil 134. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	176
Şekil 135. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi	178
Şekil 136. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafi.	178
Şekil 137. Muhtar Şengün Gülel Parkı Oyun Grubu Fotoğrafi.....	180
Şekil 138. Muhtar Şengün Gülel Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafi.....	181
Şekil 139. Muhtar Şengün Gülel Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafi	181
Şekil 140. 125. Yıl Kültürpark Oyun Grubu Fotoğrafları	183
Şekil 141. 125. Yıl Kültürpark Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi	184
Şekil 142. Ödemiş Engelsiz Kafe Park Oyun Grubu Fotoğrafları	186
Şekil 143. Ödemiş Engelsiz Kafe Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi	187
Şekil 144. Engelsiz Gezi Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafi.....	188
Şekil 145. Engelsiz Gezi Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafları	189
Şekil 146. Engelsiz Gezi Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafi	190
Şekil 147. Tire Engelsiz Park Oyun Grubu Fotoğrafları.....	191
Şekil 148. Tire Engelsiz Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi	193
Şekil 149: Tire Engelsiz Park Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafi	193
Şekil 150. Tire Engelsiz Kafe Park Oyun Grubu Fotoğrafları	195
Şekil 151. Tire Engelsiz Kafe Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi	196
Şekil 152. Tire Engelsiz Kafe Park Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafları.	197
Şekil 153. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Oyun Grubu Fotoğrafi.....	198
Şekil 154. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi.....	199
Şekil 155. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Donatısı Fotoğrafları.....	200
Şekil 156. Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları	202
Şekil 157. Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafi.....	203
Şekil 158. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Oyun Grubu Fotoğrafi ...	204
Şekil 159. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafi	205
Şekil 160. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafi	206
Şekil 161. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -1.....	211
Şekil 162. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -2.....	211
Şekil 163. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -3.....	212
Şekil 164. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -4.....	212
Şekil 165. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -5.....	213
Şekil 166. Salıncak Donatısı Ön Görünüş Eskizi.....	214
Şekil 167. Salıncak Donatısı Yan Görünüş Eskizi	214
Şekil 168. Salıncak Donatısı 3 Boyut Çizim Eskizi.....	214
Şekil 169. İpli Pota Donatısı Üst Görünüş Eskizi	215
Şekil 170. İpli Pota Donatısı Yan Görünüş Eskizi	216
Şekil 171. İpli Pota Donatısı Perspektif Görünüş Eskizi	216
Şekil 172. İpli Pota Donatısı 3 Boyut Çizim Eskizi	217

Şekil 173. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Üst Görünüş Eskizi	218
Şekil 174. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Ön Görünüş Eskizi	218
Şekil 175. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Yan Görünüş Eskizi	219
Şekil 176. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Perspektif Görünüş Eskizi	219
Şekil 177. Kas Geliştirici – Denge Donatısı 3 Boyut Çizim Eskizi	220

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

AAMR	: Amerikan Zekâ Birliği
AONKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
BM	: Birleşmiş Milletler
CPRA	: Kanada Parklar ve Rekreasyon Derneği
CPRD	: Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi
ÇHS	: Çocuk Hakları Sözleşmesi
DEB	: Dünya Engelliler Birliği
DEV	: Dünya Engelliler Vakfı
İİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DSÖ	: Dünya Sağlık Örgütü
EÇHA	: Engelli Çocuk Hakları Ağı
EHK	: Engelli Hakları Komitesi
EHS	: Engelli Hakları Sözleşmesi
ESHKS	: Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme
EYDER	: Engelsiz Yaşama Derneği
EYHGM	: Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü
HGM	: TC. Millî Savunma Bakanlığı Hariç Genel Müdürlüğü
ICIDH	: International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps
ICF	: Uluslararası Koçluk Federasyonu
IEA	: Ergonomi Araştırma Konseyi
İNGEV	: İnsani Geliştirme Vakfı
m²	: Metrekare
MDS	: Merkezi Dağıtım Sistemi
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
OECD	: İktisadi İş birliği ve Geliştirme Teşkilatı
TBB	: Türkiye Belediyeler Birliği
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TDK	: Türk Dil Kurumu
TMİB	: Türkiye Mülk İdaresi Birimleri
TOGM	: Tarım ve Orman Genel Müdürlüğü
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UNİCEF	: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
Vb.	: Ve benzeri

GİRİŞ

Bireyin ilerideki yaşamında meydana gelen çoğu tutumu çocukluğuna dayanmaktadır. Çocuklukta da bulunduğu ortam, yaşam koşulları, oyun aktiviteleri gibi kavramlar, çocuğun özellikle 0-6 yaş dönemini ciddi anlamda etkilemektedir. Çocuk, tüm bu kavramların bir araya gelmesi ile bedensel ve zihinsel gelişimini tamamlayıp birey haline gelmektedir. Çocuk kavramı ve koşulları da mevcut bedensel ve zihinsel koşullar açısından iki şekilde ayrılıp iki şekilde gelişme göstermektedir. İki şekil kavramı bedensel ve zihinsel sağlığı normal şartlarda olanlar ile bedensel ve zihinsel sağlığı normal koşulda olmayanlar olarak ayrılıp ortaya iki çocuk tipini çıkarmaktadır.

Çocuk gelişiminde; yapılan araştırmalar sonucunda bu yaş gruplarının her türlü duyguyu ifade etme, özgürlüklerini anlatabilme, istediklerini karşıya aktarabilme, kendi alanlarını oluşturma vb. gibi durumlar çocukların oyun aktivitelerinde toplanmaktadır. Yani bir çocuk üzüntüsünü de sevincini de kızgınlığını da kaygısını da oyunlarla ifade etmektedir. Ayrıca oyunlar esnasında kullandığı obje ve ekipmanlar zihinsel olarak beyin gelişimini başlatıp şekillendirirken aynı zamanda bedensel olarak da gelişime yön verip bedensel gelişimini de sağlıklı bir biçimde tamamlamaya yardımcı olmaktadır. Eskiden günümüze her yaştan, her kesimden, her koşuldan, her imkândan sıyrılıp çocukları en ortak paydada birleştiren en önemli oyun aktiviteleri ve ekipmanları, Belediye Çocuk Parklarında toplanmış durumdadır. Bu çocuk parkları, herhangi bir ayrışma ve ihtiyaç göstermeden en kolay şekilde ulaşılabilir olma gibi önemli bir özelliğe sahiptir. Bundan dolayı da çok sıklıkla ve birçok aile ve çocuk tarafından görüldüğü talep de büyüktür.

Çocuk gelişiminde önemli rol oynayan park ve bahçe ekipmanlarının çocuklar için ihtiyaç, işlevsellik, ergonomik, antropometrik vb. kavramlar tarafından incelenmiştir. İnceleme sonucunda engelli çocuk ile normal çocuk işlevselliği ve fonksiyonelliğinin farklı olduğu tespit edilmiştir. Bu eksikliklerden kaynaklı olarak da iki çocuk türü arasında bir ayrıştırma ve kaynaşmama meydana gelmektedir. Aynı zamanda engelli çocukların da kendi içlerinde engel türleri farklılık gösterdiğinden mevcutta kullanılan ekipmanlar tüm ihtiyacı karşılamada zorlanmaktadır.

Dunn ve Moore çalışmalarının sonucunda sosyal model kapsamında erişilebilir oyun parkları için bir kılavuz hazırlamıştır (Dunn ve Moore, 2005). Erişilebilir Oyun Parkı Kılavuzu'nda fiziksel engelli çocukların oyun parklarına erişilebilirliğinin

sağlanması için gerekli komponentleri içeren bir kılavuz hazırlanmıştır. Bu kılavuz kapsamında parklarda bulunması gereken rampa ve transfer alanlarının özellikleri anlatılmış, yüksek oyun grupları ve stabil oyun gruplarının sayı ve eşitliliğinin nasıl olması gerektiğinden bahsedilmiştir (Thompson vd., 2002). Kanada Parklar ve Rekreasyon Derneği (Canadian Parks and Recreation Association -CPRA) herkes için oyun anlayışıyla düşük gelirli çocukları kapsayan bir proje gerçekleştirmiştir. Toronto Şehri'nin daha ulaşılabilir ve erişilebilir olması için bir kılavuz hazırlanmış ve bu kılavuzda engelli çocuklar için oyun gruplarının dizayn edilmesi gerektiği belirtilmiştir (Association, 2006). Türkiye'de yapılan çalışmalar tarandığında engelli oyun alanları üzerine bir çalışmaya rastlanmamış fakat mevcut parkların engelliler için uygunluğunu değerlendiren çalışmaların olduğu görülmektedir. Öte yandan Türkiye'de engelliler için dizayn edilen oyun gruplarına ilişkin herhangi bir yönetmelik ya da standart bulunmamaktadır (Şen ve Öksüz,2016).

Tüm bu çalışmalar ve veriler sonucunda yapılan çalışmalardan farklı olarak bu tez çalışmasında öncelikle engel ve engelli çocuk tanımlarına yer verilerek konunun hassasiyetinin anlaşılması amaçlanmıştır. İlk olarak bu konuda güncel verilere ulaşılarak gerekli açıklamalar yapılmıştır. Tezin birinci bölümünde bu verilere yer verilmiştir. Tezin İkinci bölümde İzmir İli ve İlçelerinde bulunan ve şu anda da aktif olarak kullanılan engelli çocuk parkları tespit edilmiştir. Daha sonra parkların olduğu ilçelerin özellikleri incelenip bu ilçeler hakkında belediye arşivlerinden toplanan bilgiler revize edilerek anlatılmıştır. Tez çalışmasının diğer önemli bir özelliği de araştırmanın alanını oluşturan İzmir İli ve İlçeleri arasında belli bir ayrım ya da kategori olmadan burada bulunan tüm engelsiz çocuk parklarının incelenmiş olmasıdır. Tezin üçüncü ve son bölümünde ise konu alanı hakkında daha önce yapılan örnek makaleler ve çalışmalar göz önünde bulundurularak parkların engelli çocuk kullanımına uygunluğu incelenmiştir. Bu tezde diğer çalışmalardan farklı olarak tüm engel türleri göz önünde bulundurularak geniş kapsamlı bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalara ek olarak da engelli çocuk ile normal çocuk park ve bahçe donatılarını çocukları ayırtırmadan ortak paydada toplamak adına mevcutta bulunan yapılar üzerinden yeni tasarım eskizlerinin oluşturulmuş olmasıdır. Sonuçta engelli çocuk parklarına ve donatılara yeni bir bakış açısı ve öneriler sunulmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda incelenen parkların eksikliklerinin giderilmesi yönünde de çözümler sunulmuştur. Ortaya çıkan bu tezin ve yapılan incelemelerin engelli çocuklar için fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ENGELLİ VE ENGELLİ ÇOCUK KAVRAMI, ERGONOMİ-ANTROPOMETRİ KAVRAMLARI, ENGELLİ TASARIMI VE ENGELLİ PARK TASARIMI

1. ENGELLİ VE ENGELLİ ÇOCUK KAVRAMI

Bu bölümde engelli ve engelli çocuk kavramlarının tanımlamalarına yer verilmiştir. Engelli haklarından da kısaca bahsedilmiştir. Daha sonra engelli kavramının sınıflandırılması ve bu sınıflandırmaların tanımlamaları açıklanmıştır. Ayrıca Dünyada' ki ve Türkiye'de ki engelli ve engelli çocuk verilerine de kısaca değinilmiştir.

1.1. ENGELLİ VE ENGELLİ ÇOCUK TANIMI

1.1.1. Engelli Tanımı

Engelli kavramı hakkında yapılan araştırmalarda sakat, engelli, özürlü ve farklı terimlerin kullanıldığı görülmektedir. Ortaya çıkan bu durumda özürlü ya da yetersiz kelimelerinin kullanılması karşı tarafı rahatsız edici nitelikte olsa da sık kullanılır hale gelmiştir. 'Ancak söz konusu bu kelimelerin kullanımı kişiliği negatif etkileyebilmesi nedeniyle tehlike oluşturmaktadır (Diğer ve Yıldız, 2021).' Engellilik, insan vücudunda doğum öncesinde, doğum esnasında veya doğum sonrasında meydana gelmiş olan bir organ yetersizliği ya da bir uzuv kaybı meydana gelmesidir. Bunun yanında görünmeyen zihinsel ve psikolojik yetersizlikler de engellilik durumunu meydana getiren faktörler arasında yer almaktadır (Bağcıvan vd., 2022).

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun (BM'nin) kabul ettiği Sakat Kişilerin Hakları Bildirgesi'nde engelli tanımı şöyle yapılmaktadır: "Normal bir kişinin kişisel ya da sosyal yaşantısında kendi kendisine yapması gereken işleri, bedensel veya ruhsal yeteneklerindeki kalıtsal ya da sonradan olma herhangi bir noksanlık sonucu yapamayanlar" (Koca, 2010).

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı'nca Yayınlanan 'Erişkinler için Engellilik Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik'te engelli bireyin tanımı "doku, organ ya da fonksiyon ve psikiyatri tanısı ve buna bağlı muhakeme yeteneği kaybından kaynaklı olarak günlük yaşam aktivitelerini yardım almasına rağmen kendi başına gerçekleştiremeyen birey" olarak yapılmıştır (Resmî Gazete, 2019).

Türk Dil Kurumu (TDK)’de ise engellilik “doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal veya sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmiş, toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri çeken kimse” olarak tanımlanmıştır (TDK, 2019).

5378 Sayılı Özürlüler (Engelliler) Kanunu’na göre engelli tanımı şu şekildedir: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişi “özürlü” olarak tanımlanmaktadır (Koca, 2010).

DSÖ ‘nün 2010 yılında yapmış olduğu bir açıklamada bir kişi çevresinin izin verdiği kadar engelli olunabileceği ve insanın özünde sadece bedensel kısıtlanmasının engellilik olarak tanımlanmaması gerektiğini belirtmiştir (De Couruver ve Goossens, 2011). DSÖ’ye göre engelli tanımı ise sağlı yönüne ağırlık veren bir tanımlama yapılmaktadır. Bu tanımlar şu şekilde yapılmıştır:

Noksanlık (Impairment): “Sağlık bakımından “noksanlık” psikolojik, anatomik veya fiziksel yapı ve fonksiyonlardaki bir noksanlığı veya dengesizliği ifade eder.”

Özürlülük (Disability): “Sağlık alanında sakatlık” bir noksanlık sonucu meydana gelen ve normal sayılabilecek bir insana oranla bir işi yapabilme yeteneğinin kaybedilmesi ve kısıtlanması durumunu ifade eder.”

Maluliyet (Handicap): “Sağlık alanında “maluliyet” bir noksanlık veya sakatlık sonucunda, belirli bir kişide meydana gelen ve o kişinin yaş, cinsiyet, sosyal ve kültürel durumuna göre normal sayılabilecek faaliyette bulunma yeteneğini önleyen ve sınırlayan dezavantajlı bir durumu ifade eder.”

Engellilik bütün toplumlarda var olmuş çok boyutlu bir olgudur. Bütün toplumlarda etkili olan engellilik olgusu öncelikle toplum sağlığı konusudur. Daha sonra ise insan hakları ve bir gelişim sorunudur (WHO, 2015:1).

1.1.2. Engelli Çocuk Tanımı

Zihinsel, işitsel, fiziksel ve görme engellerini içine alan engellilik çok geniş bir kavramı ifade etmektedir. Buna göre bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden normalden farklı olan çocuklar, engelli çocuk olarak tanımlanmaktadır (Doğan ve Çitil, 2011:31). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)’ye göre ise engelli çocuk tanımı; serabral palsi,

sipina bifida, kas distrofisi, down sendromu, işitme, görme, fiziksel, iletişim ve zihinsel engel gibi sağlık koşullarına sahip çocukları kapsamıştır (WHO, 2012:7).

DSÖ çocukların genellikle toplum içerisinde ve aileleri tarafından engellilik ve olumsuz tutumlar konusunda yetersiz bilgi nedeniyle, daha fazla damgalanma ve dışlanma yaşadığını belirtmektedir (WHO, 2012). Bu kapsamda geçmişten günümüze engelli çocukların toplumdaki rollerinden engel durumlarının psikoloji üzerinde etkilerine kadar bir dizi çalışma yürütülmüştür. Türkiye’de ise engelli bireylere yönelik çalışmaların geneli aile üyeleri, öğretmenler ve akranlar gibi engelli olmayan bireylerin bakış açısına odaklanma eğilimi göstermektedir (Çobaner ve Yıldırım, 2015:403).

Engelli çocuk ve ergenlerin yaşamlarının ilk döneminde karşılaştıkları en önemli problemlerden biri eğitim ile ilgilidir. Dünyada çağdaş eğitim anlayışının yerleşmesi ile herkesin bireysel özelliklerine göre eğitim alması bir hak olarak kabul edilmiş ve böylece özel eğitim gereksinimi olan çocukların eğitimi de gündeme gelmeye başlamıştır (Kulaksızoğlu, 2011: 19). Her şeyden önce engelli çocuklar, eğitiminin normal gelişim gösteren çocuklarda olduğu gibi kimliklerini koruma ve kapasitelerini geliştirme gibi haklara sahiptir (Fazlıoğlu, 2011: 148). Engelli çocukların kendilerini olumlu anlamda geliştirebilmeleri için aile ve okulun uyum içerisinde çalışması gerekmektedir ve bu durum Çocuk Hakları Komitesi tarafından da vurgulanıp bu konuda çalışmalar yürütülmüştür. Türkiye’de de bu çalışmalar üzerinden günümüzde de gerek görüldükçe ekler yapılmaktadır.

1.2. ENGELLİLİĞİN SINIFLANDIRILMASI

Yapılan birçok araştırmada farklı biçimlerde sınıflandırılmaların olduğu görülmektedir (Schnedier,2001). International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH) engellilik kavramını kullanarak araştırmalarında görme, işitme, konuşma, hareket, bedeni hareket ettirme, tutma-kaldırma, öğrenme (zihinsel zorluk çekme, gerilik, disleksi), davranışsal zorluklar (psikolojik, duygusal problemler), kişisel bakım zorlukları (yıkama, giyinme, beslenme), diğer (astım, şeker, vb.), yapılan sınıflandırma şeklini önermiştir (Keskin, 2011).

Yapılmış olan birçok engelli, engelli sınıflandırmasına ilişkin çalışmalar sonucunda toplanmış olan engel türlerinin dokuz ana başlık altında toplandığı görülmüştür. Elde edilen dokuz ana başlığın üç tanesinde de alt başlıklar mevcuttur.

Bunlar şu şekildedir;

1. Zihinsel Yeterlilik

- Hafif Düzey
- Orta Düzey
- Ağır Düzey

2. Özel Öğrenme Güçlüğü

3. Bedensel Yetersizlik, Süreğen Hastalıklar ve Ortopedik Yetersizlik

- Mental Motor Geriliği
- Doğuştan Kol Felci
- Serebal Palsi Hastalığı
- Omurilik Kepomen Defekti
- Merkezi Sinir Sistemi Rahatsızlıkları
- Travmatik Nedenli Sinir Sistemi Rahatsızlıkları
- Doğuştan Kas Hatalığı

4. Dil Konuşma Güçlüğü

5. İşitme Yetersizliği

6. Görme Yetersizliği

7. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu

8. Yaygın Gelişimsel Bozukluk

- Otizm
- Ret Sendromu
- Çocuk Dezintegratif Bozukluğu
- Atipik Otizm
- Asperger Sendromu
- Başka Türlü İsimlendirilmiş Yaygın Gelişimsel Bozukluklar

9. Üstün ve Özel Yetenek

T.C. Resmi Gazetede Devlet Bakanlığı Engelliler İdaresi Başkanlığı tarafından 16 Aralık 2010 tarihinde yayınlanan 27787 sayılı “Engellilik Ölçütü, Sınıflandırması ve Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik” de DSÖ ile ortak standart bir dil ve çerçeve oluşturmak amacı ile geliştirilen ve çok kapsamlı uluslararası bir sınıflandırma sistemi olan İşlevsellik Yitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması/International Classification of Functioning Disability and Health (ICF) tanımının esas alınması gerekliliği belirtilmiştir. Engellilerin sağlığı ile ilgili durumlarının tanımlanmasında ve her türlü bilginin toplanmasında, kaydedilmesinde ve karşılaştırılmasında, tedavi, rehabilitasyon, eğitim ve istihdam ile ilgili hizmetlerin değerlendirilmesinde, planlanmasında, ICF sistemi kullanılmaktadır. Bu hizmetler Engelliler İdaresi Başkanlığı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve meslek kuruluşlarının iş birliği sağlanarak Engelliler İdaresi Başkanlığı koordinatörlüğünde yapılmaktadır (Keskin, 2011).

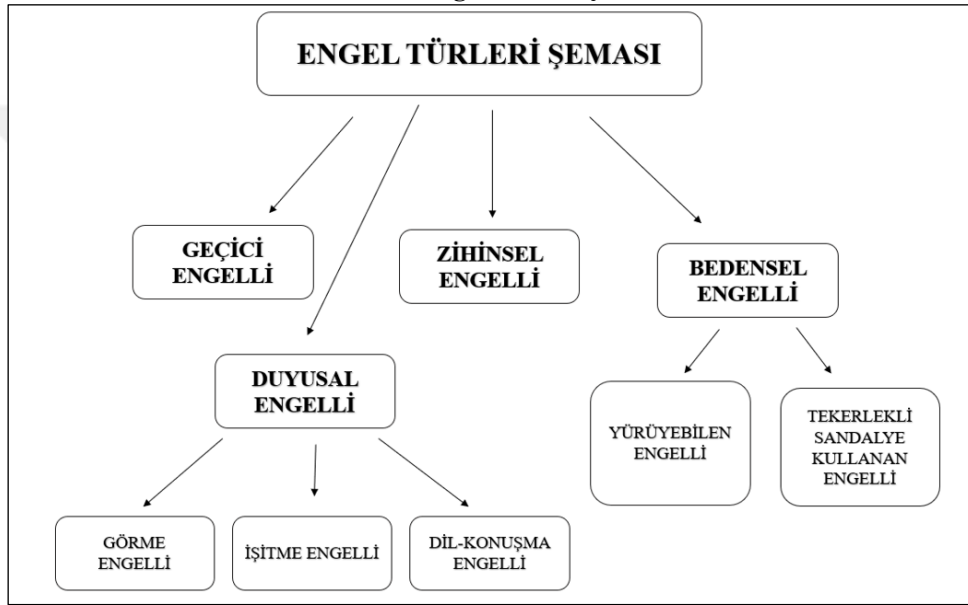
International Classification of Functioning Disability and Health (ICF)’ ye göre engelliler;

- 1- Görme,
- 2- İşitme,
- 3- Öğrenme ve öğrendiklerini uygulama,
- 4- Zihinsel fonksiyonlar (dikkat fonksiyonu, bellek fonksiyonu, düşünme fonksiyonu, yüksek düzeyde bilişsel fonksiyonlar),
- 5- Günlük gereksinimlerini karşılama (Günlük gereksinimlerini yönetme, Günlük gereksinimlerini tamamlama),
- 6- İletişim kurma (alma, üretme),
- 7- Beden duruşunu değiştirme ve sabit tutma,
- 8- Eşyaları tutma, hareket ettirme, taşıma (eşyaları kaldırma ve taşıma, parmaklarını kullanma, ellerini ve kollarını kullanma),
- 9- Yürüme ve hareket etme (yürüme, çevrede gezinme),
- 10- Öz bakım (yıkama, bedensel bakım, tuvaletini yapma, giyinme, yemek yeme, içme),

11- Temel yaşam aktiviteleri (eğitim, çalışma), 12- Toplumsal, sosyal ve sivil yaşam (Toplum yaşamı, Eğlence ve boş zaman, Dini ve ruhsal yaşam) olmak üzere sınıflandırılmaktadır (Keskin, 2011).

Yapılmış olan birçok engelli, engelli sınıflandırmasına ilişkin çalışmalar ve ICF sınıflandırması gibi resmi bildiriler tez çalışmasında dikkate alınmış ve en sade hali ile bedensel engelli, duyuusal engelli, zihinsel engelli ve geçici engelli olarak dört ana başlık altında irdelenmiştir (Şahin,2017). Yapılan bu sadeleştirme sonucunda engel türleri tablosu oluşturulmuştur (Tablo: 1).

Tablo 1. Engel Türleri Şeması

Kaynak: Melike Çetin

1.2.1. Bedensel Engelli

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından çıkarılan Özel Eğitim Okulları Yönetmeliği'ne göre bedensel engelli “Tüm tedavilere rağmen iskelet, sinir sistemi, kas ve eklemlerdeki engellerinden ötürü normal eğitim, öğretim ve çalışmalardan yeteri kadar faydalanamayan kişiler” olarak tanımlanmaktadır (Keskin, 2011).

DİE (Devlet İstatistik Enstitüsü) tarafından 2002 yılında Türkiye engelliler araştırması yapılmıştır. Buna göre bedensel engelli; kas ve iskelet sisteminde yetersizlik, eksiklik ve fonksiyon kaybı olan kişiler olmaktadır. El, kol, ayak, bacak, parmak ve omurgalarında, kısalık, eksiklik, fazlalık, yokluk, hareket kısıtlılığı, şekil bozukluğu, kas güçsüzlüğü, kemik hastalığı olanlar, felçliler, Serabral Palsı, spastikler ve spina bifida olanlar da bu gruba girerler (TÜİK, 2002).

Kas ve iskelet sisteminde meydana gelen bir fonksiyon kaybı ya da bir eksiklik durumunda yaşanan engel durumudur. Bu engellilik grubu altında yer alan hastalıklar; serebralpalsi, kişinin uzuv ya da organlarında bir aksaklık olması (kısalık, uzunluk, fazlalık, eksiklik vb.) felçliler, spastik olma durumu, kas ve kemik rahatsızlığı bulunanlar bu engellilik kategorisi altında yer almaktadırlar (Tınar, 2018: 56).

1.2.1.1. Tekerlekli Sandalye Kullanan Engelli

Tekerlekli sandalye kullanan engelli, yürümesi sakıncalı görülen veya yürüme engeli olan, yardım almadan veya yardım alarak tekerlekli sandalye kullanmak suretiyle hareket edebilen kişilerdir (Yavaş, 2002). Bu durumda tekerlekli sandalye kullanan engelliler birer ortopedik engelli olarak da kabul görmektedir diyebiliriz.

Tekerlekli sandalye kullanan engelliler kendi yaşadıkları alanlarda iyileştirmeler yaparak mümkün olduğunca yaşam standartlarını yükseltmeye çalışırlar. Ancak dış çevre onları epey zorlamaktadır.

1.2.1.2. Yürüyebilen Engelli

Yürüyebilen engelli, baston, koltuk değneği, protez vb. gibi bir teçhizat kullanarak ayakta durabilen ve hareket edebilen kişidir (Yavaş, 2002). Bu kişilere bazı kaynaklarda ve bazı yerlerde ‘gezici engelli’ adı da verilmektedir.

Yürüyebilen engelli olan bireylerin kendi yaşadıkları alanlarında ve dış çevrelerde tekerlekli sandalye kullanan engelli bireylere oranla daha az zorluk yaşadığını söyleyebiliriz.

1.2.2. Duyusal Engelli

En sade ve yalın şekli ile insanın sahip olduğu beş duyu organından en az herhangi birinin işlevinin olmaması ya da işlevini kaybetmesi ile oluşan engel türüdür. Bu tanımdan yola çıkarak duyusal engelliği kendi arasında üç grup halinde inceleyebiliriz. Bu inceleme şu şekildedir;

1.2.2.1. Görme Engelli

Kişinin gözlerinin birinde ya da ikisinde meydana gelen kısmi ya da tamamen kapanma, görememe, gözün işlevini yerine getirememesi durumudur. Bu kayıp nedeni ile protez göz kullananlar, gece körlüğü yaşayanlar ve yaşlılar bu engellilik kategorisi altında yer almaktadır (Bağcıvan vd., 2022).

Görme engelli, gözlerinde tam veya kısmi görme yitimi veya bozukluğu olan bireydir. Görme kaybıyla birlikte, göz protezi kullananlar, renk körlüğü, gece körlüğü olanlar bu gruba girerler (Alp, 2014).

Eğitim açısından kör kişi, görme yetersizliğinden çok aşırı derecede etkilenen mutlaka kabartma alfabeye (Braille) ya da konuşan kullanılmasına gereksinim duyan kişidir. Az gören ise, büyütücü araçların yardımıyla ya da büyük puntolu yazılı 10 materyali okuyabilenlerdir. Bu anlamda eğitsel tanımlar yasal tanımlar kadar kesin ve açık değildir (Demir ve Şen, 2009).

Tablo 2. Görme Engellilik Kavramı

Engellilik	Özellikleri	Gereksinimler
Merkezi Alan Kaybı	Doğuştan veya hastalık sonucu oluşan merkezi alan sorunları, renk ayırt etme sorunları.	Renkli işaret yerine tanılara bağlı işaretlerin verilmesi, büyük harflerin kullanılması, sesli veya dokunarak
Çevresel Alan Kaybı	Glakom, retina hastalıkları, zayıf yön tayini, flu görüntü, genellikle renk etkilenmez.	Renk yardımı kullanılabilir. Bütün diğer yardım şekilleri uygun olabilir.
Katarakt, Kornea Hastalıkları	Bulutlu görme, görüntü distorsiyonu, mercek veya korneada opaklaşma. Parlak ışıkta kötü görüntü	Güçlü renk farklılıkları, büyük boyutlu harf veya semboller kullanımı, sesli veya dokunarak anlaşılacak.
Körlük	Körlük veya sadece ışığın algılanması. Engelli eğer çevresini tanıyorsa tüm işlerini kendisi yapabilir.	Kabartma harf veya işaret kullanımı, bazı mekân veya ekipmanlarda daha geniş alanlar.

Kaynak: Yavaş, 2002

1.2.2.2. İşitme Engelli

Kişinin her iki kulağında ya da tek bir kulağında meydana gelen işitememe durumudur. Kulaklar ya da tek bir kulak işlevini yerine getiremediği durumlarda meydana gelmektedir. İşitme engeli yaşayan bireyler, işitme engel seviyelerine göre tespit edilmekte ve belirli derecede seviyelere ayrılmaktadırlar. Hafif, orta, ileri ve çok ileri dereceleri bulunmaktadır (Bağcıvan vd., 2022).

İşitme engelli kavramı değişik biçimlerde tanımlanmaktadır. İşitme engelli, “kişinin işitme duyarlılığının onun gelişim, uyum ve özellikle iletişimde ki görevlerini gerektiği kadar yerine getirememe halidir”. Bir başka tanıma göre de işitme engelli, gerekli tedavilerin uygulanmasına rağmen özel eğitimi almayı gerektirecek kadar işitme yetersizliği halidir. (Keskin, 2011).

Tablo 3. İşitme Engellilik Kavramı

Engellilik	Özellikleri	Gereksinimler
İşitme Kaybı	Doğuştan veya hastalığa, travmaya veya yaşlılığa bağlı olarak sonradan oluşabilir. Duyma eksikliği denge bozukluklarına neden olabilir.	Görsel ve dokunsal işaretler gerekir. Telefon ve kapı zili yerine ışıklı çözümler önerilmelidir. Telefon, radyo ve TV için özel ses yükselticiler kullanılmalıdır.

Kaynak: Yavaş, 2002

1.2.2.3. Dil ve Konuşma Engelli

Kişinin konuşacak nitelikte olamaması durumudur. Kişi kelimeleri kullanamadığı için kendisini yeterli derecede ifade edememektedir. Kişinin konuşmasında olan aksaklıklar, yavaşlık, ses bozuklukları, kekemeler, çene, dudak ve diş yağlarındaki ileri derecede bozukluklar bu engellilik kategorisi altında ele alınmaktadır (Bağcıvan vd., 2022).

İşitme kaybının en önemli problemi, konuşma anlaşılabilirliğinin de olumsuz yönde etkilenmesidir. Bu yönde konuşma anlaşılabilirliğinin ölçümü, işitme engelli bireyin sözel iletişim becerilerinin yeterli olup olmadığını tespit etmek için kullanılan tekniklerden biridir (Keskin, 2011).

1.2.3. Zihinsel Engelli

Zekâ bir bireye doğuştan verilen, yaşamı boyunca karşı karşıya kaldığı durumlardan edindiği tecrübeler ile geliştirdikleri problemleri çözme kabiliyetidir. Öğrenme, mantık ve hafıza durumlarını zekâ kendi içerisinde barındırmaktadır. İnsan Zekâsı sayesinde kendisini tanır, geliştirir, iyiyi ve kötüyü ayırt edebilir. Kişide meydana gelen zihinsel yetersizlik durumu kişinin günlük hayat içerisinde hayatın gündelik reaksiyonlarına yeterli olarak yanıt verememesine kısacası hayat ile baş edememesine neden olmaktadır. Kişide meydana gelen yetersizlik, toplumsal hayat içerisinde sosyalleşememesine, rahat iletişim kuramamasına, çalışamamasına ve kendi gündelik yaşamını devam edememesine neden olabilmektedir. Zekâ, bireyin en basit fonksiyonları yerine getirebilmesinden en zor fonksiyonları yerine getirebilmesine kadar etkili olmaktadır. Bu yüzden zekâ da meydana gelen engellilik, bir yetersizlik durumu bireyin hayatının neredeyse bütününe etkisi altına almakta ve aynı zamanda da kişinin hayatına devam edebilmesi için çoğu zaman bir başka bireyin yardımına ihtiyaç duymasına neden olabilmektedir (Bağcıvan vd., 2022).

Zihinsel engelli anne karnında, doğum esnasında veya doğum sonrasında farklı sebeplere bağlı olarak gelişimsel dönemde ortaya çıkan uyumlu davranışlarda görülen yetersizliğe ilaveten dikkat, algılama, bellek ve muhakeme gibi genel zekâ işlevleri bakımından normalin altında olma durumu olarak tanımlanmaktadır. Zihinsel engelliler kişisel bakım, çevreye uyum, dil, iletişim ve duyuşal motor becerilerinde emsallerine göre daha yavaş gelişme göstermektedirler (Şahin, 2017).

Zekâ, kişinin zihinsel birçok yeteneğinin uyumlu çalışması sonucu oluşan yetenekler bütünüdür. Bunlar düşünme, mantık yürütme, algılama, öğrenme, bellek, yargılama, sonuç çıkarma gibi yetenekler olmaktadır. Zihinsel engellilik birçok farklı disiplini yakından ilgilendirdiği için bu durum farklı yönleri ile ele alınmış, yıllar içinde değişik tanımlamalar yapılmıştır. Zihinsel engellilik ile ilgili en son tanımlama Amerikan Zekâ Geriliği Birliği (AAMR / American Association Mental Retardation) tarafından 2002 yılında yapılmış ve “zihinsel engellilik, zihinsel işlevde bulunma ve kavramsal, sosyal ve pratik uyumsal becerilerde kendini gösteren uyumsal davranışların her ikisinde anlamlı sınırlılıklar olarak karakterize edilen bir yetersizliktir” olarak tanımlanmıştır (Keskin, 2011).

1.2.4. Geçici Engelli

Toplumun küçük bir kısmının engelli olduğunu kabullenmek yerine, büyük bir kısmının geçici engelli olduğunu kabullenmek daha doğru olacaktır. Tam fiziksel kabiliyetin geçici bir durum olduğu ve tüm bireylerin hayatlarının herhangi bir bölümünü engelli olarak geçirebilecekleri kabul edilen bir gerçektir (Şahin,2017).

Kronik ve geçici hastalıklar sonucunda hareketleri kısıtlanmış olan kişiler de bazı ihtiyaçlarından dolayı kısıtlılıkları devam ettiği süre zarfında engelli sayılmaktadırlar. Dolaşım sistemi (kalp, damar) rahatsızlığı olanlar, ameliyatlı olanlar, yapay organ taşıyanlar, Akciğer hastalıkları, nefes yolları rahatsızlıkları, diyabet hastaları, 12 yaşından küçük çocuklar ve 60 yaş üstü yaşlılar hareketlerindeki, görsel ve işitsel duyulardaki kısıtlılık nedeniyle fiziki ortamda engelli sayılırlar. Yaşlılar, bazı fonksiyonları yapmakta güçlük çekmesi nedeni ile toplum içindeki görevi, sosyal ve ekonomik durumu değişmiş kişilerdir (Şahin, 2017).

Yukarıda anlatılan sebeplerden başka fiziki ortamı kullanmakta olan sağlıklı kişilerin de geçici bazı ihtiyaçları sebebiyle bazı zamanlarda kısıtlılıkları olduğu görülmektedir. Bu kişilerde kısıtlılıkları devam ettiği süre boyunca engelli olarak kabul

edilirler.

1.3. DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE ENGELLİLER İLE ENGELLİ ÇOCUKLARIN DURUMU VE YASAL HAKLARI

Tezin bu bölümünde Dünya'da ve Türkiye'de bulunan güncel veriler incelenerek engel durumu, engelli birey oranları, engelli çocuk oranları hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca engelli bireylerin ve engelli çocukların yasal haklarına da değinilmiştir.

1.3.1. Dünya'da ve Türkiye'de Engelliler ile Engelli Çocukların Durumu

Dünya'da ve Türkiye'de Engellilerin Durumu;

Engellilerin toplum içindeki oranının saptanabilmesi, geçici engelli olanların veya çeşitli hastalıklar nedeniyle engelli tanımına girenlere ait istatistik bilgilere ulaşmak oldukça zor olmaktadır. Toplumda gözlemlenen ve düşünülenenden daha fazla engelli bulunmaktadır. Gözlemlenemeyen bu oranın nedeni birçok engellinin evinden çıkamaması ya da kısmen engelli olup bu durumun gözle ya da konuşma ile belirlenememesinden kaynaklanmaktadır. Bunlara görünmez engelli denilebilmektedir (Mayhew, 2001).

Engelli bireylerin sayısının günümüz yaşam koşulları da dikkate alındığında hızla artmaya devam ettiğini görmekteyiz. Yapılan çalışmalara bakıldığında zaman artışının başat nedenleri olarak demografik eğilimler, kronik sağlık sorunlarındaki artış ve yaşlanma gösteriliyor. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), hemen herkesin hayatının belli bir döneminde geçici veya kalıcı bir tür engelle karşı karşıya kalmasının muhtemel olduğunu belirtmiştir.

Yapılan tüm çalışmalar, raporlar titizlik ile incelendiğinde Dünya'da bulunan engelli birey nüfusu ile ilgili net bir oran belirtmenin mümkün olmadığı görülmüştür. Bu konuda Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Engelsiz Yaşama Derneği (EyDer) gibi kuruluşların vermiş olduğu oranlar öncelik olarak kabul görmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre, dünya genelindeki engelli sayısının 1 milyarı aştığı ve yaklaşık her 5 engelliden 4'ünün gelişmekte olan ülkelerde yaşadığı bildirmiştir. İktisadi İş Birliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) ve Türkiye verilerine göre, dünya nüfusunun yaklaşık %15'i engelli bireylerden oluşuyor; dünyada 1 milyar engelli olduğu düşünülmektedir (EyDer, 2021).

Türkiye’de de engelli nüfusu konusunda net bir sayı yoktur. Engelli nüfusu net olarak bilinmemekle birlikte, Türkiye’de engelli sayısına ilişkin belirli araştırma sonuçları mevcuttur. 2002 yılında TÜİK tarafından bu sayının nüfusu yüzde 12,29’u olduğu ifade edilmiştir. Ancak sonraki yıllarda tüm nüfusu kapsayan bir araştırma veya sayım yapılmadığı için bizler an itibariyle güncel engelli sayılarını bilemiyoruz. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2016 yılındaki Türkiye Sağlık Araştırması çalışması sonuçları da tam bir sayı vermemektedir. Eksik ve yetersiz de olsa tüm bu araştırmalar sonucunda Türkiye’de yaşayan engelli kişi sayısının nüfusun %10’undan fazla olduğu söylenebilmektedir. Buna göre Türkiye’de en az 8,5 Milyon engelli kişi yaşamaktadır (Engelliler Konfederasyonu, 2020).

Birleşmiş Milletler, nüfus konusunda ülkelerarası karşılaştırılabilir istatistikler elde edilmesi amacıyla sonu 0 ile biten yıllara yakın yıllarda ülkelerin “nüfus ve konut sayımı” yapmalarını önermektedir. Bu kapsamda Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından, Avrupa Birliği üye ülkeleri ile eş zamanlı olarak idari kayıtlara dayalı geniş kapsamlı bir örneklem araştırması şeklinde planlanan Nüfus ve Konut Araştırması 2011 yılında gerçekleştirilmiştir (EYHGM, 2022).

Türkiye genelinde engelli bireylerin il bazında dağılımını tahmin eden son araştırma “2011 Nüfus ve Konut Araştırması” dır. Araştırma; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt sistemi (ADNKS)’den elde edilemeyen verileri il düzeyinde sağlamak amacıyla 3 Ekim-31 Aralık 2011 tarihleri arasında, örnekleme yöntemiyle seçilmiş sayım bölgelerindeki yaklaşık 2,2 milyon haneyle ve tam sayım yöntemiyle kurumsal yerlerde bulunan tüm kişilerle yapılmıştır. 2011 yılında TÜİK tarafından gerçekleştirilen Nüfus ve Konut Araştırmasıyla Türkiye genelinde hane halklarının yaklaşık %13’ünden bilgi derlenmiştir. Yaklaşık 9 milyon birey ile yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırma 2013 yılı temmuz ayında yayımlanmıştır (EYHGM, 2022).

Araştırma sonuçlarına göre engelli bireylerin yaş ve cinsiyete göre dağılımı tablo olarak gösterilmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Genel nüfus içinde yaş grubu ve cinsiyete göre en az bir engeli olan nüfus, 2011

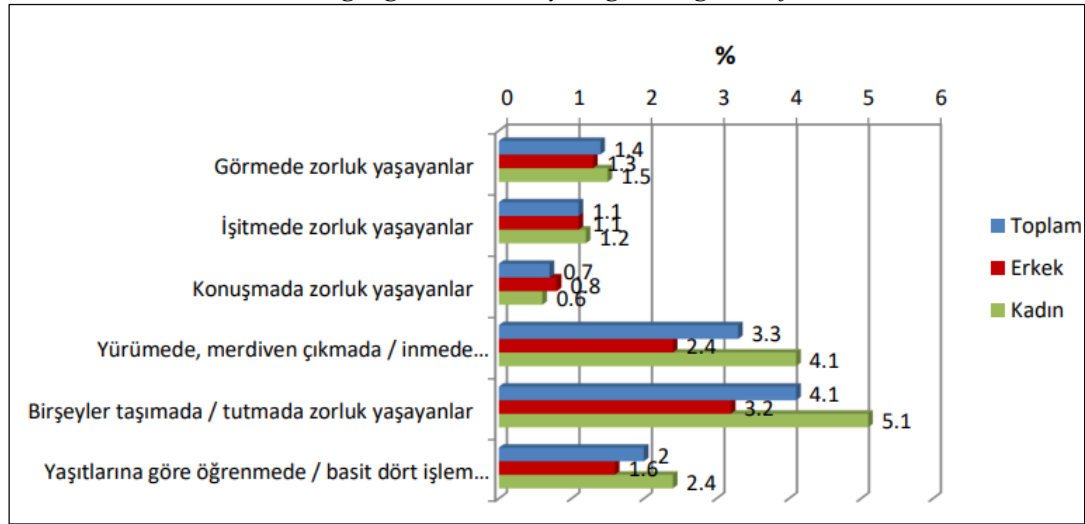
Engelli Birey	Nüfus Oranı (%)	Erkek (%)	Kadın (%)
Tüm Yaş Grupları	6,9	5,9	
3- 9	2,3	2,5	2,1
10 – 14	2,1	2,4	1,8
15- 19	2,3	2,6	2,0
20 – 24	2,7	3,4	2,0
25- 29	2,6	3,0	2,3

30 – 34	3,2	3,4	3,0
35- 39	4,0	4,0	4,1
40- 44	5,1	4,7	5,6
45 -49	6,9	5,9	7,8
50 – 54	8,8	7,1	10,7
55 – 59	12,1	9,2	15,0
60 – 64	16,5	12,3	20,4
65 – 69	23,0	18,3	27,2
70 – 74	31,9	26,3	36,3
75+	46,5	40,9	50,3

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması

Yapılan çalışmada engel grubu ve cinsiyete göre oluşturulan bir düğer tablo da şu şekildedir;

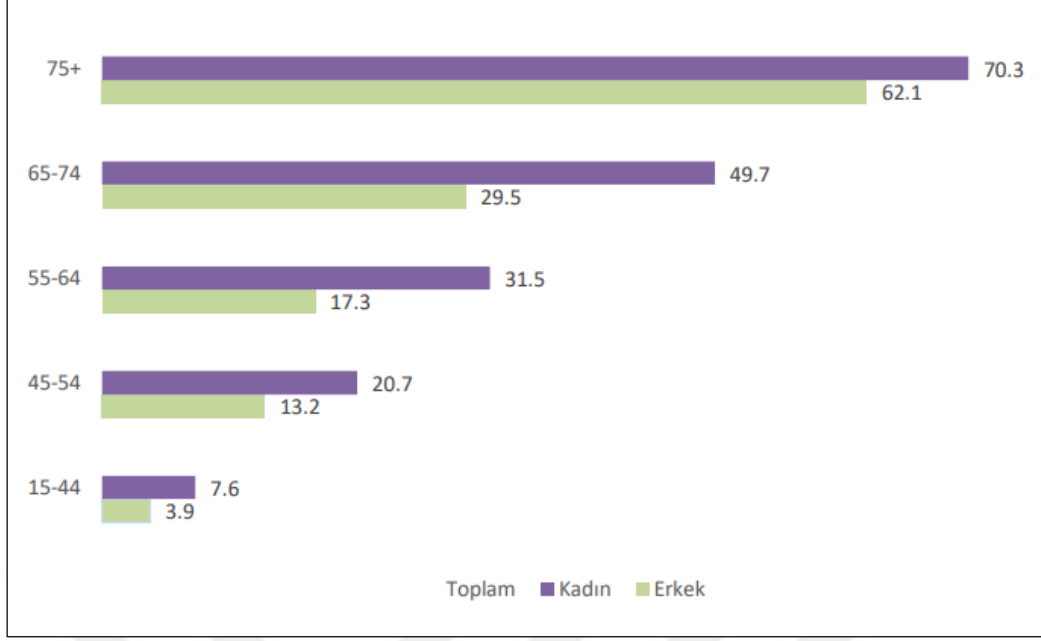
Tablo 5. Engel grubu ve cinsiyete göre engelli nüfus oranı

Kaynak: TÜİK, 2011

Türkiye Sağlık Araştırması'nın 2014-2019 tarihleri arasında yapmış olduğu çalışma sonucunda en az bir engeli bulunan bireylerin yaş grubu ve cinsiyet dağılımı tablosu da şu şekildedir;

Tablo 6. TÜİK Sağlık Araştırması Yaş Grupları ve Cinsiyete göre dağılımı, 2019

Kaynak: TÜİK, Türkiye Sağlık Araştırması 2019

Bu konuda çalışmalar devam etmektedir. TÜİK özellikle bu konu hakkında hassas davranıp gerekli görülen ve ihtiyaç olan durumlarda çalışmalarına devam edip bilgilerin her yerde güncellenmesine özen göstermektedir.

Dünya’da ve Türkiye’de Engelli Çocuk Durumu;

Engelli çocukların sayısı hakkında günümüz yaşam koşulları da dikkate alındığında net bir oran belirlenemediği görülmektedir. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)’nun yeni raporuna göre, dünya genelinde yaşayan engelli çocuk sayısının yaklaşık 240 milyon olduğu tahmin ediliyor. Raporda çocukların iyi olma hâli ile ilgili olarak ölçülen göstergelerin çoğunda, engeli olan çocukların, engeli olmayan çocuklara kıyasla daha dezavantajlı durumda oldukları belirtiliyor (UNICEF, 2021).

Rapor, 42 ülkeden uluslararası olarak karşılaştırılabilir verileri içeriyor. Elde edilen veriler; beslenme ve sağlıktan su ve sanasyona, şiddet ve sömürden korunma ve eğitime kadar çocukların iyi olma hâline ilişkin 60’tan fazla göstergelyi kapsıyor. Söz konusu göstergeler; işlevsel zorluğun türüne ve ciddiyetine, çocuğun cinsiyetine, ekonomik durumuna ve ülkeye göre ayrıştırılmış detaylı bir sonuç veriyor. Rapor sonucuna göre şu iki maddenin önemi vurgulanıyor;

- Engelli çocuklara eşit fırsatlar sağlanmalıdır. Hükümetler, engellileri toplumdan uzak tutan fiziksel, iletişimsel ve davranışsal engelleri ortadan kaldırarak

engellilerin doğum kaydı, kapsayıcı sağlık, beslenme ve su hizmetleri, adil eğitim ve yardımcı teknolojilere erişimini sağlamak için engellilerle birlikte çalışmalıdır. Ayrıca topluluklar arasında damgalanmayı ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak için çaba göstermelidir.

- Kapsayıcı hizmetler ve eşit kalitede eğitim olanakları sunularken engeli olan kişilere danışılmalı ve engelliliğin tüm türleri, çocukların ve ailelerinin özel ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır. Bu kapsamda duyarlı bakım, aile dostu politikalar, ruh sağlığı hizmetleri ve psikososyal destek sağlanmasının yanı sıra engellilerin istismardan ve ihmalden korunması da gerekir.

Türkiye’de engelli çocuk oranına da TÜİK’in yapmış olduğu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) araştırmasında değinilmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre; 2021 yılsonu itibarıyla, Türkiye nüfusu 84 milyon 680 bin 273 kişi iken bunun 22 milyon 738 bin 300’ünü çocuklar oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)’nün hesaplamalarına göre Türkiye nüfusunun yüzde 12’sinin engelli olduğu tahmin edilmektedir. Bu veri doğrultusunda Türkiye’de 3 milyon engelli ya da özel gereksinimi olan çocuk olduğu anlamına gelmektedir (TÜİK, 2022).

1.3.2. Dünya’da ve Türkiye’de Engelli ve Engelli Çocuk Yasal Hakları

Türkiye’nin de imzasının bulunduğu Engelli İnsanların Hakları Hakkında Antlaşma (Convention on the Rights of People with Disabilities, CRPD) 13 Ocak 2006 tarihinde Birleşmiş Milletler tarafından resmi olarak kabul edilmiştir. Antlaşmayı kabul eden ülkeler engelli bireylere yönelik ayrımcılığı önlemek ve engelli insanların eşit haklara ve yaşam koşullarına sahip olmasını sağlamak için yeni kanun ve politikalar uygulamayı ve antlaşmaya ters düşen uygulamaları yürürlükten kaldırmayı kabul etmişlerdir (CPRD, madde 4).

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nda 16 Aralık 1966 tarihinde kabul edilen Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme (ESKHS), 10 Temmuz 2003 tarihli 2003/5923 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanmıştır. Sözleşme’nin 2. Maddesi 2. Fıkrasında ayrımcılık yasağı şartları şu şekilde belirtilmiştir; ‘Bu Sözleşme’ ye Taraf Devletler, bu Sözleşme’ de belirtilen hakların ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka fikir, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum ya da başka bir statü bakımından herhangi bir ayırım gözetilmeksizin uygulanmasını taahhüt eder.’ (Ersöz, 2020).

Bunun dışında Sözleşme'nin 1994 tarihli 5 numaralı genel yorumu, engellilere ilişkin olmuştur. Söz konusu yorumda öncelikle engellilerin gelişmiş ülkelerde dahi Sözleşme kapsamında sahip oldukları hakların tam anlamıyla karşılanamadığı belirtilmiş, bu bağlamda dünyanın geniş bir bölümünde ilk olarak temel ihtiyaçlarının karşılanması gerekliliğine dikkat çekilmiştir (Uyar, 2006).

Engelli Hakları Komitesi'ne (EHK) Türkiye tarafından ilk rapor 2011 yılında sunulmuştur. Raporun “Genel Hükümler” başlığı altında öncelikle Türkiye İstatistik Kurumu'nun hazırladığı veriler ışığında Türkiye'deki engelli birey sayısının nüfusa oranı, engellerinin neye ilişkin olduğu gibi hususlara yer verilmektedir. Ayrıca Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) birçok suç bakımından “beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı” işlenmesi durumunda cezasının artırılması öngörülmekte, dolayısıyla engelliliğe dayalı ayrımcı eylemler yaptırıma tabi tutulmaktadır. Başlığın devamında Türkiye, engelli bireylere karşı tutumunu değiştirdiğinden söz etmektedir (Ersöz, 2020).

1989 yılında kabul edilen BM “Çocuk Hakları Sözleşmesi (ÇHS)” engellilere açıkça yer veren tek sözleşme olma niteliğini taşımaktadır. Bu sözleşmenin 23. Maddesi tamamen engelli çocuklara ayrılmıştır. Bu maddenin birinci fıkrasında, Taraf Devletler zihinsel ya da bedensel özürlü çocukların saygınlıklarını güvence altına almayı, özgüvenlerini geliştirmeyi ve toplumsal yaşama etkin biçimde katılmalarını sağlar, ikinci fıkrasında, özürlü çocuğun eğitimi, mesleki eğitimi, tıbbi bakım ve rehabilitasyon hizmetleri, bir işte çalışabilecek duruma getirme hazırlık programları ve dinlenme/eğlenme olanakları gibi özel bakımdan yararlanma hakkını kabul eder ve üçüncü fıkrasında ise söz konusu yardımın “olanaklar ölçüsünde ücretsiz” sağlayacaklarını taahhüt eder (Kökkaya, 2006).

Çocuk Hakları Sözleşmesi (ÇHS) ve Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme (EHS)tüm çocukları hak sahipleri olarak kabul eder. EHS engelli kişinin doğuştan sahip olduğu onuru temel alan bir insan hakları modelini kabul ederek engelliliğe tıbbi olarak ya da hayır işi gibi yaklaşılmasını reddeder: “sakatlıklar insan haklarının yadsınması veya kısıtlanması için meşru bir sebep olarak kullanılamaz”. Sözü geçen komiteler, ÇHS ve EHS ile güvence altına alınan tüm hakların ve ilkelerin engelli çocuk hakları hususunda birbiriyle ilişkili olduğunu ve engelliliğin insan hakları modeli ile temellendirildiğini doğrular (EÇHA, 2021).

2. ERGONOMİ VE ANTROPOMETRİ KAVRAMLARI

Tezin bu bölümünde ergonomi ve antropometri kavramlarının tanımlamalarına verilmiştir. Ergonomi ve antropometri kavramları engelliler ile neden bağlantılı oldukları anlatılmaya çalışılmıştır. Bu iki kavramın amacı, kullanıldığı yerler, çeşitleri gibi konularda kısa kısa anlatılmaktadır. Bu alanda son olarak ergonomi ve antropometri kavramlarının birbirleri ile olan bağlantılarına değinilmiştir.

2.1. ERGONOMİ KAVRAMI

Tezin bu bölümünde ergonomi bilimi incelenmiştir. Ergonomi bilimi hakkında sadeleştirilmiş bilgiler verilmiştir. Verilen bilgiler ergonominin tanımı, ergonominin amaçları, ergonomi çeşitleridir.

2.1.1. Ergonominin Tanımı

Teknolojik gelişmeler, zamanla günlük uygulamalara da yayılmış, iş üretimden çok kontrol etmeye ve yönetilmeye doğru, başka bir deyişle planlamaya yönelmiştir. Bu durumda, ham madde, malzeme ve enerji yerine artık bilgi daha önemli girdi olmuştur. Çalışma, yürütülen işleme katılmak yerine, o işlemin kontrolüne, makinelerin kontrolüne ve makineleri kontrol eden makinelerin kontrolüne yönelmiştir (Köktaş, 2020). Bu yeni durum beraberinde yeni sorunlar getirmiştir. İş ortamında karşılanması gereken talepler arttıkça, bu talebi karşılamak için insanların çok çalışması gerekmiştir. İnsanın çalışmaya dayanımı önemli hale gelmiş, basınç, titreşim, ısı, ışık, gürültü, hız konusundaki duyarlılığı ve dayanıklılık sınanmaya başlanmıştır. Makinelerle yürütülecek işlemlerin planlanmasında, insan kapasitesine uyumlu çalışma evrelerinin yaratımı gereksinimi doğmuştur (Erkan vd., 2003). Avrupa ve Amerika`da insan özelliklerinin geliştirilecek makine, ürün, araç tasarımında dikkate alınmasının gereği ile gibi çeşitli araştırma merkezleri kurulmuştur (Erkan, 2003 ve Salyendy,1997).

1949`da mühendislik bilimleri, psikoloji, anatomi, fizyoloji gibi disiplinlerin iş birliği ve iş-insan ilişkilerinin bilimsel alanda değerlendirmek üzere Oxford`da bir toplantı düzenlenmiştir. Amaç, çeşitli disiplinlerden gelen ve bu alanda yapılan çalışmaların iş birliği yaparak, mevcut sorunların giderilmesini sağlamaktır. Daha önce fark edilen işin insan ile ilişkisine dair sorunları odak alan sorumlu akademik tabanlı bir ortam yokken, bu toplantı ile örgütlenme kararı alınmıştır. Yunanca iş ve yasalar anlamlarına gelen iki sözcük, “ergo” ve “nomos” dan türetilen “Ergonomi” sözcüğü kabul edilerek, bilim alanına tanım getirilmiştir. 1961`de İngiltere`de IEA adını alarak

kurulan “Ergonomi Araştırma Konseyi” (Ergonomics Research Council), çalışmalarını sürdürmektedir (Chapanis, 1995; Fraser, 1996).

Günümüzde yapılan ergonomi araştırmaları, sadece kişinin kullandığı araçlar, yöntemler ya da iş planlaması gibi fiziksel konuların ötesinde, psikolojik ve sosyolojik çevresi ile ilgilenmekte, insani düşünce, duygu, iş ilişkileri, problemlerin üstesinden gelme yeteneğini incelemeye başlanılmıştır (Köktaş, 2020).

Kısaca ergonomi, çalışma şartlarının insan ile ahenkli bir duruma getirilebilmesi, insana dair kavramların üretilmesi ve tasarlanmasında ergonomi bilgisinin hayata geçirilmesi, iş yerlerinde kullanılan araç-gereç-makine vb. ürünlerin insanla uyumu, insan kullanımına uygunluk, çalışmanın insanileştirilmesidir (Doğan, 2015).

2.1.2. Ergonominin Amacı

Ergonominin amacı, yapılan işin nicelik ve niteliğini artırmaktır ve çalışanın sağlığını koruyarak güvenliğini sağlamaktır. Ergonominin çok disiplinli bir bilim dalı olması; maliyet ile ilgili olarak ekonomistleri, makine tasarımı ile ilgili olarak mühendisleri, insan sağlığı ile ilgili olarak hekimleri ilgilendirir (Çeven ve Özer, 2013).

Ergonomi ile insanlar tarafından kullanılan araç gereç ve düzeneklerin kullanım etkinliğinin artırılması, insan performansının artması, insan sağlığının korunması ve iyileştirilmesi, insan güvenliğinin sağlanması, günlük hayatta karşılaşılan insan kullanımına ve etkileşimine açık olan her şeyin insana uygun tasarımı, insan mutluluğunun ve doyumunun sağlanması gibi hedeflere ulaşmak amaçlanmaktadır (Atalay vd., 2014).

Ergonominin örgütsel açısından da çeşitli yararları mevcuttur. Bunlar, iş güvenliği ve iş sağlığındaki iyileşme ve verimlilikte artış olarak ifade edilebilir. Hata oranlarında düşme ve buna bağlı olarak üretim ve hizmet maliyetlerinde azalma, işe devam süresinde artış, ergonominin örgütler açısından önemini ortaya koyan önemli göstergelerdir (Tutar, 2000).

Ergonomi biliminin amaçlarını şu şekilde sadeleştirebiliriz (Köktaş, 2020);

- Güvenle yapılabilen, sağlamlık çerçevesinde çalışma koşulları oluşturmak,
- İşin içeriği, çalışma çevresi ve ücretlendirmesi, işin ortak yürütülmesi sırasında karşılaşılan problemleri mercek altına almak ve kural setleri oluşturmak,

- Çalışan kişiye, işi yaparken işin sahip olduğu niteliklerle uyumlu özgürlük alanı sağlayarak, bu sayede becerilerini geliştirmesi, yeni beceriler edinmesini sağlamak, çalışma arkadaşları ile karşılıklı iletişim sayesinde iş bölümü yapmasına gelişmesine olanak sunmak,

- Meslek hastalığı olarak nitelendirilebilen, çalışma koşullarından kaynaklanabilecek olası hastalıkların engellenmesi amacı ile araştırmalar yürütüp bilgileri paylaşmak,

- İnsan-makine ilişkisinin hem işlevsel olarak doğru kurulması hem de insanın bir işleyle dâhilinde maddi olarak en uygun şekilde görev alması ile sistemlerin verimlilik sürekliliğine katkıda bulunmaktır,

Herhangi bir tasarım yapılırken bu maddeler göz önünde bulundurarak yapılan tasarımın ergonomik olmasına dikkat edilmelidir.

2.1.3. Ergonomi Çeşitleri

Ergonomi; fiziksel, bilişsel, yönetsel ve örgütsel ergonomi olarak dört başlıkta toplamaktadır.

2.1.3.1. Fiziksel Ergonomi

Fiziksel ergonomi çalışan insanın sağlığına ve güvenliğine yönelik bir ergonomi çeşididir. İnsanların makineleri uygun ve kolay bir şekilde kullanabilmesi için tasarım sağlamak fiziksel ergonomi kapsamına girer. Fiziksel ergonomi, insanın antropometrik, biyomekanik ve fizyolojik özellikleriyle ilgilenir (Saygı, 2016).

Fiziksel ergonomi, insanlara zarar vermeyecek ve onları mutlu edecek bir çalışma ortamı oluşturmaya çalışarak fiziki etmenlerin insanlar üzerindeki zararlı etkilerini en aza indirmeyi amaçlar. İnsanın kullandığı ekipmanlarla ilişkisi, çalışma sırasındaki duruşu, tekrarlanan hareketler, güvenlik ve sağlık, işle ilgili iskelet kas sistemleri gibi konular fiziksel ergonominin ele aldığı konulardır (Karsh vd., 2013).

Fiziksel ergonomiyi en sade hali ile tanımlayacak olursak; ergonomik çalışmaların temelini oluşturduğunu ve tasarlanacak bir makinenin veya çalışma ortamının hazırlanmasında fiziksel ergonomiden büyük oranda yararlanır.

2.1.3.2. Bilişsel Ergonomi

Bilişsel ergonomi, bilgisayar odaklı ergonomi ya da yazılım ergonomisi olarak anılmaktadır. Bir kavram olarak II. Dünya Savaşı sırasında pilotların hatalarının incelenmesinden sonra ortaya çıkmıştır. Bilişsel ergonominin öncelikli amacı, ileri teknoloji gerektiren tasarlama aşamasında, bilgiye daha rahat ulaşabilmek için yazılım geliştirmek ve bu süreçte insan faktörü rolünü optimize etmektir (Saygı, 2016).

Günümüzde insanların çalışma ortamı emek yoğun sahadan bilgi yoğun hizmet sahasına kaymıştır. Bu durum çalışanların psikolojik ve zihinsel özelliklerinin dikkate alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bilgi iş görenlerinin bilgi işleme yeteneklerine uygun tasarlanan yazılım ve donanım bileşkesi bilişim teknolojilerinden azami derecede fayda sağlamaya etki edecek şartları hazırlayacaktır. Bilgisayar önünde çalışan bilgi iş görenlerinin verimlilik problemleri gelecekte de yöneticileri meşgul edecek bir konu olarak gündeme gelecektir (Bozkurt vd., 2020).

2.1.3.3. Yönetmel Ergonomi

Yönetmel ergonomi, insan ve makine arasındaki ilişkinin verimliliğini ve iş güvenliğini sağlayarak çalışmanın yöntemli bir şekilde düzenlenmesini hedef alan ve insanın kullandığı araç-gereçlerin ve makinelerin insanın yetenekleri ile uygunluk içinde olmasını amaçlayan yönetim sürecidir (Saygı, 2016). Başka bir ifade ile yönetmel ergonomi; ergonominin temel esası olan insan ve makine ilişkisinin verimliliğini ve iş güvenliğini arttırarak, makinelerin insanın özelliklerine uygun olmasını sağlayan yönetim sürecidir (Bozkurt vd., 2020).

2.1.3.4. Örgütsel Ergonomi

Örgüt kültürü, iş yerindeki işlerin nasıl yapılacağını belirler. Çalışma ortamında ergonomik çalışmalara önem verilip verilmemesi gerektiği ve iş yerindeki örgüt kültürünün niteliği örgütsel ergonomi ile ilgilidir. Örgütün misyonu, vizyonu, yönetim tarzı, üretim hedefleri, çalışanına bakışı, çalışanların nasıl sosyalleşeceği gibi pek çok konuyu örgüt kültürü belirlemektedir. Bu nedenle ergonomi çalışmaları da örgüt kültürü ile birbirine bağlıdır (Güler, 1997).

Örgütsel ergonomi, örgütsel yapıların, sosyo teknik sistemlerin ve politika ile süreçleri en uygun duruma getirilmesiyle ilgilenir. Konuları arasında ekip kaynak yönetimi, iletişim, iş tasarımı, ekip çalışması, çalışma saatlerinin belirlenmesi, toplum ergonomisi, katılımcı tasarım, uyumlu çalışma, iş birliği içinde çalışma, örgütsel kültür,

yeni iş paradigmaları, sanal örgütler ve kalite yönetimi sayılabilir. Örgütsel ergonomi insanları işi en iyi etkiyi sağlayacak biçimde örgütlemeye çalışır (Wickens, 1992).

2.2. ANTROPOMETRİ KAVRAMI

Tezin bu bölümünde antropometri incelenmiştir. Antropometri hakkında sadeleştirilmiş bilgiler verilmiştir. Verilen bilgiler antropometrinin tanımı, antropometrinin amaçları, antropometri çeşitleridir.

2.2.1. Antropometrinin Tanımı

Yunanca insanı anlatan anthropo ve ölçmeyi anlatan metrikos sözcüklerinden türetilen antropometri; tasarım standartları, alet geliştirilmesi, mühendislik çalışmaları ile yaratılan ürünlerin insanların kullanımlarına uygunluğunun değerlendirilmesi ve bunun sağlanması amacıyla; çeşitli yöntemlerin uygulanışını konu edinir (Bilgin vd., 2006).

Antropometri, makine, alet, ekipman ve hatta, işyeri tasarımı ile tüketicilere sunulacak üretim nesnesinin tasarımını için mühendislikte kullanılmaktadır. Hedef, güvenli, etkin, konforlu ve rahat ortam sağlayabilmektir (Köktaş, 2020).

İnsan hareketlerinin analizleri 19.yüzyılın sonlarına doğru ve 20. yüzyıla girerken yapılmış, insan ve makine ilgili yeni ve çok çeşitli problemler özellikle 2. Dünya savaşı ortaya çıkmıştır (Akın vd., 2003).

İnsanların yapısal farklılıkların nedenleri ve psikolojik özelliklerin bu yapıyla olan ilişkilerini ilgi konusu olmuş ve araştırılmıştır. Beden ve davranış arasındaki ilişkiyi irdeleyerek, davranış tipleri ile bu ilişkiyi Hipokrat 2500 yıl önce tanımlamıştır. 19.yüzyılın sonlarında anatomist Beneke, fizyolojik sistem ve davranışların etkileşimde olduğunu vurgulamıştır. Rönesans döneminde, Leanordo da Vinci ve Albrecht Dürer insanın vücut oranları ile ilgili çalışmalar yürütmüş, çeşitli çizimler yapmışlardır. Antropometrik ölçülerin ilk yazılı örnekleri 18.yy'da ortaya çıkmıştır. 19.yy. boyunca düzenli olarak antropometri ölçümleri yapılmaya başlamıştır. Farklı ülkelerde antropoloji ve etnoloji ile ilgilenen topluluklar oluşmuştur. Boyd (1980) ve Tanner (1981), antropometrinin ilk olarak vücudun ebatları üzerine çalışmalar gerçekleştiren Doktor Sigismund Elsholtz tarafından bulunduğumuz çağa uygun bir şekilde kullanıldığını belirtmektedirler. Panero ve Zelnik (1979)'a göre; antropometri en basit anlatımı ile insanın vücut ölçülerinin saptanması ve kullanılmasıdır, başka bir anlatımla

da gruplar arasındaki benzerlik ve farkları tespit amacı ile insan vücut ölçümü yapan bir bilimdir (Güleç, 2006).

Antropometri, ortak bir fonksiyon için, insan, etkinlik alanını ve oradaki her türlü a ait ölçüleri, birlikte değerlendirir. Etkinlik alanını kullanacakların, bu etkinlikleri zora koşulmadan yapabilmeleri için, el, göz, kol, ayak vb. vücut organları ile iletişimini istenildiği şekilde sağlanabileceği düzenin kurulmasında antropometrik ölçülerin tasarımı kullanımı gereklidir (Gülgün ve Türkyılmaz 2001).

2.2.2. Antropometrinin Amacı

Antropometri 'nin kullanım alanlarına göre; insanın ebatlarını mercek altına alan ve ergonomi kuralları arasında ilk sırada yer alan antropometrik veriler ürün tasarlanırken dikkate alınmalıdır. Her insanın ve dolayısıyla her toplumun antropometrik boyutları, onun genetik yapısı ve çevresinin etkileşimiyle ortaya çıkmaktadır. Her toplumun genetik yapısı ve çevresine bağlı olarak özgün antropometrik boyutlarının olması da doğaldır ve antropometrik tasarımlarda bunların bilinmesi ve kullanılması zorunluluğu ortaya çıkar. Kullanıcının antropometrik ölçülerine göre tasarlanıp üretilmeyen bir üründen arzulanan fayda, kolaylık sağlanamayacağı gibi ürünün ergonomik özellik taşıdığı da söylenemez. Tersine, ürün onu kullanacak, yararlanacak olan kişinin antropometrik boyutları, biyolojik, psikolojik kapasite ve özelliğine göre üretilirse, yaşamı kolaylaştırır. Dolayısıyla yaşam standardını yükseltir (Akın vd., 2003).

Antropometrik çalışmalar sonucunda ortaya çıkan verileri şu şekilde açıklamak mümkündür (Köktaş, 2020);

- Vücudun doğal konumu
- Tüm insan vücudunun ve iş ile ilgili olarak özellikle, el, baş, kol, bacak ve ayak gibi organların boyutları
- Tüm insan vücudunun ve iş ile ilgili olarak özellikle, el, baş, kol, bacak ve ayak gibi organların boyutları
- Eklemlemlerle birbirine bağlananların boyutları, hareket alanları ve ulaşım ölçüleri
- Ulaşılan hacimde uygulanan güç
- Anatomik ve optik sınırların bilinmesi ile kapladığı yer

Yukarıda belirtilen veriler de göz önünde bulundurup antropometrinin amacı şu şekilde belirtebiliriz; Antropometri ergonomi ile birlikte kullanılır. Tasarlanacak olan tasarımın kime hizmet edeceği, o tasarımı kimin kullanacağı, tasarımın kullanım amacı gibi kavramlarda bireylere ve toplumlara göre değişkenlik gösteren ölçüleri tanımlamak antropometrinin amacıdır. Herhangi bir tasarım yapılırken bu etmenler ve ölçüler kullanılarak o tasarım oluşturulur.

2.2.3. Antropometrinin Çeşitleri

Antropometri; statik antropometri ve dinamik antropometri olarak iki başlıkta toplamaktadır.

2.2.3.1. Statik Antropometri

Statik boyutlar, insan vücudunun sabit, yani statik pozisyonundan elde edilen ölçüm sonuçlarıdır. Statik boyutlar, dirsek ve bilek arası ölçümler ile eklem merkezleri arasında ölçümler gibi insan iskeleti boyutları yanı sıra baş çevresi, cilt yüzeyi çevre ölçüleri gibi dış hat boyutlarını içermektedir. Yapılan incelemeler sonucunda 973 farklı statik antropometri ölçümünün var olduğu bilinmektedir. Statik antropometri ölçümlerinin çoğu miğfer, telefon ya da radyo kulaklığı, eldiven tasarımı gibi çok özel uygulamalar için elde edilirler. Her çeşit statik antropometri yaklaşımının özel bir nedeni vardır. Statik antropometri ile elde edilen vücut ölçüleri çalışma ortamında pek çok tasarım için kullanılabilir (Kayış, 1990).

2.2.3.2. Dinamik (Fonksiyonel) Antropometri

Endüstri ve iş ortamında iş görenler sürekli devinim hâlinde dirler. Bir iş gören işini yaparken çeşitli yönere uzanması, kol, bacak ve gövdesini değişik boyutlarda ve devamlı hareket ettirmesi nedeni ile çeşitli dinamik ölçülerin bilinmesine ihtiyaç duyulur. İnsanların ayakta dururken ya da otururken çevrelerindeki malzemelere, kontrol sistemlerine ve çeşitli işlem noktalarına uzanabilmeleri için; eğilme, uzanma ve dönme gibi hareketlerinin hudutlarını ölçmek de iş düzeni ve insan-tezgâh, insan-makine gibi arakesitlerin tasarımında optimizasyon açısından önemlidir. Ancak çalışma ortamında insanların, sekreterin masasında bulunan telefona erişmesi, masanın çekmecesinden kâğıt almak için eğilmesi örneklerinde olduğu gibi, hareketlerde bulunmaları nedeniyle çeşitli dinamik boyutların ölçülmesine ihtiyaç duyulmuştur. İnsanların ayakta dururken ya da otururken çevrelerindeki malzemelere, kontrol

araçlarına ve çeşitli işlem noktalarına eğilme, dönme, uzanma gibi hareketlerle erişebilecekleri sınırlar dinamik antropometri ile ölçülür (Kayış, 1990).

3. ENGELLİ TASARIMI VE ENGELLİ PARK TASARIMI

Tezin bu bölümünde engelli tasarım kavramı tanıtılmıştır. Engelli tasarımı kavramının tanıtılmasından sonra da engelsiz çocuk parkları ve özellikleri hakkında bilgi verilmiştir.

3.1. ENGELLİ TASARIMI

Dünyada co-design olarak da tanımlanan “design for everyone” yani herkes için tasarım kavramının engellileri içine alarak kullanıcı önceliği ile kullanıcı için adapte edilebilirliği önemli olan bir kavramdır. Herkes için tasarım 1960’lardan beri uygulanmaya çalışılan bir kavram olup bu kavramın nitelikli bir şekilde tasarımlarda uygulanması gerekmektedir (De Couvreur ve Goossens, 2011).

Buna rağmen özellikle tekerlekli sandalye kullanma zorunluluğu olan engellilerin hala daha gelişmiş ülkeler de dahil olmak üzere birçok ülkede özellikle şehir merkezlerinde kullandıkları aletleri yararlı ve işlevsel bir şekilde kullanamadıkları belirlenmiş olup bu konunun üstüne düşülmesinin altı çizilmektedir (Bromley vd., 2007).

Engelsiz çocuklar konusunda da herhangi bir oyun alanı, park ya da kentsel mekanının çocuğun fiziksel ve zihinsel farklılıklarına ve farklı duyma, görme, hareket ve algılama özelliklerine uygun, bireyin bağımsızlığını destekleyen işlevleri ve fonksiyonlarını barındıran tasarıma “engelli çocuklara dost tasarım” anlayışı olarak tanımlamak mümkündür. Zihinsel ya da fiziksel olarak engelli çocuğun, etiketlenmeden, toplumsal yaşamdan soyutlanmadan, diğer çocuklar ile birlikte eğitici, eğlendirici zaman geçirdiği, oyun oynayabildiği oyun ekipmanları, bitkisel ve yapısal tasarımları ile zenginleştirilmiş oyun alanları engelli çocuklara dost tasarım anlayışı ile tasarlanmış demektir (Uslu ve Shakouri, 2012).

Engelli Tasarımı engellilerin ölçüleri, hareket alanları, yaşadıkları zorluklar, yaşayabilecek oldukları potansiyel zorluklar, engeli bulunmayan bireyler ile ayrışma durumlarına geldikleri noktalar vb. şeylerin farkında olarak bu durumları olabildiğince minimum düzeyde tutmak amacı ile yapılan tasarımlardır cümlesi ile sadeleştirebiliriz.

3.2. ENGELLİ PARK TASARIMI

Parklar insanların dinlenme, eğlenme ve sosyalleşme gibi gereksinimlerini karşılayan açık mekânlardır. Engelli bireyleri topluma kazandırmak, insanlarla olan sosyal ilişkilerini güçlendirmek ve yaşam seviyelerini yükseltmek için engelsiz park tasarımları büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle kentlerdeki tüm bireylerin hiçbir ayırım yapılmaksızın eşit bir şekilde parklardan yararlanabilmesi için, parkların erişilebilir ve elverişli donanımına sahip olması gerekir (Akdeniz vd., 2015).

Park alanlarında engelli bireylerin karşılaştıkları sorunlar çoğunlukla şu şekildedir;

- Standartlara uygun olmayan ölçülerdeki (genişlik ve eğim) gezinti yolları, rampalar ve merdivenlerden ve bazen de rampa yokluğundan,
- Sert zemin kaplamalarında parlak ve kaygan malzeme kullanımından,
- Engelli bireylerin kullanımına uygun olmayan kent mobilyalarından,
- Yanlış bitkisel tasarımlar ile bitkisel alanlarda sulama ve diğer bakım hatalarından kaynaklanan sorunlardan oluşmaktadır.

Bu da gösteriyor ki aslında engeller vücudumuzda değil çevremizde. Çevremizdeki bu engeller, bireylerin park ve rekreasyon alanlarını kullanmalarını kısıtlamakta, bu durum ise onlara ruhsal ve bedensel yeni sorunlar yüklemektedir.

Engelli park tasarımları, kullanıcılara katılabilecekleri değişik aktiviteler sağlamanın yanı sıra tüm kullanıcılar için ulaşılabilir, erişilebilir, güvenli, bakımlı, rahat, konforlu ve çekici olmalıdır. Engelsiz parklar, her kullanıcı için erişilebilir ve bütün duyuları ile hissedilebilir nitelikte olmalıdır. Engelli park tasarımının temeli, park alanlarında mekânsal kullanım çeşitliliği ve bu mekanlarda kullanılan ürünlerin niteliğini kapsamaktadır. Tasarım açısından engelli bireylerin gereksinimleri, engelli olmayanlarla benzer olmakla birlikte “biçim” açısından bazı “özel” düzenlemeler gerektirmektedir (Akdeniz vd., 2015).

Anayasa, Engelliler Yasası, İmar Kanunu, Büyükşehir Belediyeleri Kanunu, İl Özel İdareleri Kanunu ve Kat Mülkiyeti Kanunu gibi yasal dayanaklar çerçevesinde ve Dünya Engelliler Birliği (DEB) ile Dünya Engelliler Vakfı (DEV) çalışmaları doğrultusunda yapılan araştırmalar sonucunda engelli park tasarımı ile ilgili olarak;

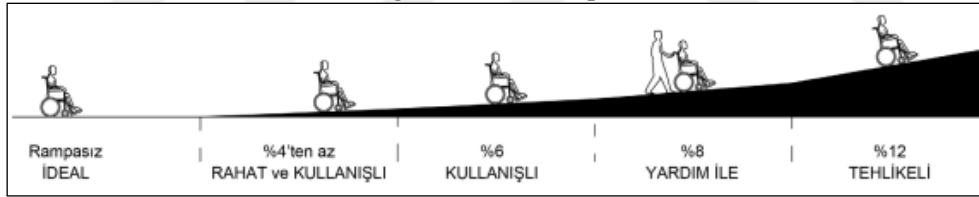
- Parklardaki sert zeminli açık alanlar (park içi yollar-rampa- merdiven, dinlenme cepleri, oyun alanları),

- Parklardaki yumuşak zeminli alanlar (bitkilendirme alanları),
- Parklardaki donatıları (kent mobilyaları)
- Otoparklar
- Parklardaki oyun alanları konularında detaylar yer almaktadır.

3.2.1. Parklardaki Sert Zeminli Açık Alanlar ve Park içi yollar Rampalar-Merdivenler

Park içinde farklı etkinlik alanlarını birbirine bağlayan gezinti yolları aynı zamanda yürüyen kişiyi yönlendiren, gezdiren, dinlendiren, hareket ettiren alanlardır. Engelli kullanıcıların da rahatlıkla kullanabilmesi için bu yolların standartlara uygun genişlikte ve yol güzergahındaki eğimli alanlarda tekerlekli sandalyenin rahatlıkla inip çıkabileceği rampalardan (max %5) oluşması gerekir (Yıldız, 2018). Bu konudaki standart belirtilmiştir (Şekil 1).

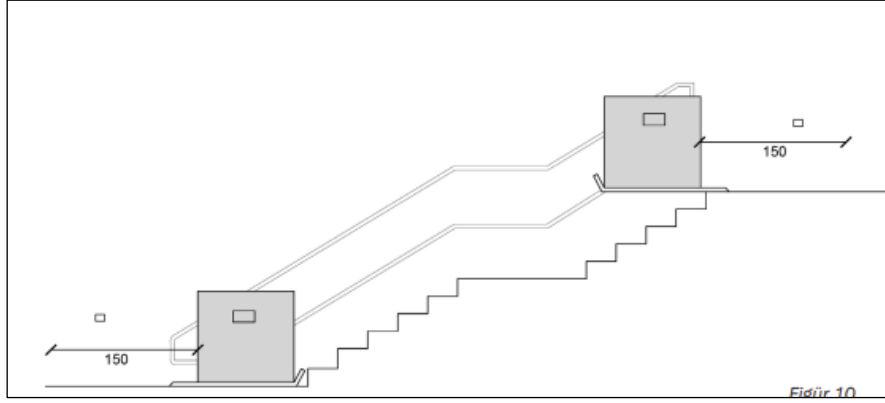
Şekil 1. Engelliler İçin Rampa Standartı

Kaynak: Engelliler İçin Evrensel Standartlar Kılavuzu, DEB Akreditasyon Merkezi, İstanbul, 2012

Parklardaki merdivenler en büyük engelleri oluşturmaktadır. Bu nedenle mümkün olduğu kadar merdiven yerine rampa kullanılmalıdır. Ancak zorunlu olarak merdiven yapılması halinde yükseklik ve genişlikleri standartlara uygun olmalıdır (Ulaşılabilirlik El Kitabı, 2010). Bu konudaki standart belirtilmiştir. (Şekil 2).

Şekil 2. Engelliler İçin Merdiven Standartları

Kaynak: Engelliler İçin Evrensel Standartlar Kılavuzu, DEB Akreditasyon Merkezi, İstanbul, 2012

Park içi yollar, rampa ve merdivenler dolaşmayı kolaylaştırıcı olmalı ve her tür hava koşulunda tehlikesizce kullanılabilir. Yüzey kaplaması olarak da iklim koşulları, kullanım yoğunluğu dikkate alınmak koşulu ile pürüzlü, kaymaz, yürürken ses çıkaran nitelikte malzeme seçilmelidir (Akdeniz vd., 2015). Bunlar;

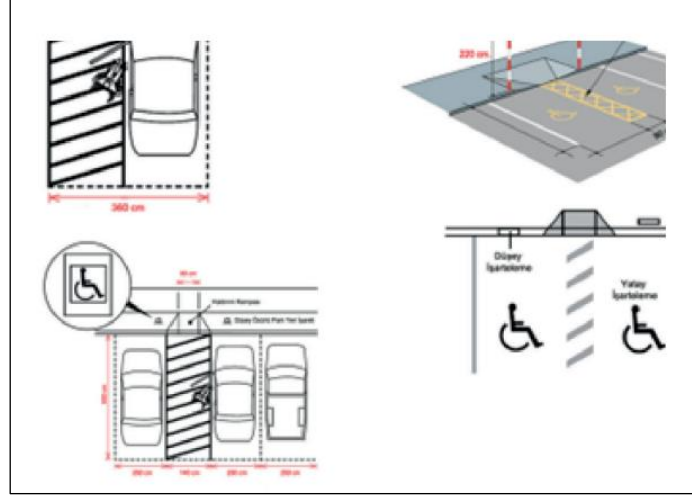
- Termo plastik poliüretan, alüminyum ve paslanmaz çelikten üretilen hissedilebilir yüzeyler,
- Beton plak-granit-bazalt plakla kaplamalar,
- Ahşap,
- Çakıl

Yollar boyunca tehlikeli olacak her türlü düzensizlikten kaçınılmalı, tüm park alanında yollarda yeterli aydınlatma elemanı olmalıdır.

3.2.2. Otoparklar

Otoparklarda engelliler için yeterli sayıda ve elverişli park yerleri ayrılmalıdır. Engelli park yeri, giriş/çıkışa en yakın yerde olmalıdır ve tüm tesisteki araç park yeri sayısının%5'i kadar engelli park yeri bulunmalıdır. Ayrıca yerde engelli park işareti mutlaka bulunmalı ve otoparkta kullanılan yol işaretleri geceleri de mutlaka ışıklandırılmalıdır (Akdeniz vd., 2015). Bu konudaki standart belirtilmiştir (Şekil 3).

Şekil 3. Engelliler İçin Otopark Standartları

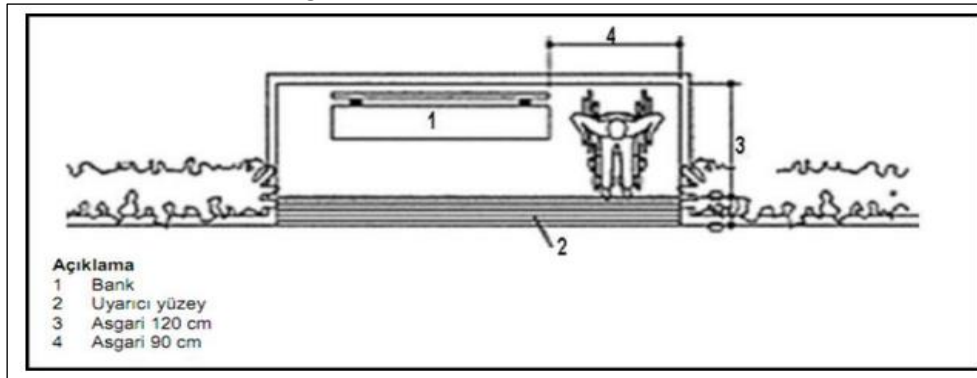

Kaynak: Akdeniz, Çelik ve Ender, 2015

3.2.3. Dinlenme Alanları

Kent mobilyaları, kentsel dış mekânları tamamlayan kente kimlik verendardır. Engellilerinde bu mekânlardan en üst düzeyde yararlanmaları gerekmektedir. Kent mobilyaları; trafiği yönlendirmede, yol aydınlatmasında ve bilgilendirmede, yönü belirtme veya dinlenme imkânları sunmada, kullanıcılara yardımcı olanlardır. Bu donatılar kentte yeterli ve uygun yerlerde kullanılmalı ve engellilerin hareketine kısıtlama getirmeyecek şekilde yerleştirilmelidir (Eşkil, 2011). Park alanları içerisindeki dinlenme ceplerinin detaylandırılmasında engelli kişilerin kullanımına uygun olması çok önemlidir. Parklar içindeki ana yol boyunca her 100 m.de bir ve yaya akımına engel olmayacak şekilde engelliler dahil tüm yayaların kullanabileceği dinlenme cepleri tasarlanmalıdır (Akdeniz vd., 2015). Bu konudaki standart belirtilmiştir (Şekil 4).

Şekil 4. Engelliler İçin Dinlenme Alanları Standartları

Kaynak: Engelliler İçin Evrensel Standartlar Kılavuzu, DEB Akreditasyon Merkezi, İstanbul, 2012.

3.2.4. Oyun Alanları

Parklara, her engelli çocuğun faydalanabileceği biçimde tasarlanmış özel oyun ekipmanları yerleştirilerek, diğer çocuklarla ortak mekanları paylaşması sağlanmalıdır. Oyun ekipmanları tekerlekli sandalye için özel salıncaklar ve oyun alanına girilebilmesi için özel rampalı girişleri içermelidir. Oyun ekipmanları arasındaki mesafe çocukların bir birimden diğerine geçmesini kolaylaştıracak kadar yakın ve aynı zamanda tehlike yaratmayacak oranda da mesafeli olmalıdır bu mesafe ekipmanlar arasında minimum 180 cm mesafe olarak belirlenmiştir (Akdeniz vd., 2015).

Şekil 5. Engelli Çocuklar İçin Oyun Donatıları

Kaynak: Polfisan Oyun Grubu 2020 Kataloğu

Tüm oyunları ve zemin kaplaması olarak kullanılacak olan malzemenin, düşme, çarpma halinde yaralanmaları engellemek üzere yumuşak, doğal ve kesinlikle statik elektriklenmenin olmayacağı malzemeden olması gerekir. Bunlar; ahşap, ahşap talaşı, kum, doğal kauçuk gibi malzemeler olabilir. Rampa ve merdivenlerin kenarında korkuluklar bulunmalıdır (Akdeniz vd., 2015).

Oyun alanında yer verilecek oyun aletleri, ölçü ve formları ile çocukların fiziksel yetilerine uygun biçimde olmalıdır. Ayrıca, kullanılan tasarımlarının sıradan ve hemen hemen her yerde görülen tek tip oyun alanlarından farklı olarak organik, canlı malzemeler ile yapılması çocuğun daha fazla ilgisini çekecektir. Oyun grupları ve donatılarında sürekli ve düzenli bakım yapılmalıdır (Uslu ve Shakouri, 2012).

Çocuk oyun alanında zeminde takılıp düşmeye sebep olabilecek donatıları, taş, bodur bitki vb. engeller kullanılmamalı, her türlü ekipman keskin kenar, sivri yüzey içermeyen nitelikte olmalıdır.0-6 yaş grubu çocukların ve engelli çocukların ebeveynleri ile park alanına geleceği dikkate alınarak, onlar içinde oturma dinlenme alanlarına yer verilmelidir (Uslu ve Shakouri, 2012).

3.2.5. Parklardaki Yumuşak Zeminli Alanlar (Bitkilendirme Alanları)

Park tasarımlarındaki önemli konulardan birisi bitki tasarımıdır. Peyzaj tasarımları için bitkiler hem estetik hem de işlevsel öneme sahip tasarımlarıdır. Engelli parklarda başarılı bir bitkisel tasarım için, bitkilerin renk, ölçü, şekil, doku, koku gibi özelliklerinden en iyi şekilde yararlanmak gerekir (Akdeniz vd., 2015). Bu yaklaşımla engelsiz parklarda bitkisel tasarım şu kriterleri içermelidir;

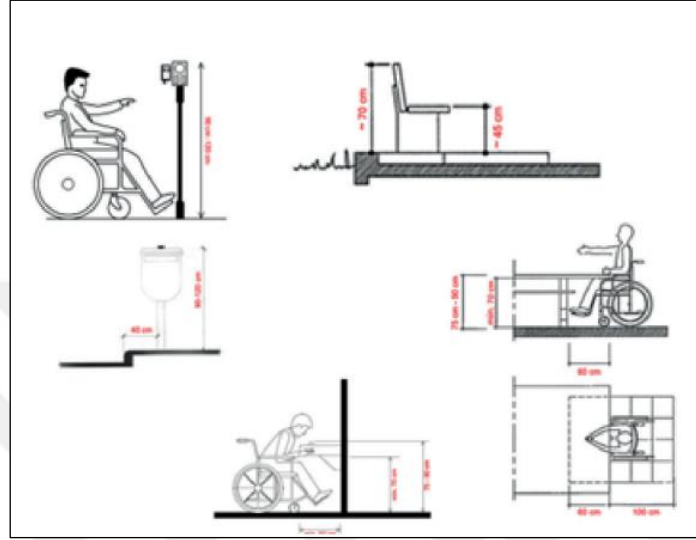
- 200 cm’den daha dar kaldırımlarda kesinlikle ağaçlandırma yapılmamalıdır,
- Yol ağacı olarak kullanılan türler en az 2 m gövde yüksekliğine sahip olmalıdır,
- Bitkilendirme de değişik renk, biçim ve kokuda çeşitlilik yaratacak çalı, ağaççık ve çiçekler seçilmelidir,
- Gezinti yolları, dinlenme alanları ve oturma birimleri çevresindeki bitkilendirme geniş taç ölçüsüne sahip gölge yapıcı türler seçilmeli,
- Çocuk oyun alanlarında, çocukların görme, duyma, dokunma ve koklama duyuları ile algılayabilecekleri bahçe anlayışı uygulanmalıdır. Bu tasarımda, görme duyusu için kırmızı, turuncu, sarı ve iri çiçekli bitkiler, duyma için; rüzgâr hareketi ile ses çıkaran çim, bambu ve titreşim kavak gibi bitkiler, koklama duyusu için; tek ve çok yıllık kokulu bitkiler, dokunma duyusu içinde dikenli ve zehirli olmayan bitkiler tercih edilmelidir.

3.2.6. Kent Mobilyaları

Kent mobilyaları; oturma bankları, aydınlatma elemanları, telefon kulüpleri, çöp kutuları, bitki kasaları, bilet, gazete, çiçek gibi satış büfeleri, halka açık tuvaletleri, otobüs durakları ve işaret/bilgilendirme levhalarını kapsamaktadır. Kent mobilyaları keskin ve çıkıntılı kenarlarından arındırılmış olmalıdır. Kent mobilyalarının rengi seçilirken, algılanmalarının kolay olması için çevresi ile zıtlık oluşturacak renkler tercih edilmelidir. İşaret/bilgilendirme levhalarına yönelik kent mobilyalarında, uluslararası

engelli işaretleri kullanılmalıdır emniyet ve güvenlik için yeşil/beyaz, uyarı/tehlike riski için sarı/siyah, yasaklama, durma, tehlike ve acil için kırmızı/beyaz, bilgilendirme için mavi/beyaz). İşaretler basit, kolay anlaşılabilir, açık sembollü, uzaktan görülebilir ve yönlendirici olmalıdır. Ayrıca işaret direkleri ve levhaları engellileri engelleyici olmamalıdır (Akdeniz vd., 2015). Bu konudaki standart şekil 6 de belirtildiği gibidir.

Şekil 6. Engelliler İçin Kent Mobilyaları Standartları

Kaynak: Akdeniz, Çelik ve Ender, 2015

Engelli Parkları tasarlanırken yukarıda belirtilen detaylar dikkate alınmalıdır. Yukarıdaki detaylar uygulandığı zaman engelli bireylerin engel oranları olabildiğince minimum düzeye düşmektedir. Bu sayede bu alanlarda engelli birey ile engeli olmayan birey arasındaki ayrışma noktalarını da ortadan kaldırarak engelli bireylerimize ve engelli çocuklarımıza engelsiz bir alan vermiş oluruz.

İKİNCİ BÖLÜM

İZMİR İLİ VE İZMİR İLİ'NİN ENGELSİZ ÇOCUK PARKI BULUNAN İLÇELERİ

1. İZMİR İLİ TANITIMI

İzmir İli Türkiye'nin 81 ilinden biri olan ve Ege Bölgesi'nde yer alan bir ilimizdir. Ülkemizin nüfus bakımından en kalabalık üçüncü şehridir. İzmir İli, Ege bölgesinin tipik bir örneğidir. İzmir İlinin kuzeyinde Madra Dağları, güneyinde Kuşadası Körfezi, batısında Çeşme Yarımadası'nın Tekne Burnu, doğusunda Aydın-Manisa İl Sınırları bulunmaktadır. İzmir İlinin Türkiye'de ki konumu aşağıda bulunan şekil 7'de gösterilmiştir.

Şekil 7. İzmir İlinin Konum Haritası

Kaynak: Saygılı, 2020

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yüzölçümü; 12.012 km² olarak belirlenmiştir (TMİB, 2019). Yüzölçümü olarak Türkiye'nin yirmi üçüncü (23.) ili olarak bilinmektedir. Nüfusu; 4.425.789 kişidir (TÜİK, 2012). İzmir İli Akdeniz ikliminin etkilerini taşımaktadır. Bitki örtüsü maki florasıdır. Ardıç, pırnal, kermes meşesi, zeytin, çitlembik, sakız, akçakesme, tesbih katırtırnağı gibi dayanıklı ağaçlar maki florasını oluşturmaktadır. Ormanlar il içerisinde 475.779 hektarlık alanı kaplamaktadır. Ormanların kapladığı alan il sınırlarının %40'ını oluşturmaktadır (TOGM, 2013). Akdeniz iklimi görüldüğü için iklim ılımandır. Kar yağışı nadir görülür. Yağış oranı fazladır. Yaz aylarında 'İmbat' adı verilen yağışları vardır.

İzmir'e kara, hava, deniz ve demiryolu ile ulaşılabilir. Kara yolu ile Türkiye'nin her yerinden otobüs ile ulaşılabilir. Hava yolu ile Adnan Menderes Havalimanı'ndan Türkiye'nin ve dünyanın birçok noktasına uçak seferleri vardır. Demiryolu ile birçok yerle gün içerisinde karşılıklı tren seferleri vardır. Kent içi toplu ulaşım İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yetki ve sorumluluğundadır. Toplu ulaşım hizmetlerinin hat ve güzergâhları ile birbirini tamamlaması için otobüs-vapur-metro' da ulaşım hizmet bütünlüğü sağlanmıştır.

Büyükşehir İllerinde Merkezi Yönetim ise Vali, İl Müdürleri ve İl Danışma Kurulu'ndan oluşur. İzmir İli de bir Büyükşehir Belediyesi olduğu için yönetimi bu şekildedir. Büyükşehir yapılan illerde İl Genel Meclisi yetki ve görevlerini Büyükşehir Belediye Meclisi'ne devretmiş ve kaldırılmıştır (TBB, 2014).

Büyükşehir Belediyelerinde Yerel Yönetim ise Büyükşehir Belediye Başkanı, Büyükşehir Belediye Meclisi ve Büyükşehir Belediye Encümeni'nden oluşur. Meclisin

İzmir İli 1984 yılında çıkarılan 2972 sayılı kanun ve 195sayılı kanun ile kararname sonucunda İstanbul ve Ankara ile birlikte ‘Büyükşehir’ unvanını kazanmıştır (Resmî Gazete,1984). Aynı yıl çıkarılan 3030 sayılı kanun ile büyükşehir ve ilçe belediyeleri statüleri netleştirilmiştir. İlk başta Bornova, Karşıyaka, Konak olmak üzere üç ilçe İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırlarına dâhil edilmiştir. 2004 yılında çıkarılan 5216 sayılı kanun ile de İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin sınırlar valilik binası merkez kabul edilerek genişletildi. Bu sınırlar içinde bulunan yirmi bir (21) ilçe de İzmir Büyükşehir Belediyesi’ne dâhil edildi (TBMM, 2022).

Şekil 8. İzmir İli İlçeler Haritası

İzmir İli' n de yapılan düzenlemelerden sonra toplam otuz (30) ilçe vardır. 1 Şubat 2020 TÜİK verilerine göre İzmir İlinin 30 ilçesi, 30 belediyesi ve bunlara bağlı olarak 1.294 mahallesi vardır. İlçelerden 11 tanesi merkez ilçe olarak geçmektedir. İzmir İlinin ilçeleri şu şekildedir;

Merkez İlçeler

Balçova, Bayraklı, Bornova, Buca, Çiğli, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karşıyaka, Konak, Narlıdere olarak belirlenmiştir.

Diğer İlçeler

Aliağa, Bayındır, Bergama, Beydağ, Çeşme, Dikili, Foça, Karaburun, Kemalpaşa, Kınık, Kiraz, Menderes, Menemen, Ödemiş, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı ve Urla olarak geçmektedir.

Yukarıda adı geçen 30 ilçeden de 19 tanesinde engelli çocuk parkı mevcuttur. Bu bilgiye İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir İlinin tüm İlçe Belediyeleri ile iletişime geçilip bilgi alınarak ulaşılmıştır. Yanlış bilgi paylaşımı yapmamak adına da bu bilgiler İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir İli İlçe Belediyeleri'ne teyit ettirilmiştir. İzmir İli ve İlçelerinde bulunan Engelli Çocuk Parkı durumu tablosu tablo şeklinde gösterilmiştir (Tablo 7).

Tablo 7. İzmir İli ve İlçeleri Engelli Çocuk Parkı Durumu Tablosu

İLÇELER	ENGELLİ ÇOCUK PARKI DURUMU	PARKI SAYISI
Aliağa Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Balçova Belediyesi	Mevcuttur.	2
Bayındır Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Bayraklı Belediyesi	Mevcuttur.	2
Bergama Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Beydağ Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Bornova Belediyesi	Mevcuttur.	5
Buca Belediyesi	Mevcuttur.	2
Çeşme Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Çiğli Belediyesi	Mevcuttur.	2
Dikili Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Foça Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Gaziemir Belediyesi	Mevcuttur.	4
Güzelbahçe Belediyesi	Mevcuttur.	2
Karabağlar Belediyesi	Mevcuttur.	1
Karaburun Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Karşıyaka Belediyesi	Mevcuttur.	4
Kemalpaşa Belediyesi	Mevcuttur.	1
Kınık Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Kiraz Belediyesi	Mevcuttur.	1
Konak Belediyesi	Mevcut değildir.	0
Menderes Belediyesi	Mevcuttur.	1
Menemen Belediyesi	Mevcuttur.	2
Narlıdere Belediyesi	Mevcuttur.	5
Ödemiş Belediyesi	Mevcuttur.	2
Seferihisar Belediyesi	Mevcut değildir.	0

Selçuk Belediyesi	Mevcuttur.	1
Tire Belediyesi	Mevcuttur.	2
Torbalı Belediyesi	Mevcuttur.	1
Urla Belediyesi	Mevcuttur.	2

Kaynak: Melike ÇETİN

İzmir Büyükşehir Belediyesi Engelli Çocuk Parkları konusundaki çalışmalarına 2012 yılından sonra daha da yoğunluk vererek çalışmalarına devam etmiştir. Büyükşehir Belediyesi haricinde İlçe Belediyeleri de bu konunun üstünde durmaktadırlar. Ortak amaç engelli çocuklar için engelsiz oyun alanları oluşturmaktır.

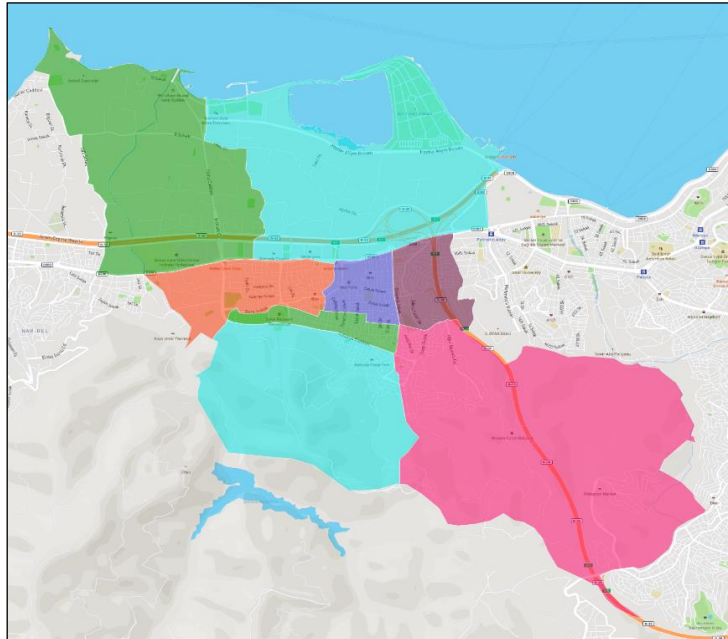
2. İZMİR İLİ'NİN ENGELLİ ÇOCUK PARKI BULUNAN İLÇELERİ'NİN TANITIMI

Tezin bu bölümünde İzmir İlinin Engelli Çocuk Parkı bulunan on dokuz (19) ilçesini inceleyip bu ilçeler hakkında bilgiler verilmiştir.

2.1. BALÇOVA İLÇESİ

İzmir İlinin deniz kenarı ve merkez ilçelerinden biridir. İlçe 1980 yılında Narlıdere merkez olarak şube konumuna gelmiş, 03.06.1992 tarihinde ise tekrar belediye durumuna getirilmiştir. Balçova'nın doğusunda Konak İlçesi, güney ve güneydoğusunda Karabağlar İlçesi, batısında Narlıdere İlçesi, kuzeyinde İzmir Körfezi bulunmaktadır. Balçova İlçesi'nin yüz ölçümü; 16 km² dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 78 bin 804 kişidir (MDS,2020). Balçova İlçesinin sekiz (8) adet mahallesi mevcuttur. Balçova'nın konumu ve mahalleleri şekil 9'da bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 9. Balçova Belediyesi Mahalle Haritası

Kaynak: Balçova Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

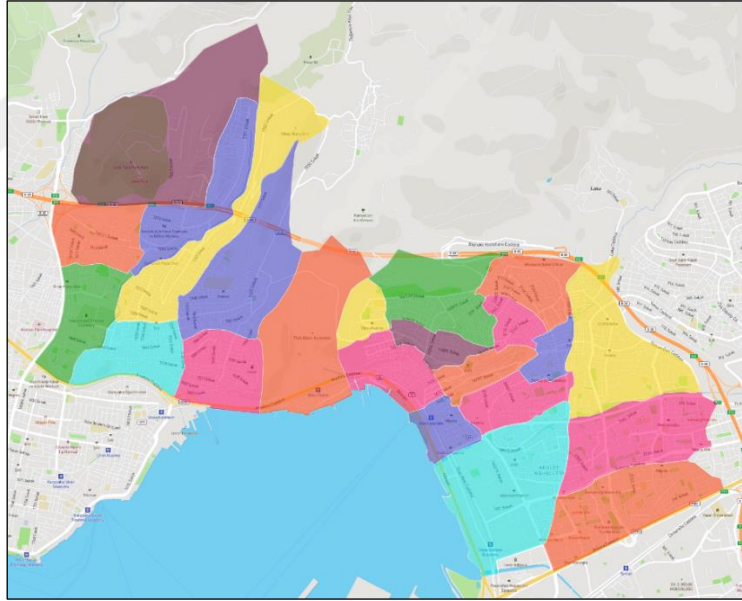
Balçova İlçesi'nde İbrahim Özkılık Parkı ve İnciraltı Kent Ormanı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.2. BAYRAKLI İLÇESİ

İzmir İlinin deniz kenarı ve merkez ilçelerinden biridir. 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun'a göre, Bayraklı 6 Mart 2008 tarihinde İzmir'in ilçesi olmuş, ilgili kanun 22 Mart 2008 tarihli ve 26824 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır (Resmî Gazete, 2008).

Bayraklı'nın kuzeybatısında ve kuzeyinde Karşıyaka İlçesi, doğusunda ve güneyinde Bornova İlçesi, güneybatısında Konak İlçesi, batısında ise İzmir Körfezi bulunmaktadır. Bayraklı İlçesi'nin yüz ölçümü; 30 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 296 bin 839 kişidir (MDS,2020). Bayraklı İlçesi'nin yirmi dokuz (29) mahallesi mevcuttur. Bayraklı' nın konumu ve mahalleleri şekil 10'da bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 10. Bayraklı Belediyesi Mahalle Haritası

Kaynak: Bayraklı Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

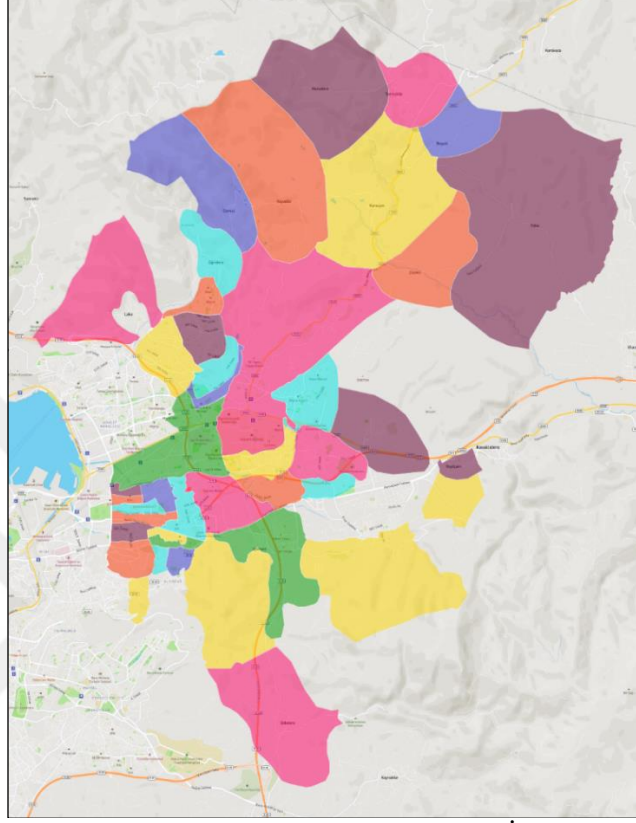
Bayraklı İlçesi'nde Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı ve Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.3. BORNOVA İLÇESİ

İzmir İlinin merkez ilçelerinden biridir. 5747 Belediye teşkilatı 1882 yılında kurulmuş, 1957 yılında ilçe hâline gelmiştir. Bornova'nın doğusunda Kemalpaşa İlçesi, güneyinde Buca İlçesi, batısında Konak İlçesi ve Bayraklı İlçesi, kuzeyinde Manisa İli

bulunmaktadır. Bornova İlçesi'nin yüz ölçümü; 220 km² (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 452 bin 867 kişidir (MDS,2021). Bayraklı İlçesi'nin kırk beş (45) mahallesi vardır. Bornova' nın konumu ve mahalleleri şekil 11'de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 11. Bornova Belediyesi Mahalle Haritası

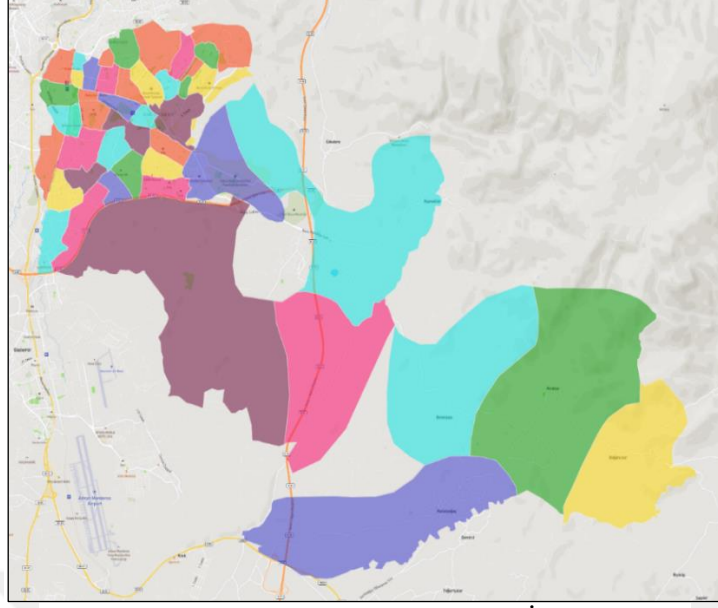
Kaynak: Bornova Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Bornova İlçesi'nde Aşık Veysel Rekreasyon Alanı, Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı, Macera Parkı, Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı, Şehit Polis Fethi Sekin Parkı adı verilen 5 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.4. BUCA İLÇESİ

İzmir İlinin merkez ilçelerinden biridir. 4 Temmuz 1987 yılında yürürlüğe giren 3392 sayılı yasa ile ilçe olmuştur. Buca'nın kuzeyinde Konak İlçesi, kuzeydoğusunda Bornova İlçesi, doğusunda Kemalpaşa İlçesi, güneyinde Torbalı İlçesi, güneybatısında Menderes İlçesi, batısında Gaziemir ve Karabağlar İlçeleri bulunur. Buca İlçesi'nin yüz ölçümü; 173 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 517 bin 963 kişidir (MDS,2021). Buca İlçesi'nin kırk yedi (47) mahallesi vardır. Buca' nın konumu ve mahalleleri şekil 12'de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 12. Buca Belediyesi Mahalle Haritası

Kaynak: Buca Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

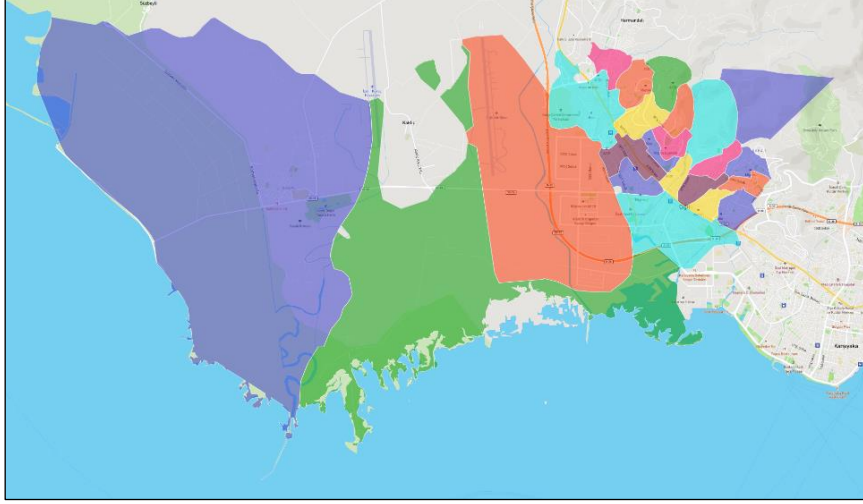
Buca İlçesi'nde Neşet Ertaş Parkı ve Şirinyer Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.5. ÇİĞLİ İLÇESİ

İzmir İlinin deniz kenarı ve merkez ilçelerinden biridir. 1981 yılında Millî Güvenlik Konseyi'nin 34 No' lu kararıyla İzmir Belediyesi sınırları kapsamına alınmıştır. Büyükşehir Belediyeleri Teşkilatlanması ile ilgili 303 sayılı kanundan sonra Karşıyaka Belediyesi'ne bağlanmıştır. Statüsünü kazanıncaya kadar adı geçen belediyenin şubesi olarak varlığını sürdürmüştür. 27.05.1992 tarih ve 3806 sayılı yasa ile birlikte İzmir İlinin ilçelerinden biri olarak geçmeye başlamıştır (Resmî Gazete, 1992).

Çiğli'nin kuzeyinde Menemen İlçesi, doğusunda Karşıyaka İlçesi, güneyinde ve batısında İzmir Körfezi bulunmaktadır. Çiğli İlçesi'nin yüz ölçümü; 139 km²'dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 209 bin 452 kişidir (MDS,2021). Çiğli İlçesi'nin yirmi altı (26) mahallesi vardır. Çiğli' nin konumu ve mahalleleri şekil 13'de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 13. Çiğli Belediyesi Mahalle Haritası

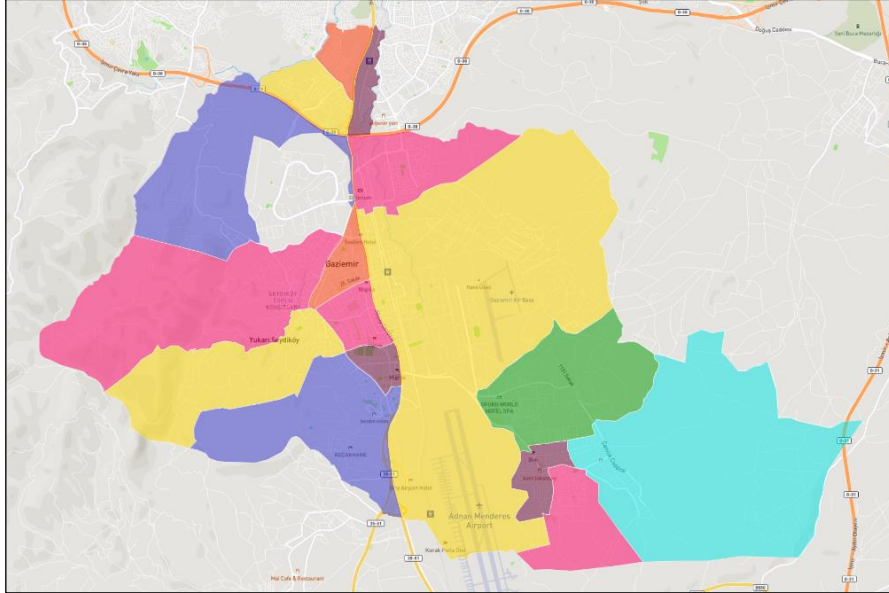
Kaynak: Çiğli Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Çiğli İlçesi'nde Ahmet Taner Kışlalı Parkı ve Hava Şehitleri Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.6. GAZİEMİR BELEDİYESİ

İzmir İlinin merkez ilçelerinden biridir. Gaziemir'in batısında ve kuzeyinde Karabağlar İlçesi, doğusunda Buca İlçesi, güneyinde Menderes İlçesi yer almaktadır. Gaziemir İlçesi'nin yüz ölçümü; 70 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 137 bin 856 kişidir (MDS,2021). Gaziemir İlçesi'nin on altı (16) mahallesi vardır. Gaziemir'in konumu ve mahalleleri şekil 14'de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 14. Gaziemir Belediyesi Mahalle Haritası

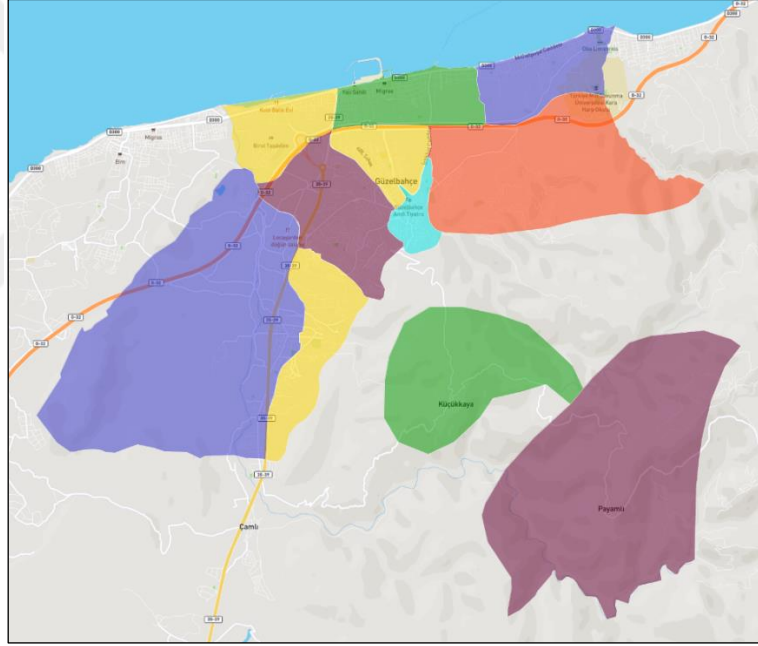
Kaynak: Gaziemir Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Gaziemir İlçesi'nde Mehmet Afacan Parkı, Esra Parkı, Şehit Jandarma Komanda Çavuş Ümit Akdağ Parkı, Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı adı verilen 4 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.7. GÜZELBAHÇE İLÇESİ

İzmir İlinin deniz kenarı ve merkez ilçelerinden biridir. 29 Aralık 1993'te Narlıbahçe' den ayrılarak ilçe olmuştur. Güzelbahçe'nin doğusunda Narlıdere İlçesi ve Karabağlar İlçesi, batısında ve güneybatısında Urla İlçesi, güneyinde Seferihisar İlçesi ve kuzeyinde İzmir Körfezi bulunmaktadır. Güzelbahçe İlçesi'nin yüz ölçümü; 77 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 37 bin 572 kişidir (MDS,2021). Güzelbahçe İlçesi'nin on iki (12) mahallesi vardır. Güzelbahçe'nin konumu ve mahalleleri şekil 15'de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 15. Güzelbahçe Belediyesi Mahalle Haritası

Kaynak: Güzelbahçe Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

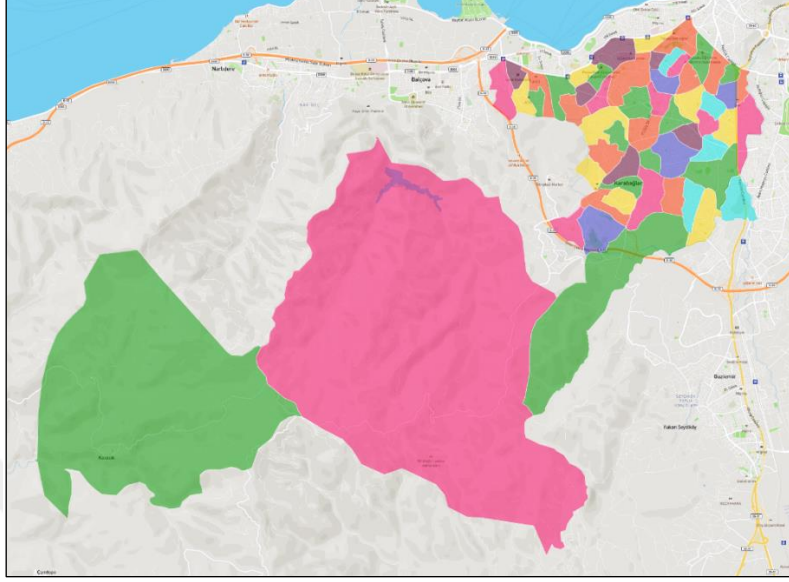
Güzelbahçe İlçesi'nde Ayşe Mayda Spor Tesisi Parkı ve Rahşan-Bülent Ecevit Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.8. KARABAĞLAR İLÇESİ

İzmir İlinin merkez ilçelerinden biridir. 6 Mart 2008 tarihinde kabul edilen 5747 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuştur. Karabağlar' ın kuzeyinde Konak İlçesi, doğusunda Buca ve Gaziemir İlçeleri, güneyinde Menderes İlçesi, batısında Güzelbahçe ve Seferihisar İlçeleri, kuzeybatısında Balçova ve Narlıdere İlçeleri bulunmaktadır. Karabağlar İlçesi'nin yüz ölçümü; 89 km²' dir (HGM, 2019).

İlçenin Nüfusu 478 bin 788 kişidir (MDS,2021). Karabağlar İlçesi'nin elli sekiz (58) mahallesi vardır. Karabağlar 'ın konumu ve mahalleleri şekil 16'da bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 16. Karabağlar Belediyesi Mahalle Haritası

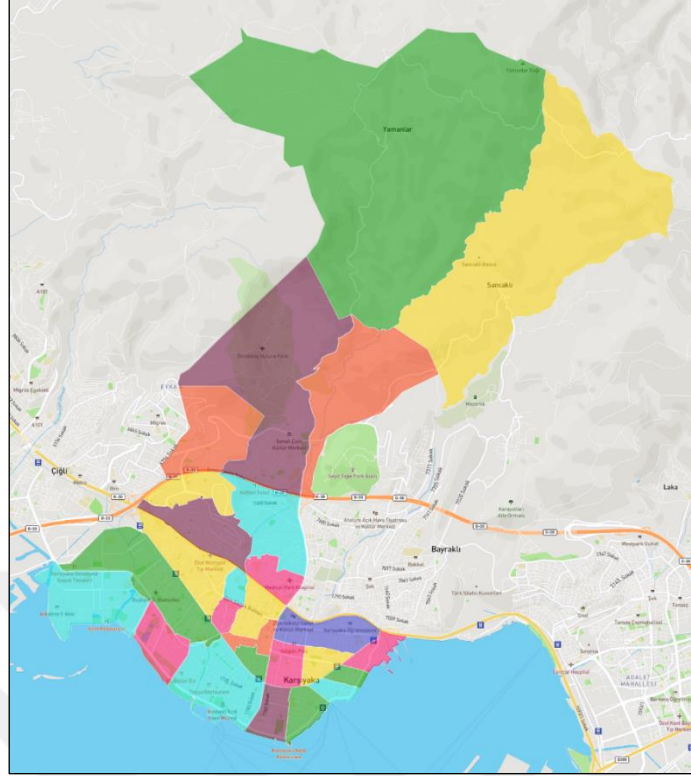
Kaynak: Karabağlar Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Karabağlar İlçesi'nde Engelliler Parkı adı verilen 1 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.9. KARŞIYAKA İLÇESİ

İzmir İlinin deniz kenarı ve merkez ilçelerinden biridir. İnsani Gelişme Vakfı (İNGEV)' nın araştırmasına göre Karşıyaka Türkiye'nin en gelişmiş 7. ilçesidir. Karşıyaka'nın doğusunda Bayraklı İlçesi, kuzeydoğusunda Bornova İlçesi, kuzeyinde Menemen İlçesi, batısında Çiğli İlçesi ve güneyinde İzmir Körfezi yer almaktadır. Karşıyaka İlçesi'nin yüz ölçümü; 57 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 347 bin 23 kişidir (MDS,2021). Karşıyaka İlçesi'nin yirmi sekiz (28) mahallesi vardır. Karşıyaka'nın konumu ve mahalleleri şekil 17'de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 17. Karşıyaka Belediyesi Mahalle Haritası

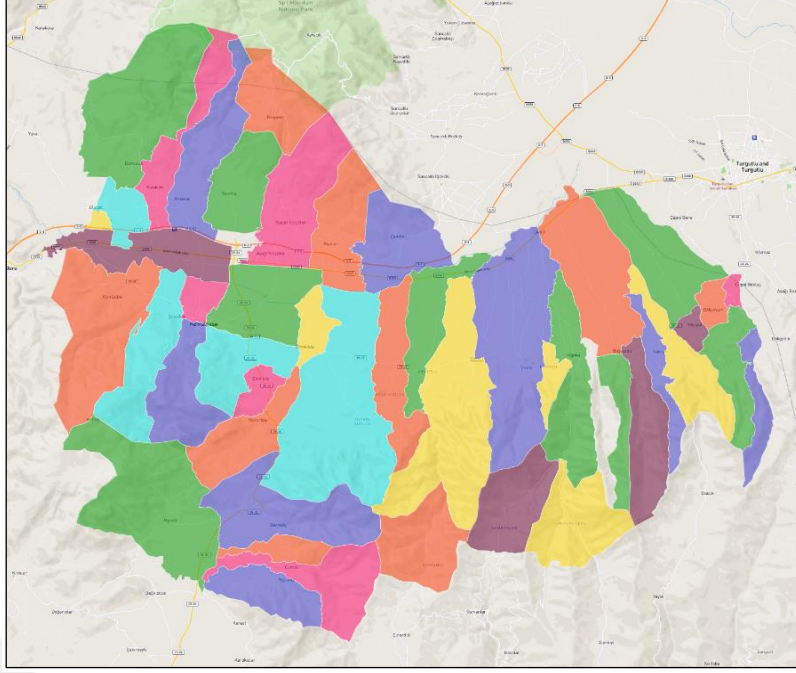
Kaynak: Karşıyaka Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Karşıyaka İlçesi'nde Girne Kültürpark, Halk Park, Muzaffer İzgü Parkı ve Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı adı verilen 4 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.10. KEMALPAŞA İLÇESİ

İzmir İlinin merkez ilçelerinden biridir. Bu ilçenin eski adı Nif' tir. 9 Eylül 1922 akşamı Mustafa Kemal Paşa'nın bu bölgede konaklamasından dolayı ismi sonradan değiştirilerek Kemalpaşa olmuştur. Kemalpaşa'nın batısında Bornova ve Buca İlçeleri, güneyinde Torbalı ve Bayındır İlçeleri, kuzeyinde ve doğusunda Manisa İli bulunmaktadır. Kemalpaşa İlçesi'nin yüz ölçümü; 681 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 112 bin 49 kişidir (MDS,2021). Karşıyaka İlçesi'nin kırk sekiz (48) mahallesi vardır. Kemalpaşa'nın konumu ve mahalleleri şekil 18' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 18. Kemalpaşa Belediyesi Mahalle Haritası

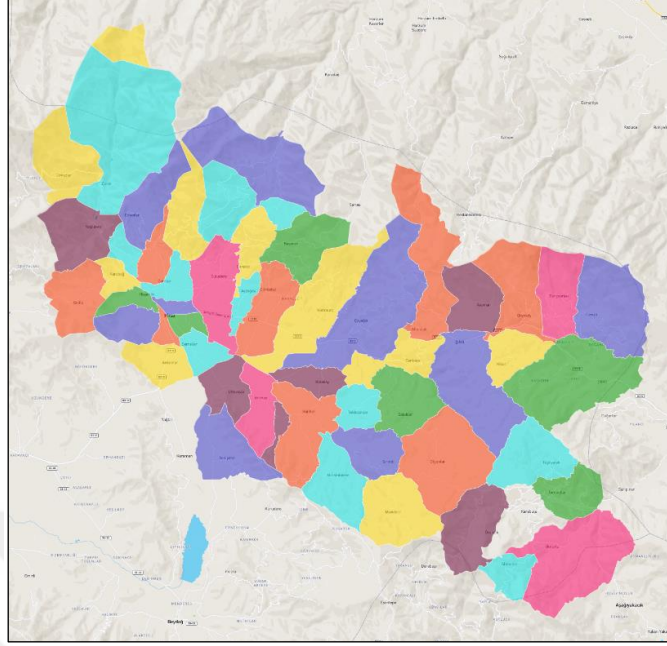
Kaynak: Kemalpaşa Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Kemalpaşa İlçesi'nde Engelsiz Park adı verilen bir adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.11. KİRAZ İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. Kiraz'ın batısında Ödemiş İlçesi, güneybatısında Beydağ İlçesi, güneydoğusunda Aydın'ın Nazilli İlçesi, doğusunda ve kuzeyinde Manisa'nın Alaşehir ve Salihli İlçeleri bulunmaktadır. Kiraz İlçesi'nin yüz ölçümü; 573 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 43 bin 674 kişidir (MDS,2021). Kiraz İlçesi'nin elli altı (56) mahallesi vardır. Kiraz'ın konumu ve mahalleleri şekil 19' da bulunan haritadaki gibidir

Şekil 19. Kiraz Belediyesi Mahalle Haritası

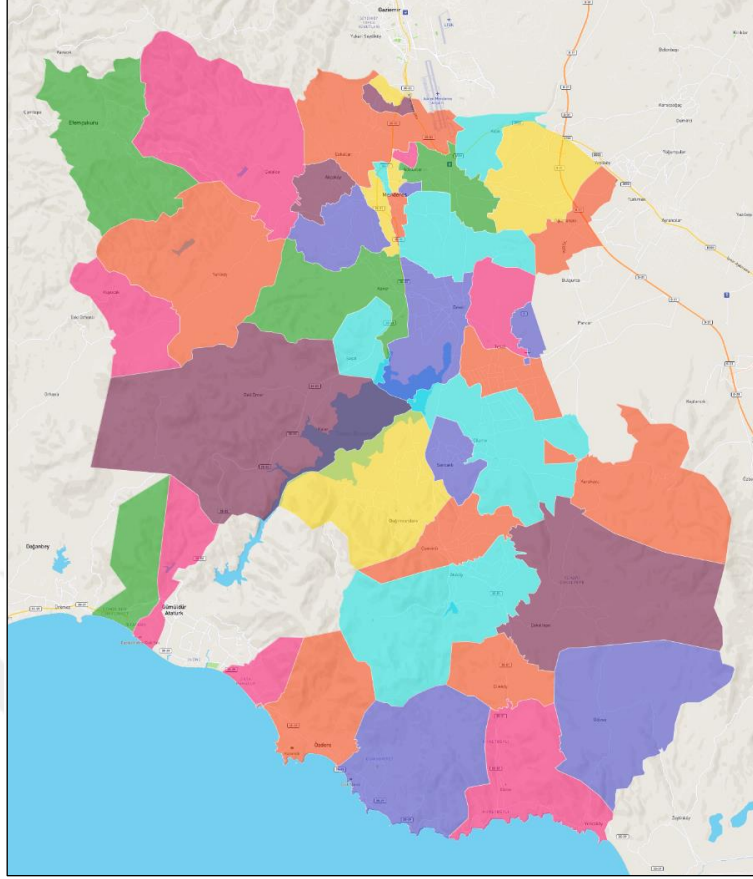
Kaynak: Kiraz Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Kiraz İlçesi'nde Engelsiz Park adı verilen 1 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.12. MENDERES İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. 9 Şubat 1950'de Karakuyu köyü ile birleşerek belediye statüsü aldı ve beldeye dönüştü. 4 Temmuz 1987'de Resmi gazetede yayımlanan kanun ile Menderes adını alarak ilçe statüsüne kavuştu Menderes'in batısında Seferihisar İlçesi, kuzeyinde Gaziemir ve Karabağlar İlçeleri, kuzeydoğusunda Buca İlçesi, doğusunda Torbalı İlçesi, güneydoğusunda Selçuk İlçesi, güneyinde Ege Denizi bulunmaktadır. Menderes İlçesi'nin yüz ölçümü; 777 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 104 bin 147 kişidir (MDS,2021). Menderes İlçesi'nin kırk dört (44) mahallesi vardır. Menderes'in konumu ve mahalleleri şekil 20' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 20. Menderes Belediyesi Mahalle Haritası

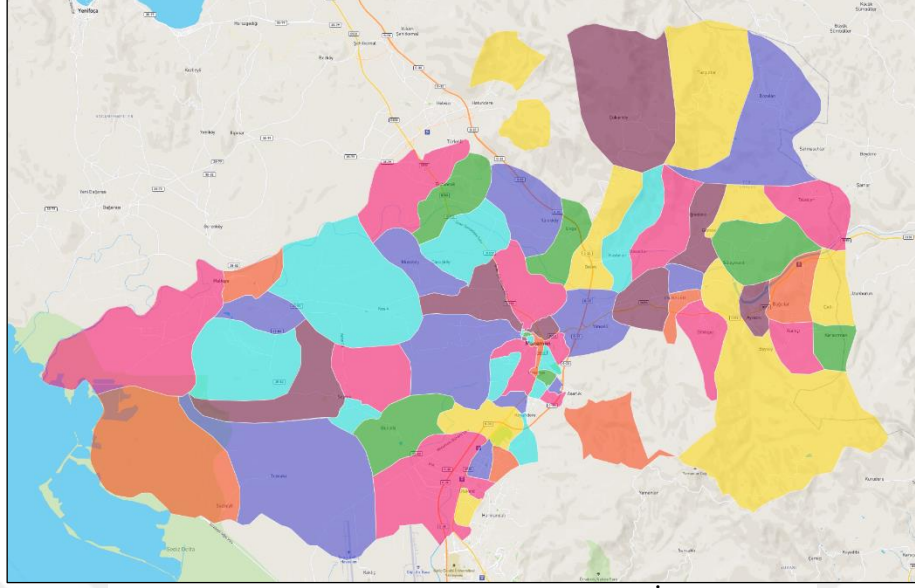
Kaynak: Menderes Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Menderes İlçesi'nde Özdere Gençlik Parkı adı verilen 1 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.13. MENEMEN İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. Menemen'in kuzeyinde Aliağa ve Foça İlçeleri, güneyinde Çiğli İlçesi, Karşıyaka ve Bornova İlçeleri, doğusunda Manisa İli, batısında İzmir Körfezi bulunmaktadır. Menemen İlçesi'nin yüz ölçümü; 573 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 186 bin 182 kişidir (MDS,2021). Menderes İlçesi'nin altmış beş (65) mahallesi vardır. Menemen'in konumu ve mahalleleri şekil 21' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 21. Menemen Belediyesi Mahalle Haritası

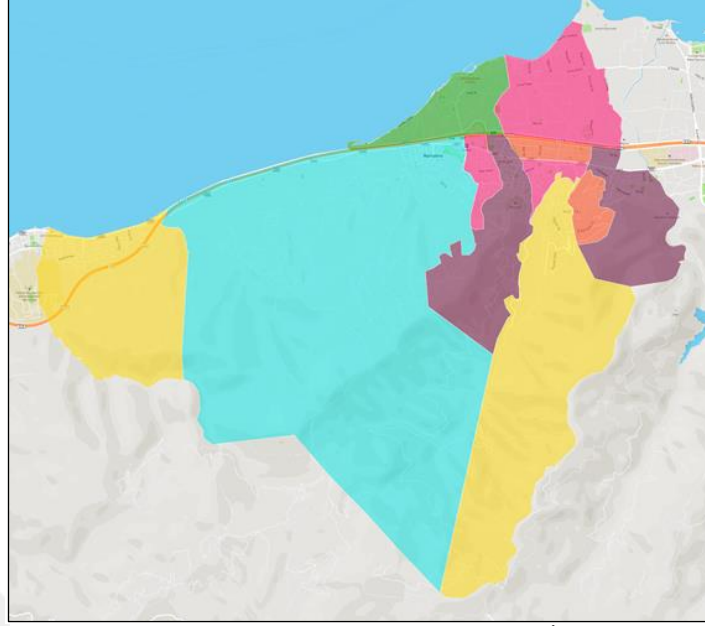
Kaynak: Menemen Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Menemen İlçesi'nde Ahmet Kaya Parkı ve Emiralem Engelsiz Yaşam Merkezi Oyun Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.14. NARLIDERE İLÇESİ

İzmir İlinin deniz kenarı ve merkez ilçelerinden biridir. Narlıdere'nin doğusunda Balçova İlçesi, güneyinde Karabağlar İlçesi, batısında Güzelbahçe İlçesi, kuzeyinde İzmir Körfezi bulunmaktadır. Narlıdere İlçesi'nin yüz ölçümü; 50 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 63 bin 438 kişidir (MDS,2021). Menderes İlçesi'nin on bir (11) mahallesi vardır. Menemen'in konumu ve mahalleleri şekil 22' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 22. Narlıdere Belediyesi Mahalle Haritası

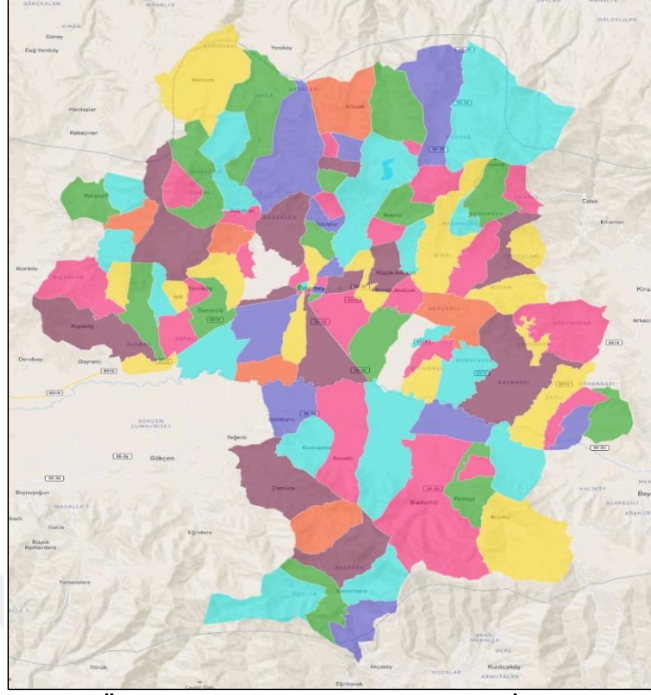
Kaynak: Narlıdere Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Narlıdere İlçesi'nde Asım Bezirci Parkı, Bahriye Üçok Parkı, Bakü Parkı, Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı ve Muhtar Şengün Gülel Parkı adı verilen 5 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.15. ÖDEMiŞ İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. Ödemiş'in doğusunda Kiraz ve Beydağ İlçeleri, batısında Bayındır ve Tire İlçeleri, güneyinde Aydın İli, kuzeyinde Manisa İli bulunmaktadır. Ödemiş İlçesi'nin yüz ölçümü; 1.109 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 133 bin 679 kişidir (MDS,2021). Ödemiş İlçesi'nin doksan dokuz (99) mahallesi vardır. Ödemiş'in konumu ve mahalleleri şekil 23' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 23. Ödemiş Belediyesi Mahalle Haritası

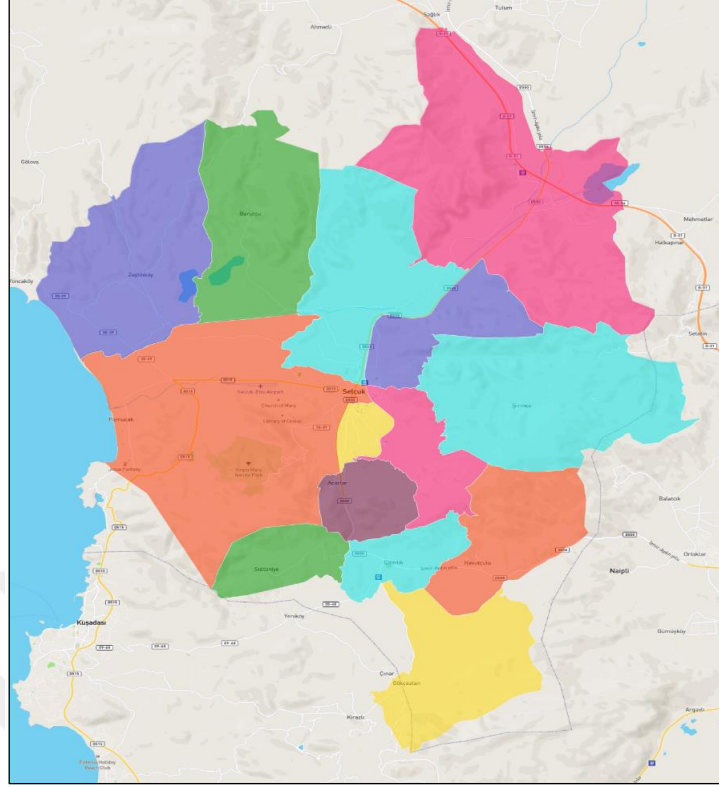
Kaynak: Ödemiş Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Ödemiş İlçesi'nde 125. Yıl Kültürpark ve Engelsiz Kafe Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.16. SELÇUK İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. Selçuk'un kuzeyinde Menderes ve Torbalı İlçeleri, kuzeydoğusunda Tire İlçesi, güneyinde Aydın İlinin Kuşadası ve Söke İlçeleri, doğusunda Aydın İlinin Germencik İlçesi, batısında Ege Denizi bulunmaktadır. Selçuk İlçesi'nin yüz ölçümü; 317 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 37 bin 689 kişidir (MDS,2021). Selçuk İlçesi'nin on dört (14) mahallesi vardır. Selçuk'un konumu ve mahalleleri şekil 24' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 24. Selçuk Belediyesi Mahalle Haritası

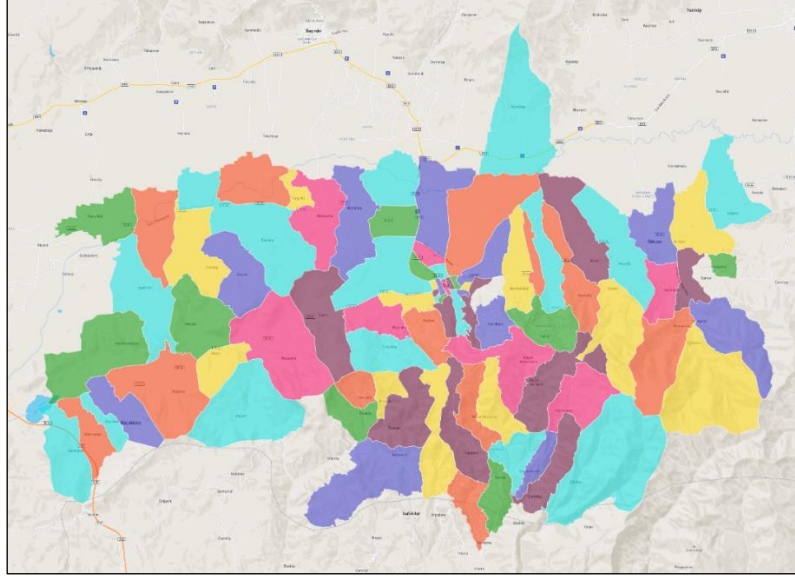
Kaynak: Selçuk Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Selçuk İlçesi'nde Engelsiz Gezi Parkı adı verilen 1 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.17. TİRE İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. Tire'nin doğusunda Ödemiş İlçesi, kuzeyinde Bayındır İlçesi, batısında Torbalı ve Selçuk ilçeleri, güneyinde ise Aydın İli bulunmaktadır. Tire İlçesi'nin yüz ölçümü; 716 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 86 bin 758 kişidir (MDS,2021). Tire İlçesi'nin seksen sekiz (88) mahallesi vardır. Tire'nin konumu ve mahalleleri şekil 25' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 25. Tire Belediyesi Mahalle Haritası

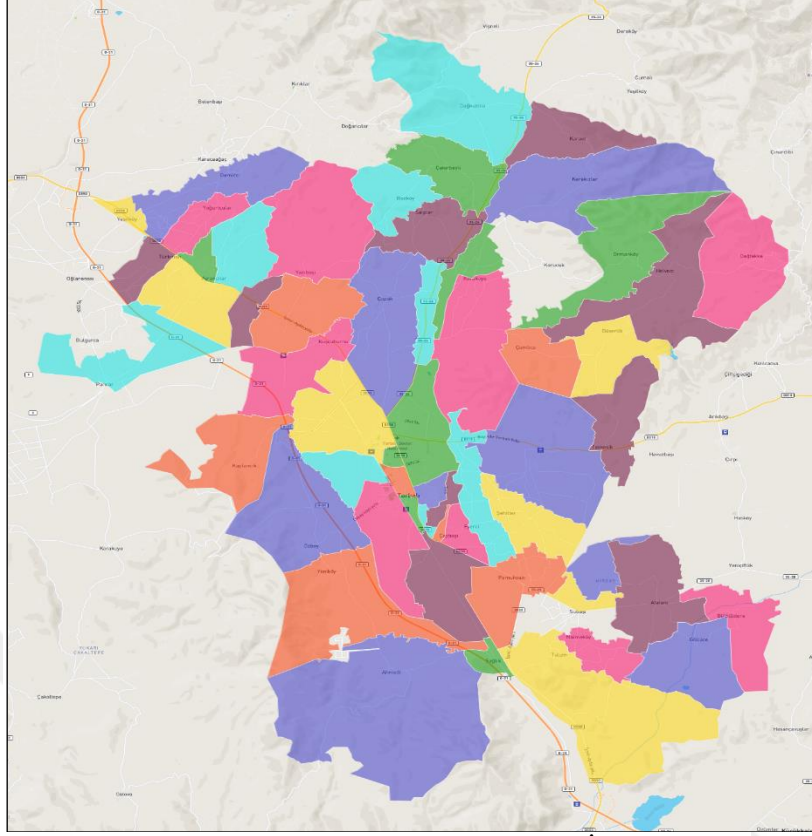
Kaynak: Tire Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Tire İlçesi'nde Engelsiz Park ve Engelsiz Kafe Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.18. TORBALI İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. Torbalı'nın doğusunda Bayındır ve Tire İlçeleri, kuzeyinde Buca ve Kemalpaşa İlçesi, batısında Menderes İlçeleri, güneyinde ise Selçuk İlçesi bulunmaktadır. Torbalı İlçesi'nin yüz ölçümü; 577 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 201 bin 476 kişidir (MDS,2021). Torbalı İlçesi'nin altmış (60) mahallesi vardır. Torbalı'nın konumu ve mahalleleri şekil 26' da bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 26. Torbalı Belediyesi Mahalle Haritası

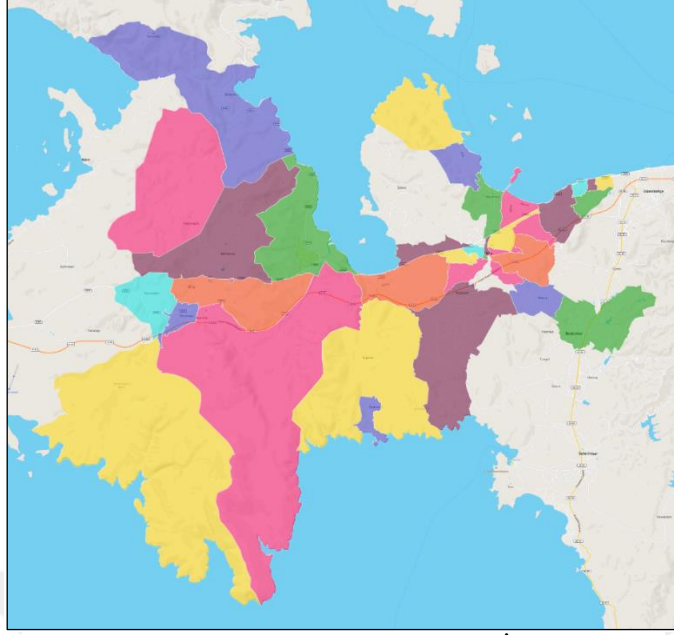
Kaynak: Torbalı Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Torbalı İlçesi'nde Engelsiz Yaşam Parkı adı verilen 1 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

2.19. URLA İLÇESİ

İzmir İlinin ilçelerinden biridir. Urla'nın doğusunda Güzelbahçe ve Seferihisar İlçeleri, batısında Çeşme İlçesi, kuzeybatısında Karaburun İlçesi ve Ege Denizi, kuzeyinde İzmir Körfezi ve güneyinde Ege Denizi bulunmaktadır. Urla İlçesi'nin yüz ölçümü; 727 km²' dir (HGM, 2019). İlçenin Nüfusu 72 bin 741 kişidir (MDS,2021). Urla İlçesi'nin otuz yedi (37) mahallesi vardır. Urla'nın konumu ve mahalleleri şekil 27' de bulunan haritadaki gibidir.

Şekil 27. Urla Belediyesi Mahalle Haritası

Kaynak: Urla Belediyesi Kaymakamlığı İnternet Sitesi

Urla İlçesi'nde Birol Akgün Parkı ve Ramazan Kara Parkı adı verilen 2 adet Engelli Çocuk Parkı bulunmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İZMİR İLİ VE İLÇELERİNDE BULUNAN ENGELLİ ÇOCUK PARKLARI; OYUN GRUPLARI-OYUN DONATILARI

1. ARAŞTIRMANIN AMACI, ÖNEMİ

İzmir İli ve İlçelerinde Bulunan Engelli Çocuk Parkları; Oyun Grupları-Oyun Donatıları adlı bu çalışmanın amacı; Engelli Parkları olarak isimlendirilen yerlerde bulunan Çocuk Oyun Alanları'nda olan oyun gruplarını, oyun donatılarını engelli çocuk ile normal çocuk olmak üzere iki (2) grup çocuk açısından da uygunluk ve kullanılabilirlik durumunun incelenmesidir. Burada temel amaç; Engelli Çocuk Park'larında bulunan oyun grupları ve oyun donatılarını engel durumu olan çocuklar ile engel durumu olmayan çocukların bu donatıları ne kadar kullanabildiği, bu donatıların sahip olunan engel türlerine hitap edip-etmediği ve bu donatıların bu çocuklar üzerinde ne kadar verim elde etmeye yaradığını yani her iki çocuk içinde birbirleri ile eşit bir durumda oyun aktivitelerini gerçekleştirip-gerekleştiremediklerini, iç mimari açıdan inceleyerek durum tespitini oluşturmak ve mevcutta olan engelleri iç mimari açıdan olabildiğinde minimuma indirip her iki(2) çocuk grubunun da bu oyun alanlarında eşit hissetmelerini sağlayarak oyun aktivitelerini gerçekleştirebilmelerini sağlamaktır.

İzmir İli ve İlçelerinde Bulunan Engelli Çocuk Parkları; Oyun Grupları-Oyun Donatıları adlı bu çalışmanın önemi; Türkiye'nin birçok bölgesinde var olan, özellikle 0-6 yaş arası çocukların bedensel ve zihinsel gelişimlerinde büyük bir önem taşıyan, Çocuk Park'larının çocuklar ve engelli çocuklar için ne kadar işlevsel olduğunu ortaya koymaktır. İç mimarlık alanında yapılan literatür taraması sırasında 'engelli çocuk', 'engelli çocuk parkı', 'çocuk oyun alanları', vb. gibi kavramlar ile ilgili birçok seminer ve lisans hata yüksek lisans tezine rastlanmış fakat bu konunun "Engelli Çocuk Parkları Oyun Grupları; Oyun Donatıları" bağlamında, özellikle İzmir İli'ne ait örneklerde ele alınmadığı, alınmış olsa bile bu örneklerin sadece bir ya da iki oyun alanı ile sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bu konu hakkında çalışılmış örneklerde yapılan inceleme belli bir engel türü üzerinden yapılmıştır. Bu tezde yapılan çalışma tüm engel türleri dikkate alınarak İzmir İlinin ve İlçeleri 'nin tamamında bulunan tüm Engelli Park'larını kapsadığı için daha geniş ve ayrıntılı bir çalışma ortaya çıkması çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

2. ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ

İzmir İli ve İlçelerinde Bulunan Engelli Çocuk Parkları; Oyun Grupları-Oyun Donatıları adlı bu tez çalışmasında Engelli Çocuk Oyun Park'larının oyun grupları, oyun donatıları, parkların çevre değerlendirmesi kavramları incelenmiştir. Engelli Oyun Parkı oyun grubu ve oyun donatılarının literatürde yer alan benzerlik ve farklılıkları tespit edilerek; özellikle engelli çocuk açısından tasarım olarak kullanılabilirliği mevcutta bulunan Engelsiz Oyun Park'larının genel özelliklerini belirlemede önem arz ettiği hipotezi ortaya konmuştur. Bu hipotez doğrultusunda seçilen İzmir İli ve İlçeleri'nde mevcutta bulunan tüm örnekler incelenip ölçülerle, fotoğraflarla desteklenerek değerlendirilmiştir.

3. ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE SINIRLILIKLARI

Türkiye'de yapılan çalışmalar tarandığında engelli oyun alanları üzerine bir çalışmaya rastlanmamış fakat mevcut parkların engelliler için uygunluğunu değerlendiren çalışmalar bulunmuştur. Talay ve arkadaşlarının Keçiören'deki parkların engellilerin kullanımına uygunluğunu araştıran çalışmasında, oyunlarının engellilerin kullanımına uygunluğunun %78lerde olduğu belirtilmiştir (İlkden Talay, 2008). Aksoy, çalışmasında mevcut çocuk oyun alanlarının hem nitelik hem de nicelik olarak çocuğun fiziksel, kognitif ve psikososyal ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığını ortaya koymuştur (Aksoy, 2011).

Öte yandan Türkiye’de engelliler için tasarlanan oyun gruplarına ilişkin herhangi bir yönetmelik ya da standart bulunmamaktadır. Bu çalışma, çocuğun gelişiminde önemli yer tutan oyun aktivitelerinin gerçekleştirildiği yerler olan oyun parklarının engelli çocuklara uygun olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla son zamanlarda bu konu hakkında yaygın bir şekilde çalışma yürüten İzmir’de gerçekleştirilmiştir.

Tanımlar:

Çocuk oyun parkı; Çocukların oyun oynaması için kent ve konut projesi planlarında ayrılmış olan alanlardır.

Engelli çocuk; Özürlü kanununa göre şöyle yapılmaktadır: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duysal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişidir.

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmanın bu kısmında sırası ile veri toplama yöntemi, araştırmanın evren ve örnekleme, veri analiz yöntemine yer verilmiştir.

4.1. VERİ TOPLAMA YÖNTEMİ

Araştırmada incelenen alanların dış mekân organizasyonunu belirlemek, mekânlar arası ilişkiyi irdelemek, mekân donatılarını ve organizasyonunu parçadan bütüne, bütünden parçaya olan ilişkisini saptamak için şu analizler yapılmıştır:

Literatür Taraması: Belirli bir konu hakkında, var olan kaynaklar ve daha önceden yapılmış çalışmalardan elde edilen bilgilerin detaylı bir şekilde incelenmesi ve araştırılması aracılığıyla bu konuya ait bilgi toplanması amacıyla yapılan çalışmadır.

Fonksiyonel Analiz: Mekânların ve mekânı oluşturan elemanların hangi fonksiyon ya da fonksiyonlara hizmet edildiği irdelenecektir.

Estetik analiz: Mekân ve mekâna ait donatıların, ölçüsel değerlendirmesi ve birbirleriyle ilişkilerinde estetiğin matematiksel oranı incelenmesidir. Boyutları, proporsiyonları ile uyumlulukları arasında irdelendiği çalışmadır.

Pareto Analiz: Problemin çözümü, başarı durumu belirlenmesi gibi amaçlar adına bir başlangıç noktası belirlemek ve sürece devam etmek, yöntemin alanına dahil edilmektedir.

4.2. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırma ortamı olarak ele alınan İzmir İli, engelsiz yaşam konusunda birçok çalışmaya imza atmaya başlamıştır. Çocuklara yönelik bu konuda birçok mevcutta bulunan oyun parklarında Oyun Grubu Firmaları ile ortak çalışma yürüterek engelli çocuklara yönelik oyun grubu ve donatıları tercih etmeye başlamıştır. Bundan dolayı engel ihtiyacı bu oyun grupları ile iç mimari açıdan ne kadar yeterlidir ve yine iç mimari açıdan ne kadar uygundur daha net ve göz ile görülür bir çalışma yapılmasına katkı sağlamıştır.

Araştırmanın evreni İzmir İli ve Engelli Çocuk Parkı bulunan ilçeleridir. İzmir İlinin Engelli Çocuk Parkı bulunan on dokuz (19) İlçesi mevcuttur. Bu ilçelerde bulunan kırk iki (42) parkı örnekleme oluşturmaktadır.

4.3. VERİ ANALİZ YÖNTEMİ

Araştırmaya ilişkin toplanan veriler İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir Kaymakamlığı, İzmir İlinin otuz (30) İlçesinin de belediye ve kaymakamlıkları, Türkiye İstatistik Kurumu, uzman pedagoglar aracılığıyla çözümlenmiştir.

5. ARAŞTIRMA BULGULARI

İzmir İli ve İlçeleri'nde incelenen 42 tescilli Engelli Çocuk Parkı'nın oyun grupları ve oyun donatıları, engelli çocuk ve normal çocuk açısından kullanılabilirlik durumları, uygunluk incelemesi, donatıların işlevine yönelik analizler, park ve donatıların benzer ve farklı yanları tespit edilmiştir. Elde edilen veriler araştırmanın bulgularını oluşturmaktadır.

5.1. İBRAHİM ÖZKILÇIK PARKI

İzmir İlinin Balçova İlçesinde bulunan iki adet engelli çocuk parkından biridir. Balçova Belediyesinin Onur Mahallesinde yer almaktadır. Parkın bulunduğu yer merkez konumunda olduğu için parka ulaşım kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan

Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

İbrahim Özkılçık Parkında bir adet rampalı, kaykaylı oyun grubu, iki adet salıncak ve iki adet sallanma oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 28. İbrahim Özkılçık Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 28’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan merdiven TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar

için bir engel bariyeri oluşturduğu görülmektedir. Oyun Grubunda bulunan rampalara bakıldığında ise TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa engelli çocuklar için tehlike oluşturabilir. Dinlenme bariyerinin olduğu alanda korkuluklardan birinin olmaması da sadece engelli değil tüm çocuklarımız için tehlikeli olabilir. Bu durum TSE EN 1176-1 kılavuzunda bulunan TSE EN 1177 ‘Güvenlik kuralları ve deney yöntemleri’ maddesinde bulunan standart tanımına uymamakta ve özellikle bedensel engelli ocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanı TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan ocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli ocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

şekil 29. İbrahim zkılık Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

şekil 29’ da bulunan salıncakları incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sağ tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki ocuk içinde kullanımı uygundur. Sol taraftaki ise bedensel engelli bir ocuk salıncadıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenini, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli ocuk kullanımına uygun bir oyun donatısıdır.

Şekil 30. İbrahim Özkılçık Parkı Sallanma Oyun Donatıları Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 30’ da bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bu sallanma oyun donatıları günümüzde tercih edilmemektedir. Oyun grupları kataloglarında olan yeni modellerde özellikle koruma bariyerlerine ve oturak altı yavaşlatıcılara yer verildiği görülmektedir. Ayrıca oyun donatısı oturak yeri de incelendiğinde ölçüler engelli çocuk ölçülerine uygun olmadığı görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatılarına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre İbrahim Özkılçık Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 8).

Tablo 8. İbrahim Özkılçık Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	İbrahim Özkılçık Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut Değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut Değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut Değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcuttur.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut Değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut Değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 8’de bulunan analizler de incelendiğinde İbrahim Özkılçık Parkı’nın salıncak oyun donatısı dışında diğer donatıların engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

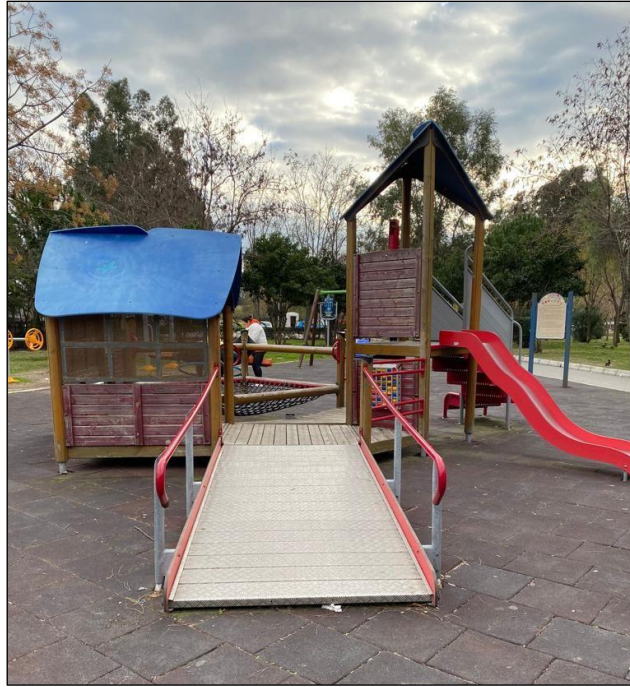
5.2. İNCİRALTI KENT ORMANI PARKI

İzmir İlinin Balçova İlçesinde bulunan iki adet engelli çocuk parkından biridir. Parkın da içinde olduğu alan 622.000 m² olup rekreasyon alanı olarak geçmektedir. Parkın bulunduğu yer merkez konumundan uzaktır. Buradan geçen toplu taşıma araçları mevcuttur ancak duraklar ile Kent Ormanı arasındaki yürüme mesafesi özellikle engelli çocuklar açısından ulaşımında zorluk oluşturmaktadır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

İnciraltı Kent Ormanı Parkında bir adet rampalı oyun grubu, bir adet salıncak oyun donatısı, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı ve bir adet dönence oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 31. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 31’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampaya bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampaya çıkışta bulunan yükseklik engelli çocuklar için tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanı TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kavisli kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubunda bulunan ağ oyun kısmı da motor-kas-bilişsel beceri alanı olarak düşünülmektedir ancak engelli çocuk için tehlike oluşturabilir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 32. *İnciraltı Kent Ormanı Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı*

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 32’ de bulunan salıncak incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir ancak salıncakta koruma bariyerinin bulunmaması özellikle engelli çocuklar için tehlike oluşturabilir. Bundan dolayı engelli çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 33. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Sallanma Oyun Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 33’ de bulunan sallanma oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan tek donatıya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun grupları kataloglarında olan modellerde özellikle koruma bariyerlerine ve oturak altı yavaşlatıcılara yer verildiği ancak bu donatıda bunların mevcut olmadığı görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 34. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Dönence Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 34’ de bulunan oyun donatısı incelendiğinde çeşitli oyun grupları kataloglarında dönence oyuncacı olarak isimlendirildiği görülmektedir. Kataloglarda yer alan serbest düşme yüksekliği ve darbe alanı maddesine uygun olduğu ancak koruma bariyerlerinin mevcut olmaması ve engel türleri de düşünüldüğünde bu donatının engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre İnciraltı Kent Ormanı Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 9).

Tablo 9. İnciraltı Kent Ormanı Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	İnciraltı Kent Ormanı Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut Değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut Değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut Değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut Değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut Değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 9’da bulunan analizler de incelendiğinde İnciraltı Kent Ormanı Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.3. DR. EKREM AKARGÜL YAŞAM PARKI

İzmir İlinin Bayraklı İlçesinde bulunan iki adet engelli çocuk parkından biridir. Bayraklı Belediyesinin Cengizhan Mahallesinde yer almaktadır. 90 bin m²’ lik bir yaşam alanının içinde bulunan bir parktır. Parkın bulunduğu yer merkez konumunda olduğu için parka ulaşım kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı’nda bir adet kaykaylı oyun grubu, dört adet salıncak, bir adet motor ve bilişsel geliştirici oyuncak, iki adet sallanma elemanı oyun donatısı ve bir adet dönence oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 35. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 35’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan merdiven TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu görülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak, kavisli kaydırak, spiral kaydırak, tünel kaydırak ve karışık tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur ancak engelli çocuk için tehlike oluşturabilir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 36. Dr. Ekrem Akargöl Yaşam Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 32’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncağıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 37. Dr. Ekrem Akargöl Yaşam Parkı Sallanma ı Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 37’ de bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bu sallanma oyun donatıları günümüzde tercih edilmemektedir. Oyun grupları kataloglarında olan yeni modellerde özellikle koruma bariyerlerine ve oturak altı yavaşlatıcılara yer verildiği görülmektedir. Ayrıca oyun

donatısı oturak yeri de incelendiğinde ölçüler engelli çocuk ölçülerine uygun olmadığı görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatılarına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 38. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Dönence Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 38’ de bulunan oyun donatısı incelendiğinde çeşitli oyun grupları kataloglarında dönence oyuncakları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Kataloglarda yer alan serbest düşme yüksekliği ve darbe alanı maddesine uygun olduğu ancak koruma bariyerlerinin mevcut olmaması ve engel türleri de düşünüldüğünde bu donatının engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 39. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Motor-Kas- Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 39’ da bulunan bu oyuncak donatısı incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan ipli kas geliştirici oyuncak olarak isimlendirildiği ve özellikle

son yıllarda engelli parklarında sıkça kullanılan motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatı olduğu görülmektedir. Engelli çocuklarında büyük bir kısmının kullanabileceği bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 10).

Tablo 10. Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut Değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut Değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut Değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut Değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut Değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut Değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 10’da bulunan analizler de incelendiğinde Dr. Ekrem Akargül Yaşam Parkı’nın salıncak oyun donatısı ve motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.4. ŞEHİT ÜSTEĞMEN YUNUS KESKİN PARKI

İzmir İlinin Bayraklı İlçesi’nde bulunan iki adet engelli çocuk parkından biridir. Bayraklı Belediyesi’nin Çiçek Mahallesi’nde yer almaktadır. Parkın bulunduğu yer merkez konumunda olduğu için parka ulaşım kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı'nda bir adet kaykaylı oyun grubu, iki adet salıncak ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 40. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Oyun Grubu Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 40'da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ve üçüncü rampa engelli çocuklar için tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 41. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 41’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncağıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 42. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 42’ de bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde sol taraftaki fotoğrafta bulunan donatının TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli; sağ taraftaki fotoğrafta bulunan donatının tek noktaya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak

desteği, taşıyıcı bilişen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görölmektedir. Bu sallanma oyun donatılarının günümüzde tercih edildiği görölmektedir. Solda bulunan fotoğraftaki oyun donatısı engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. Sağda bulunan fotoğraftaki tahterevallinin ise mevcut koruma bariyerlerinin olmaması engelli çocuk için tehlike oluşturabilir bundan dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünölmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değeriendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 11).

Tablo 11. Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı Değeriendirme Tablosu

Kriterler	Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünölmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 11’ de bulunan analizler de incelendiğinde Şehit Üsteğmen Yunus Keskin Parkı’nın salıncak oyun donatısı ve sallanma oyun donatılarından biri haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünölmektedir.

5.5. AŞIK VEYSEL REKREASYON ALANI PARKI

İzmir İlinin Bornova İlçesi’nde bulunan beş adet engelsiz çocuk parkından biridir. Bornova Belediyesi’nin Kızılay Mahallesi’nde yer almaktadır. Parkın da içinde olduğu alan 231.000 m² olup rekreasyon alanı olarak geçmektedir. Şehir merkezine yakındır ancak bu alan tepe bir alanda bulunmaktadır. Özellikle çocuk oyun alanına gelebilmek için yokuş çıkılması gerekmektedir. Bu durum engelli çocuklar açısından incelenildiğinde onlar için sorun oluşturabileceği düşünölmektedir. Bu alan içinde birden çok oyun çocuk alanı mevcuttur ve bu oyun alanlarından bir tanesi engelli çocuk oyun parkı olarak bulunmaktadır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan

Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı’nda bir adet kaykaylı ve rampalı oyun grubu, dört adet salıncak, iki adet sallanma elemanı oyun donatısı, bir adet dönence oyuncağı oyun donatısı ve bir adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 43. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 43’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile

rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağı kaydırak ve kavisli kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 44. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 44’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde üstte ve ortadaki fotoğrafta bulunan salıncakların TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncaklarıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. Altta bulunan fotoğraftaki salıncak incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek noktalı salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. Salıncak oyun donatıları TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir bundan dolayı engelli çocuk kullanımına uygun oldukları düşünülmektedir.

Şekil 45. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Sallanma Elemanı Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 45’ de bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde sol taraftaki fotoğrafta bulunan donatının TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli; sağ taraftaki fotoğrafta bulunan donatının tek noktaya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bilişen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bu sallanma oyun donatılarının günümüzde tercih edildiği görülmektedir. İki oyun donatısı da engelli çocuk için tasarlanmışlardır ve özellikle engelli çocuklarda verim sağlamaktadır.

Şekil 46. *Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Dönence Oyun Donatısı Fotoğrafı*

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 46’ da bulunan oyun donatısı incelendiğinde çeşitli oyun grupları kataloglarında dönence oyuncağı olarak isimlendirildiği görülmektedir. Kataloglarda yer alan serbest düşme yüksekliği ve darbe alanı maddesine uygun olduğu ancak koruma bariyerlerinin mevcut olmaması ve engel türleri de düşünüldüğünde bu donatının engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 47. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 47’de bulunan bu oyuncak donatısı incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatısı olarak isimlendirildiği görülmektedir. Engelli çocuklarında büyük bir kısmının kullanabileceği bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 12).

Tablo 12. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 12’ de bulunan analizler de incelendiğinde Aşık Veysel Rekreasyon Alanı Parkı’nın oyun donatılarından çoğunun engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.6. DR. BEHÇET UZ REKREASYON ALANI PARKI

İzmir İlinin Bornova İlçesi'nde bulunan beş adet engelsiz çocuk parkından biridir. Bornova Belediyesi'nin Kızılay Mahallesi'nde yer almaktadır. Parkın da içinde olduğu alan 231.000 m² olup rekreasyon alanı olarak geçmektedir. Şehir merkezine uzaktır. Özellikle çocuk oyun alanına gelebilmek için yokuş çıkılması gerekmektedir ve oyun alanına geçişte bir merdiven vardır. Bu durumun engelli çocuklar açısından uygun olmadığı düşünülmektedir. Bu alan içinde birden çok oyun çocuk alanı mevcuttur. İncelenen oyun alanı engelli çocuk oyun alanı olarak geçmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı'nda bir adet kaykaylı oyun grubu, bir adet çoklu salıncak ve motor-bilişsel gelişim oyun donatısı alanı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 48. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 48’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan tırmanma ekipmanı TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak tırmanma ekipmanının her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu görülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanı TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 49. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 49’da bulunan salıncak donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan bağlantılı salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk engelli çocuk salıncığıdır ve özellikle engelli çocuklarda

verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 50. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 50’de bulunan bu alan incelendiğinde bu alanda bulunan ekipmanların oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatısı olarak isimlendirildiği görülmektedir. Ancak oyun alanına ulaşmak için bir tırmanma eyleminin olması engelli çocuk kullanımı açısından zorluk oluşturabilir. Bundan dolayı bu oyun alanının engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 13).

Tablo 13. Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 13’ de bulunan analizler de incelendiğinde Dr. Behçet Uz Rekreasyon Alanı Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.7. MACERA PARKI

İzmir İlinin Bornova İlçesi’nde bulunan beş adet engelsiz çocuk parkından biridir. Bornova Belediyesi’nin Atatürk Mahallesi’nde yer almaktadır. Parkın da içinde olduğu alan 30.000 m² olup rekreasyon alanı olarak geçmektedir. Şehir merkezine yakındır ancak burası tepe bir alanda bulunmaktadır. Özellikle çocuk oyun alanına gelebilmek için merdiven çıkılması gerekmektedir. Bu durum engelli çocuklar açısından incelendiğinde onlar için sorun oluşturabileceği düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Macera Parkı’nda bir adet kaykaylı oyun grubu, üç adet salıncak, bir adet sallanma oyun donatısı, bir adet atlıkarınca ve üç adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyuncak donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 51. Macera Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 51’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan tırmanma ekipmanı TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak tırmanma ekipmanının her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu görülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve spiral kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 52. Macera Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 52’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncığıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 53. Macera Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafları

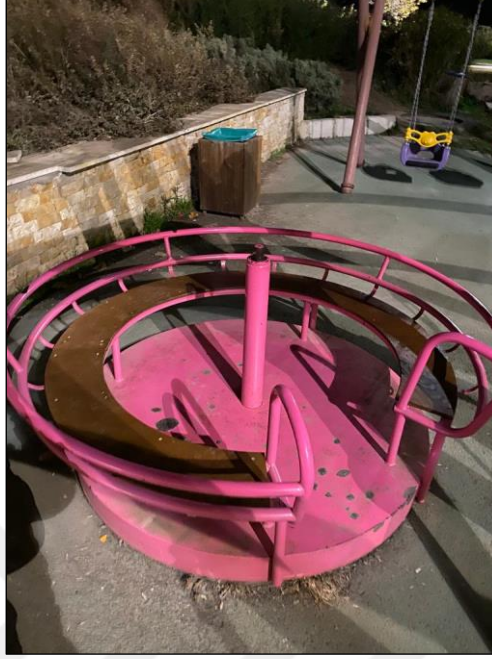

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 53’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı oturak yeri ölçüsü ve koruma bariyerinin olmaması incelendiğinde engelli çocuk ölçülerine uygun olmadığı görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan

çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 54. Macera Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafı

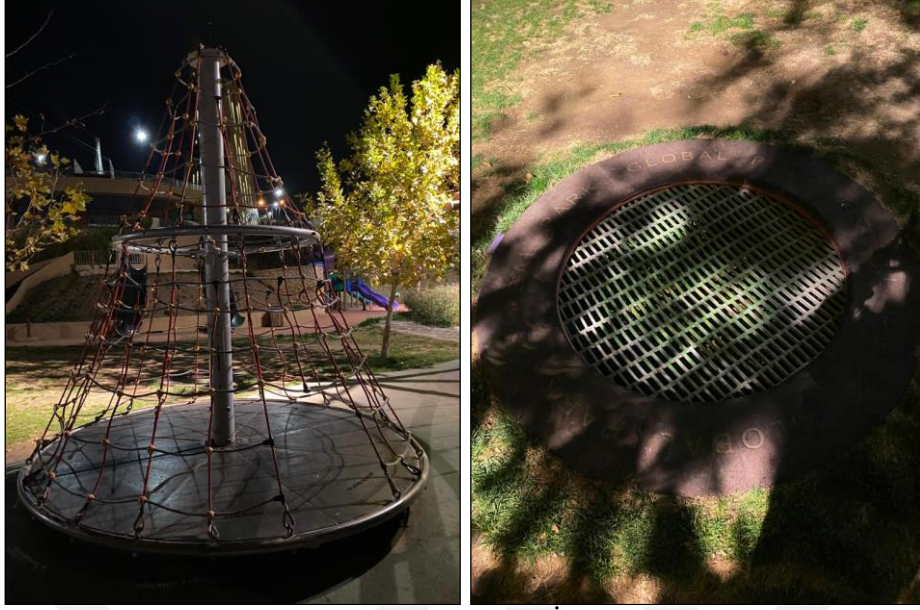

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 54’de bulunan atlıkarınca oyun donatısı incelendiğinde TSE 1176-5 kılavuzunda bulunan b tipi atlıkarınca olarak isimlendirildiği ve kılavuzda geçen platform, serbest boşluk, atlıkarınca çapı, üst açıklık, yerden yükseklik standartlarına uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı ölçüleri ve koruma bariyerinin olmaması incelendiğinde engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 55. Macera Parkı Motor-Bilişsel Gelişim Oyuncak Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 55’de bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Üstteki fotoğrafta bulunan oyuncak tırmanmalı arazi kaydırağı tipi, alttaki fotoğraflarda solda bulunan ipli tırmanma oyuncağı ve alttaki fotoğraflarda sağda bulunan zıplama (trambolin) oyuncağıdır. Parkta bulunan motor-kas-bilişsel geliştirici oyuncakların çoğu engel türünün kullanımına uygun olmadığı ve engelli bir çocuk kullanımı açısından zorluk yaratabilecekleri düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Macera Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 14).

Tablo 14. Macera Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Macera Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 14’ de bulunan analizler de incelendiğinde Macera Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.8. ŞEHİT JANDARMA ÜSTEĞMEN ÖMER BOZKURT PARKI

İzmir İlinin Bornova İlçesi’nde bulunan beş adet engelsiz çocuk parkından biridir. Bornova Belediyesi’nin Rafet Paşa Mahallesi’nde yer almaktadır. Şehir merkezine yakın olduğundan dolayı parka ulaşım kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı’nda bir adet kaykaylı oyun grubu, üç adet salıncak, bir adet sallanma oyun donatısı ve iki adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyuncak donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

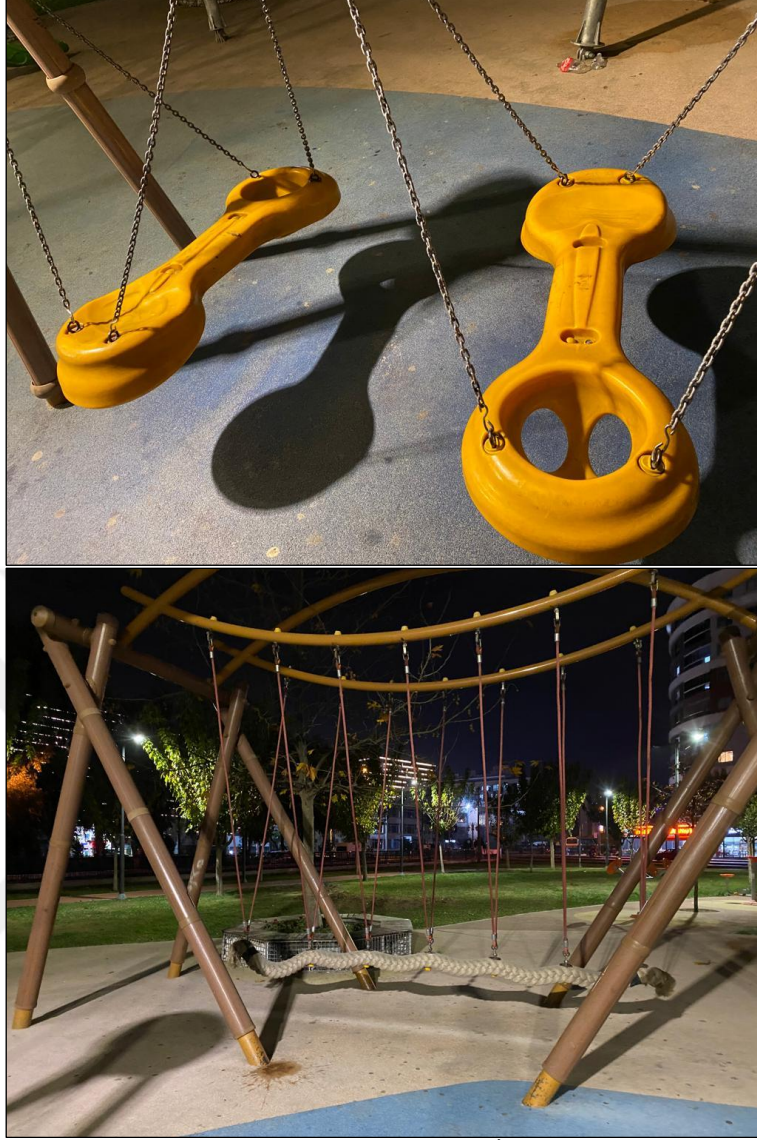
Şekil 56. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Oyun Grubu Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 56' da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan halat tırmanma ekipmanı TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak halat tırmanma ekipmanının her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu görülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve spiral kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 57. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 57’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan çok dönme eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Üstteki fotoğrafta bulunan salıncak donatısı oyun grupları kataloglarında bulunan yeni nesil engelli bir çocuk salıncığıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. Alttaki fotoğrafta bulunan salıncak ise oyun grupları kataloglarında bulunan halat salıncak olarak isimlendirilmektedir ve engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 58. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Sallanma Elemanı Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 58’ de bulunan sallanma oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan tek donatıya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 59. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Motor-Kas-Bilişsel Gelişim Oyuncak Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 59’ da bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Üstteki fotoğrafta bulunan oyuncak tırmanmalı halatlı oyuncak, alttaki fotoğraftaki ise halat denge oyuncağıdır. Parkta bulunan motor-kas-bilişsel geliştirici oyuncakların çoğu engel türünün kullanımına uygun olmadığı ve engelli bir çocuk kullanımı açısından zorluk yaratabilecekleri düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 15).

Tablo 15. Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 15’ de bulunan analizler de incelendiğinde Şehit Jandarma Üsteğmen Ömer Bozkurt Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.9. ŞEHİT POLİS FETHİ SEKİN PARKI

İzmir İlinin Bornova İlçesi'nde bulunan beş adet engelsiz çocuk parkından biridir. Bornova Belediyesi'nin Kazım Dirik Mahallesi'nde yer almaktadır. Şehir merkezine yakın olduğundan dolayı parka ulaşım kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şehit Polis Fethi Sekin Parkı'nda bir adet kaykaylı-rampalı oyun grubu, 2 adet salıncak ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 60. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 60’ da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Rampaların bütününe bakıldığında başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmüştür. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı-dalgalı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir.

Şekil 61. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı

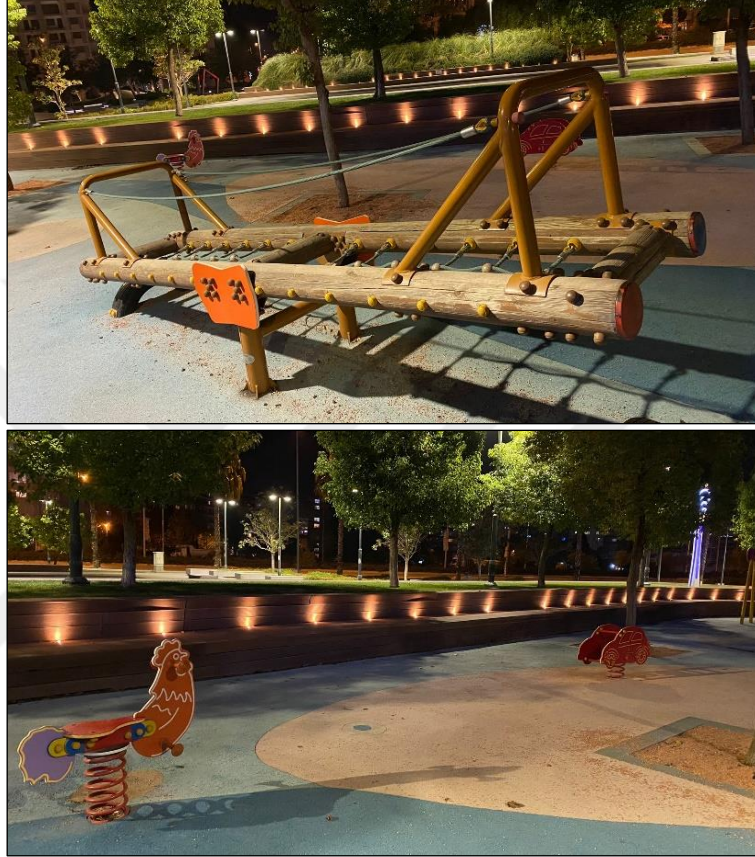

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 61’ de bulunan salıncakları incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sağ tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Sol

tarafındaki ise bedensel engelli bir çocuk salınacağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenini, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısıdır.

Şekil 62. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 62’ de bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde üst taraftaki fotoğrafta bulunan donatının TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli; alt taraftaki fotoğrafta bulunan donatının tek noktaya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bu sallanma oyun donatılarının günümüzde tercih edildiği görülmektedir. Ancak mevcut koruma bariyerlerinin olmaması ve oturak yerlerinin ölçülerinin engelli çocuk için olmamasından dolayı bu donatının engelli çocuk için tehlike oluşturabileceği düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şehit Polis Fethi Sekin Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 16).

Tablo 16. Şehit Polis Fethi Sekin Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Şehit Polis Fethi Sekin Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 16’ da bulunan analizler de incelendiğinde Şehit Polis Fethi Sekin Parkı’nın sallanma elemanı oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.10. NEŞET ERTAŞ PARKI

İzmir İlinin Buca İlçesi’nde bulunan iki adet engelsiz çocuk parkından biridir. Buca Belediyesi’nin Adatepe Mahallesi’nde yer almaktadır. Şehir merkezine yakın olduğundan dolayı parka ulaşım kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Neşet Ertaş Parkı’nda bir adet kaykaylı-rampalı oyun grubu, 2 adet salıncak, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı ve bir adet atlıkarınca oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 63. Neşet Ertuş Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 63’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve kavisli kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Ayrıca oyun donatısında bulunan tırmanma ekipmanının da TSE-1176-1 kılavuzundaki standartlara uygun olduğu görülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 64. Neşet Ertuş Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 64’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncığıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 65. Neşet Ertuş Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 65’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bilişen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı oturak yeri ölçüsü ve koruma bariyerinin olmaması incelendiğinde engelli çocuk ölçülerine uygun olmadığı görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engelli bulunmayan

çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 66. Neşet Ertaş Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 66’ da bulunan oyun donatısı TSE 1176-5 kılavuzunda bulunan d tipi atlıkarınca modeli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda geçen platform, serbest boşluk, atlıkarınca çapı, üst açıklık, yerden yükseklik standartlarına uygun olduğu görülmektedir. Ancak bu donatının oturak yeri ölçüleri engelli çocuk ölçüleri değildir ve donatıda koruma bariyerlerinin de olmamasından dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Neşet Ertaş Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 17).

Tablo 17. Neşet Ertaş Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Neşet Ertaş Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 17’ de bulunan analizler de incelendiğinde Neşet Ertaş Parkı’nın salıncak oyun donatı elemanı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.11. ŞİRİNYER PARKI

İzmir İlinin Buca İlçesi’nde bulunan iki adet engelsiz çocuk parkından biridir. Buca Belediyesi’nin Şirinyer Mahallesi’nde yer almaktadır. Şehir merkezine yakın olduğundan dolayı parka ulaşım kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şirinyer Parkı’nda bir adet kaykaylı-rampalı oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 67. Şirinyer Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 67’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu, oyun donatısında bulunan üçüncü rampanın ise engelli çocuk kullanımına yüksekliğinden ve eğiminden dolayı uygun olmadığı düşünülmektedir. Yukarıda bulunan fotoğraflarda ortada bulunan fotoğraf incelenildiğinde rampaların başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmüştür. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı-dalgalı kaydırak, spiral kaydırak, tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engelli türüne göre engelli bir çocuk kullanımına da uygun olabileceği düşünülmektedir.

Şekil 68. Şirinyer Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 68’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncığıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 69. Şirinyer Parkı Sallanma Elemanı oyun Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 69’ da bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Alttaki fotoğrafta bulunan sallanma elemanı oyun donatısı olarak yeri ölçüsü ve koruma bariyeri olmamasından dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. Üstteki fotoğrafta bulunan sallanma elemanı oyun donatısı engelli çocuk için tasarlanmış bir oyuncaktır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şirinyer Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 18).

Tablo 18: Şirinyer Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Şirinyer Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 18’ de bulunan analizler de incelendiğinde Şirinyer Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.12. AHMET TANER KIŞLALI PARKI

İzmir İlinin Çiğli İlçesi’nde bulunan iki adet engelsiz çocuk parkından biridir. Çiğli Belediyesi’nin Evka-2 Mahallesi’nde yer almaktadır. Parkın bulunduğu alan çukur bir kısımdadır. Parka gitmek için aralıklı merdiven inmek gerekir. Parkın bulunduğu yerleşkenin sokakları da hep yokuşludur. Park ile sokak arasında kot farkı mevcuttur. Kot farkı merdivenlerle kapatılmıştır. Bu durumun parka ulaşmak isteyen engelli çocuklar için zorluk oluşturabileceği düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre

standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Ahmet Taner Kışlalı Parkı'nda bir adet oyun grubu, dört adet salıncak, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı ve iki adet motor-kas- bilişsel geliştirici oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 70. Ahmet Taner Kışlalı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 70' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan tırmanma ekipmanı ve merdiven TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak tırmanma ekipmanının her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir.

Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağı kaydırak, spiral kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 71. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 71’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Üstteki fotoğrafta solda bulunan salıncak bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. Diğer üç salıncak ise koruma bariyerli salıncaktır ve engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 72. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 72’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı oturak yeri ölçüsü ve koruma bariyerinin olmaması incelendiğinde engelli çocuk ölçülerine uygun olmadığı görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında oturak yerlerinden bir tanesinin bulunmamasından dolayı iki çocuk içinde kullanıma uygun olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 73. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Motor-Kas-Bilişsel Gelişim Oyuncak Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 73’ de bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Üstteki fotoğrafta bulunan oyuncak tırmanmalı kas geliştirici oyuncak, alttaki fotoğraftaki ise kas geliştirici denge oyuncağıdır. Parkta bulunan motor-kas-bilişsel geliştirici oyuncakların çoğu engel türünün kullanımına uygun olmadığı ve engelli bir çocuk kullanımı açısından zorluk yaratabilecekleri düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Ahmet Taner Kışlalı Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 19).

Tablo 19. Ahmet Taner Kışlalı Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Ahmet Taner Kışlalı Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 19’ da bulunan analizler de incelendiğinde Ahmet Taner Kışlalı Parkı’nın salıncak oyun donatı elemanı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.13. HAVA ŞEHİTLERİ PARKI

İzmir İlinin Çiğli İlçesi'nde bulunan iki adet engelsiz çocuk parkından biridir. Çiğli Belediyesi'nin İstasyonaltı Mahallesi'nde yer almaktadır. Park merkezdedir bundan dolayı ulaşımı kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Hava Şehitleri Parkı'nda bir adet oyun grubu, üç adet salıncak oyun donatısı ve bir adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 74. Hava Şehitleri Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 74’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan halat tırmanma ekipmanı TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak halat tırmanma ekipmanının her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu görülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 75. Hava Şehitleri Parkı Salıncak Donatıları Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 75’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde üstteki fotoğrafta bulunan salıncak donatısının TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek noktalı salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir ve bariyer korumalı bir salıncaktır. Alttaki fotoğrafta bulunan salıncak ise çok dönme eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir ve halat salıncaktır. Her iki salıncak tipi de TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Üstteki fotoğrafta bulunan salıncak donatısının engelli bir çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir.

Şekil 76. Hava Şehitleri Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 76’ da bulunan oyuncak donatısı incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir ve halatlı tırmanmalı kas geliştirici oyuncak olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bu oyuncakın çoğu engel türünün kullanımına uygun

olmadığı ve engelli bir çocuk kullanımı açısından zorluk yaratabileceği düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Hava Şehitleri Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 20).

Tablo 20. Hava Şehitleri Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Hava Şehitleri Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 20’ de bulunan analizler de incelendiğinde Hava Şehitleri Parkı’nın salıncak oyun donatı elamanı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.14. ESRA PARKI

İzmir İlinin Gaziemir İlçesi’nde bulunan dört adet engelsiz çocuk parkından biridir. Gaziemir Belediyesi’nin Atıf Bey Mahallesi’nde yer almaktadır. Park merkezdedir bundan dolayı ulaşımı kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Esra Parkı'nda bir adet oyun grubu, iki adet salıncak, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı ve beş adet motor-bilişsel geliştirici oyun donatıları kum alanı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 77. Esra Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 77' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan tırmanma ekipmanı TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak tırmanma ekipmanının her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun grubu olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 78. Esra Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 78’ de bulunan salıncakları incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sol tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Sağ taraftaki ise bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısıdır.

Şekil 79. Esra Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 79’ da bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen,

ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı oturak yeri ölçüsü ve koruma bariyerinin olmaması incelendiğinde engelli çocuk ölçülerine uygun olmadığı görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında normal çocukların kullanımına uygun ancak engelli bir çocuk kullanıma uygun olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 80. Esra Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 80’ de bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği ve kılavuz standartlarına uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatılarını çoğu engel türünün rahatça kullanım sağlaması düşünülmektedir ancak Oyun donatılarının bulunduğu zeminin kum olması özellikle tekerlekli sandalye kullanan bedensel engelli çocuklar için kullanımı zorlaştırma olasılığı oluşturabilir. Yine de bu donatılar birkaç engel dışında çoğu engelli çocuğun kullanımına uygun olabilirler.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Esra Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 21).

Tablo 21. Esra Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Esra Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.

Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 21’ de bulunan analizler de incelendiğinde Esra Parkı’nın salıncak oyun donatı elamanları ve motor-kas-bilişsel oyun donatıları haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

2.15. MEHMET AFACAN PARKI

İzmir İlinin Gaziemir İlçesi’nde bulunan dört adet engelsiz çocuk parkından biridir. Gaziemir Belediyesi’nin Gazi Mahallesi’nde yer almaktadır. Park merkezdedir bundan dolayı ulaşımı kolaydır.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Mehmet Afacan Parkı’nda bir adet oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 81. Mehmet Afacan Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 81’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Rampaların bütününe bakıldığında başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmüştür. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak, spiral kaydırak ve dalgalı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir.

Şekil 82. Mehmet Afacan Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 82’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncığıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Mehmet Afacan Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 22).

Tablo 22. Mehmet Afacan Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Mehmet Afacan Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 22’ de bulunan analizler de incelendiğinde Mehmet Afacan Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.16. ŞEHİT JANDARMA KOMUTAN ÜMİT AKDAĞ PARKI

İzmir İlinin Gaziemir İlçesi’nde bulunan dört adet engelsiz çocuk parkından biridir. Gaziemir Belediyesi’nin Gazi Mahallesi’nde yer almaktadır. Park merkezdedir bundan dolayı ulaşımının kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda

parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı'nda bir adet oyun grubu ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 83. Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 83' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve kavisli kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Ayrıca oyun

donatısında bulunan tırmanma ekipmanının da TSE-1176-1 kılavuzundaki standartlara uygun olduğu görülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 84. Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 84’ de bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde üst taraftaki fotoğrafta bulunan donatının TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirilmektedir. Bedensel engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. Alt taraftaki fotoğrafta bulunan donatı ise tek noktaya bağlı tahterevalli olarak isimlendirilmektedir. Ancak Engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. Her iki tahterevalli tipinin kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şehit Komutan Ümit Akdağ Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 23).

Tablo 23. Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korunmalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 23’ de bulunan analizler de incelendiğinde Şehit Jandarma Komutan Ümit Akdağ Parkı’nın sallanma elemanı oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.17. ŞEHİT PİYADE UZMAN ÇAVUŞ MİTHAN KARABAĞ PARKI

İzmir İlinin Gaziemir İlçesi’nde bulunan dört adet engelsiz çocuk parkından biridir. Gaziemir Belediyesi’nin Emret Mahallesi’nde yer almaktadır. Parkın olduğu yerleşke tepelik bir alandır. Yollar da hep yokuşludur. Park konum olarak merkezdedir ama yol durumunun engelli çocuklar açısından zorlayıcı olabileceği düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı'nda iki adet oyun grubu, altı adet salıncak oyun donatısı ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 85. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Birinci Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 85' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan merdiven TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubunda bulunan salıncak oyun donatısı TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncağıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 86. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı İkinci Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 86’da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan merdiven TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve spiral kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir. Oyun grubuna genel olarak

bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 87. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 82’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncağıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 88. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 88’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bilişen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı engelli çocuklar için değildir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 24).

Tablo 24. Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 24’ de bulunan analizler de incelendiğinde Şehit Piyade Uzman Çavuş Mithan Karabağ Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.18. AYŞE MAYDA SPOR TESİSLERİ PARKI

İzmir İlinin Güzelbahçe İlçesi’nde bulunan iki adet engelsiz çocuk parkından biridir. Güzelbahçe Belediyesi’nin Yalı Mahallesi’nde yer almaktadır. Park bir sitenin içinde bulunur ve yolları düzlüktür, bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı’nda bir adet oyun grubu, bir adet salıncak oyun donatısı ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 89. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 89’da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan merdiven TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve spiral kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 90. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 90’ da bulunan salıncakları incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sol tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Sağ taraftaki ise bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısıdır.

Şekil 91. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 91’ de bulunan sallanma oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan tek noktaya bağlı tahterevallli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Sallanma elemanı oyun donatısında koruma bariyeri olmaması ve oturma yeri ölçülerinin engelli çocuk için olmamasından dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 25).

Tablo 25. Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atkırarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.

Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 25’ de bulunan analizler de incelendiğinde Ayşe Mayda Spor Tesisleri Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.19. RAHŞAN-BÜLENT ECEVİT PARKI

İzmir İlinin Güzelbahçe İlçesi’nde bulunan iki adet engelsiz çocuk parkından biridir. Güzelbahçe Belediyesi’nin Kahramandere Mahallesi’nde yer almaktadır. Park bir sitenin içindedir ve ulaşımının kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Rahşan-Bülent Ecevit Parkı’nda bir adet oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 92. Rahşan-Bülent Ecevit Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 92’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan merdiven TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve spiral kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 93. Rahşan-Bülent Ecevit Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 93’ de bulunan salıncakları incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sol tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Sağ taraftaki ise bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Rahşan-Bülent Ecevit Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 26).

Tablo 26. Rahşan-Bülent Ecevit Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Rahşan-Bülent Ecevit Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 26’ da bulunan analizler de incelendiğinde Rahşan-Bülent Ecevit Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.20. KARABAĞLAR ENGELSİZ PARK

İzmir İlinin Karabağlar İlçesi’nde bulunan engelsiz çocuk parkıdır. Karabağlar Belediyesi’nin Araphasan Mahallesi’nde yer almaktadır. Park merkez konumunda bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmaları vardır, bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin dikkate alındığı görülmektedir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Karabağlar Engelsiz Parkı’nda iki adet salıncak oyun donatısı ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 94. Karabağlar Engelsiz Park Salıncak Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 94’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sağ tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Sol taraftaki ise bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 95. Karabağlar Engelsiz Park Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 95’ de bulunan sallanma oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan tek noktaya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bu oyun donatısı engelli tahterevallis olarak görülmektedir ve özellikle engelli çocuk kullanımında verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Karabağlar Engelsiz Park oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 27).

Tablo 27. Karabağlar Engelsiz Park Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Karabağlar Engelsiz Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 27’ de bulunan analizler de incelendiğinde Karabağlar Engelsiz Park’ ın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.21. GİRNE KÜLTÜRPARK

İzmir İlinin Karşıyaka İlçesi’nde bulunan dört engelsiz çocuk parkında biridir. Karşıyaka Belediyesi’nin Bahriye Üçok Mahallesi’nde yer almaktadır. Bu alan içerisinde bir tanesi engelli oyun alanı olmak üzere iki adet çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Girne Kültürpark’da bir adet rampalı oyun grubu, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı ve üç adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 96. Girne Kültürpark Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike  ET N

Şekil 96’da bulunan bu donatının oyun grupları kataloglarında bulunan yeni nesil engelsiz oyun grubu donatısı olarak isimlendirildiği ve TSE EN 1176-1 kılavuzunda bulunan rampa standartlarına, ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun katalogları da incelendiğinde bu oyun grubu donatısının her engel türüne fayda sağlayabileceği ve her engel türünün bu oyun grubu donatısını kullanabileceği düşünülmektedir. Oyun grubu donatısının yan yüzeylerinde bulunan alanlara da motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatılarından özellikle bilişsel geliştirici oyuncakların kullanıldığı ve bu durumun her iki  ocuk içinde kullanımının avantajlı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 97. Girne Kültürpark Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

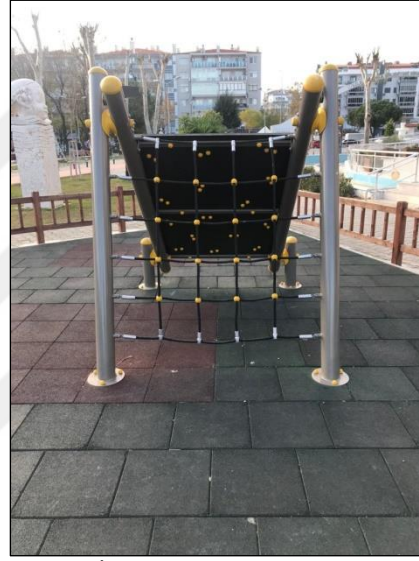
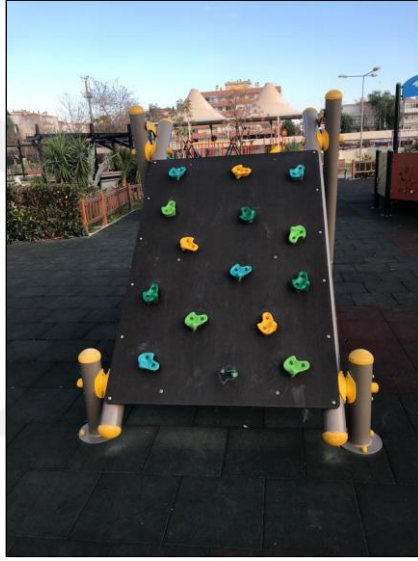

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 97’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan tek noktaya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bu oyun donatısı engelli tahterevallisli olarak görülmektedir ve özellikle engelli çocuk kullanımında verim sağlamaktadır.

Şekil 98. Girne Kültürpark Motor-Kas Bilişsel Geliştirici Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 98’ de bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği ve kılavuz standartlarına uygun olduğu görülmektedir. Üstteki ve ortadaki fotoğrafta bulunan donatılar bilişsel geliştirici oyuncak olarak isimlendirilir ve her iki çocuk türünün de kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Alttaki fotoğraflarda bulunan donatı ise kas geliştirici ipli tırmanma oyuncağı olarak isimlendirilmektedir ve çoğu engel türüne sahip engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Girne Kültürpark oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 28).

Tablo 28. Girne Kültürpark Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Girne Kültürpark
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike  ET N

Tablo 28’ de bulunan analizler de incelendiğinde Girne Kültürpark’ ın engelli  ocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.22. HALK PARK

 zmir  linin Karşıyaka  l esi’nde bulunan dört engelsiz  ocuk parkında biridir. Karşıyaka Belediyesi’nin Mavişehir Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları- arpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli  ocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli  ocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan  ocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli  ocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Halk Parkı’nda bir adet oyun grubu, beş adet salıncak oyun donatısı, iki adet sallanma elemanı oyun donatısı ve bir adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 99. Halk Park Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 99’ da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan halat tırmanma ekipmanları TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu görülmektedir. Ancak bu ekipmanın her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanı TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 100. Halk Park Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 100’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde üstteki fotoğrafta en solda bulunan salıncak ile alttaki fotoğrafta bulunan salıncığın TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Üstteki fotoğrafta solda bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Alttaki fotoğrafta bulunan bir engelli salıncığıdır ve daha çok küçük yaş grupları kullanımında verim sağlamaktadır. Üstteki fotoğrafta bulunan diğer salıncaklar TSE EN 1176-2 kılavuzuna göre tek noktalı salıncak tipi olarak isimlendirilmektedir. Ölçülerinden dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. Her iki fotoğrafta bulunan salıncak oyun donatıları TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 101. Halk Park Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 101’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatıları incelendiğinde üstteki donatının TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan tek donatıya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Alttaki donatının da TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan kullanıcı konumunu üzerinde taşıyan geniş kapsamlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Her iki sallanma elemanı oyun donatısının da engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 102. Halk Park Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 102’ de bulunan oyuncak donatısı incelendiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Fotoğrafta bulunan zıplama (trambolin) oyuncaktır. Bu donatının çoğu engel türünün kullanımına uygun olmadığı ve engelli bir çocuk kullanımı açısından zorluk yaratabilecekleri düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Halk Park oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 29).

Tablo 29. Halk Park Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Halk Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun Olmadığı düşünülmektedir.)
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 29’ da bulunan analizler de incelendiğinde Halk Park’ın salıncak oyun donatılarından iki tanesi haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.23. MUZAFFER İZGÜ PARKI

İzmir İlinin Karşıyaka İlçesi'nde bulunan dört engelsiz çocuk parkında biridir. Karşıyaka Belediyesi'nin Yalı Mahallesi'nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Muzaffer İzgü Parkında bir adet ipli oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı bir bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 103. Muzaffer İzgü Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 103’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan halat tırmanma ekipmanı TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu görülmektedir. Ancak bu ekipmanın her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanı TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. En alttaki fotoğrafta bulunan oyun grubuna bağlı bu donatı oyun grupları kataloglarında motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı olarak isimlendirilmektedir. Halatlı kas geliştirici bir oyuncaktır. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 104. Muzaffer İzgü Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 104’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncığıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Muzaffer İzgü Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 30).

Tablo 30. Muzaffer İzgü Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Halk Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun Olmadığı düşünülmektedir.)
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 30’ da bulunan analizler de incelendiğinde Muzaffer İzgü Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.24. PEYNİRCİOĞLU HORIZON 2020 PARKI

İzmir İlinin Karşıyaka İlçesi'nde bulunan dört engelsiz çocuk parkında biridir. Karşıyaka Belediyesi'nin Mavişehir Mahallesi'nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin EPDM dökme zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın motor-kas-bilişsel geliştirici oyuncaklarının bulunduğu alanın zemini ise toprak zemindir bu alanın engelli bir çocuk kullanımı açısından zorluk oluşturabileceği düşünülmektedir. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı'nda iki adet oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı ve altı adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 105. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Birinci Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 105' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan tırmanma ekipmanı ile basamak TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu görülmektedir. Ancak bu ekipmanların her engel türünün kullanabileceği bir

ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanı TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve dalgalı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Fotoğrafta bulunan oyun grubuna bağlı halatlı oyun alanı oyun grupları kataloglarında motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı olarak isimlendirilmektedir. Halatlı kas geliştirici tırmanma-denge bir oyuncaktır. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 106. *Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı İkinci Oyun Grubu Fotoğrafı*

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 106’da bulunan bu donatının oyun grupları kataloglarında bulunan yeni nesil engelsiz oyun grubu donatısı olarak isimlendirildiği ve TSE EN 1176-1 kılavuzunda bulunan rampa standartlarına, ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun katalogları da incelendiğinde bu oyun grubu donatısının her engel türüne fayda sağlayabileceği ve her engel türünün bu oyun grubu donatısını kullanabileceği düşünülmektedir. Oyun grubu donatısının yan yüzeylerinde bulunan alanlara da motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatılarından özellikle bilişsel geliştirici oyuncakların kullanıldığı ve bu durumun her iki çocuk içinde kullanımının avantajlı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 107. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 107’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Koruma bariyerli bir çocuk salıncağıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 108. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 108’ de bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Birinci fotoğrafta bulunan donatı denge oyuncağıdır ve bu donatının engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. İkinci fotoğrafta bulunan donatı bilişsel gruptan dikkat oyuncağıdır, aynı zamanda el kaslarını da çalıştırmaktadır ve bu donatının engelli bir çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Diğer fotoğraflarda bulunan donatılar da bilişsel gruptan zekâ geliştirici oyuncaklardır ve engelli bir çocuk kullanımına uygun oldukları düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 31).

Tablo 31. Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı Analiz Tablosu

Kriterler	Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 31’ de bulunan analizler de incelendiğinde Peynircioğlu Horizon 2020 Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.25. KEMALPAŞA ENGELSİZ PARK

İzmir İlinin Kemalpaşa İlçesi’nde bulunan engelsiz çocuk parkıdır. Kemalpaşa Belediyesi’nin Çevre Yolu’nda yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Kemalpaşa Engelsiz Parkı’nda bir adet oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 109. *Kemalpaşa Belediyesi Engelli Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları*

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 109’ da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak, kavisli kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Ayrıca oyun donatısında bulunan basamak ekipmanının da TSE-1176-1 kılavuzundaki standartlara uygun olduğu görülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 110. Kemalpaşa Belediyesi Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 110’ da bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Kemalpaşa Engelsiz Park oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 32).

Tablo 32. Kemalpaşa Engelsiz Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Kemalpaşa Engelsiz Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun Olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 32’ de bulunan analizler de incelendiğinde Kemalpaşa Engelsiz Park’ın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.26. KİRAZ ENGELSİZ PARK

İzmir İlinin Kiraz İlçesi'nde bulunan engelsiz çocuk parkıdır. Kiraz Belediyesi'nin Yeni Mahallesi'nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Kiraz Engelsiz Park' da bir adet rampalı oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı vardır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 111. Kiraz Engelsiz Park Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 111’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ve üçüncü rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve dalgalı kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 112. Kiraz Engelsiz Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 112’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sol tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Sağ

tarafındaki ise bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Kiraz Engelsiz Park oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 33).

Tablo 33. Kiraz Engelsiz Park Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Kiraz Engelsiz Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun Olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 33’ de bulunan analizler de incelendiğinde Kiraz Engelsiz Park’ın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.27. ÖZDERE GENÇLİK PARKI

İzmir İlinin Özdere İlçesi’nde bulunan engelsiz çocuk parkıdır Özdere Belediyesi’nin Orta Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda

parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Özdere Gençlik Parkı'nda bir adet rampalı oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 113. Özdere Gençlik Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 113' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Rampaların bütününe bakıldığında başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmüştür. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve kavisli kaydırak olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan standartlara uygun olduğu görülmektedir. Oyun

grubuna genel olarak bakıldığında engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir.

Şekil 114. Özdere Gençlik Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 114’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncığıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Özdere Gençlik Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 34).

Tablo 34. Özdere Gençlik Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Özdere Gençlik Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 34’ de bulunan analizler de incelendiğinde Özdere Gençlik Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.28. AHMET KAYA PARKI

İzmir İlinin Menemen İlçesi’nde bulunan iki engelsiz çocuk parkından biridir. Menemen Belediyesi’nin Asarlık Irmak Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Ahmet Kaya Parkı’nda bir adet rampalı oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı ve bir adet atlıkarınca oyun donatısı mevcuttur. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 115. Ahmet Kaya Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 115’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ve üçüncü rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve dalgalı kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 116. Ahmet Kaya Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 116’ da bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncığıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim

sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 117. Ahmet Kaya Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 117’ de bulunan sallanma oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bedensel engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır.

Şekil 118. Ahmet Kaya Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 118’ de bulunan oyun donatısı TSE 1176-5 kılavuzunda bulunan d tipi atlıkarınca modeli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda geçen platform, serbest boşluk, atlıkarınca çapı, üst açıklık, yerden yükseklik standartlarına uygun olduğu

görülmektedir. Bu sallanma elemanı donatısı engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle engelli bir çocuk kullanımında verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Ahmet Kaya Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 35).

Tablo 35. Ahmet Kaya Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Ahmet Kaya Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun Olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 35’ de bulunan analizler de incelendiğinde Ahmet Kaya Parkı’nın rampalı oyun grubu haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.29. EMİR ALEM ENGELSİZ YAŞAM MERKEZİ PARKI

İzmir İlinin Menemen İlçesi’nde bulunan iki engelsiz çocuk parkından biridir. Menemen Belediyesi’nin Camiikebir Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinden uzakta yer alır ve parkın olduğu yer engelsiz yaşam merkezi olarak geçmektedir. Şehir merkezine uzaklığından dolayı engelli bir çocuk ulaşımı için uygun olmadığı düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Emir Alem Yaşam Merkezi Parkı'nda bir adet rampalı oyun grubu ve bir adet salıncak oyun donatısı mevcuttur. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 119. Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı Oyun Donatı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 119' da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ve üçüncü rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve spiral kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 120. Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 116’ da bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Ancak bu donatıda koruma bariyerleri yoktur ve salıncak donatısında yıpranmalar olduğu görülmektedir. Bu durumun TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan ‘Ekipman Bakım-Onarım’ maddesine uygunluk göstermediği bundan dolayı da engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 36).

Tablo 36. Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun Olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut. (Uygun Olmadığı düşünülmektedir.)
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 36’ da bulunan analizler de incelendiğinde Emir Alem Engelsiz Yaşam Merkezi Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.30. ASIM BEZİRCİ PARKI

İzmir İlinin Narlıdere İlçesi’nde bulunan beş engelsiz çocuk parkından biridir. Narlıdere Belediyesi’nin Çamtepe Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın diğer oyun donatılarının bulunduğu alanın zemini ise toprak zemindir. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları olarak da görme engelli alfabesi ve işitme engelli alfabeleri kullanılmıştır.

Asım Bezirci Parkı’nda bir adet kaykaylı oyun grubu, dört adet salıncak oyun donatısı, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı, bir adet atlıkarınca oyun donatısı, iki adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı ve iki adet alfabe tablosu bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 121. *Asım Bezirci Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafi*

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 121’ de bulunan oyun grubunu incelendiğinde bulunan basamak TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 122. *Asım Bezirci Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafi*

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 122’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Önde bulunanlar koruma bariyerli bir çocuk salıncağı arkada bulunanlar ise bedensel engelli çocuk salıncağıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 123. Asım Bezirci Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 123’ de bulunan sallanma oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bedensel engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır.

Şekil 124. Asım Bezirci Parkı Atlıkarınca Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 124’ de bulunan oyun donatısı TSE 1176-5 kılavuzunda bulunan d tipi atlıkarınca modeli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda geçen platform, serbest boşluk, atlıkarınca çapı, üst açıklık, yerden yükseklik standartlarına uygun olduğu görülmektedir. Bu sallanma elemanı donatısı engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle engelli bir çocuk kullanımında verim sağlamaktadır.

Şekil 125. Asım Bezirci Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 125’ de bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Birinci fotoğrafta bulunan donatı bilişsel geliştirici bir oyuncaktır ve bu donatının engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. İkinci fotoğrafta bulunan donatı ise denge oyuncağıdır ve bu

donatının bazı engel türlerine sahip engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 126. Asım Bezirci Parkı Engelli Alfabeti Tabloları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 126’ da bulunan tablolar incelendiğinde bir tanesinin görme engelli alfabesi, bir tanesinin de işitme engelli alfabesi olduğu görülmektedir. Engelli çocuk oyun alanlarında olması gereken işaret levhaları olarak da değerlendirebileceği ve aynı zamanda oyuncak olarak da kullanılabilineceği düşünülmektedir. Engelli bir çocuk ve engeli bulunmayan bir çocuk arasında köprü oluşturabilecek bir detay oyuncak olduğu ve her iki çocuğunda kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Asım Bezirci Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 37).

Tablo 37. Asım Bezirci Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Asım Bezirci Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut.

Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 37’ de bulunan analizler de incelendiğinde Asım Bezirci Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.31. BAHİRİYE ÜÇÖK PARKI

İzmir İlinin Narlıdere İlçesi’nde bulunan beş engelsiz çocuk parkından biridir. Narlıdere Belediyesi’nin Ilıca Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Bahriye Üçok Parkı’nda bir adet rampalı oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı mevcuttur. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 127. Bahriye Üçok Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 127’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve dalgalı kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 128. Bahriye Üçok Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 128’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncığıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 129. Bahriye Üçok Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 129’ da bulunan sallanma oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bedensel engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Bahriye Üçok Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 38).

Tablo 38. Bahriye Üçok Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Bahriye Üçok Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 38’ de bulunan analizler de incelendiğinde Bahriye Üçok Parkı’nın rampalı oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.32. BAKÜ PARKI

İzmir İlinin Narlıdere İlçesi’nde bulunan beş engelsiz çocuk parkından biridir. Narlıdere Belediyesi’nin Sahil Evleri Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Bakü Parkında bir adet kaykaylı oyun grubu, dört adet salıncak oyun donatısı, bir adet sallanma elemanı oyun donatısı ve bir adet motor-kas-bilişsel geliştirici oyun donatısı mevcuttur. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 130. Bakü Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 130’ da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan tırmanma ekipmanı TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu görülmektedir. Ancak bu ekipmanın her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve dalgalı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 131. Bakü Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 131’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde üstteki fotoğrafta bulunan salıncığın TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Alttaki fotoğrafta bulunan salıncak ise TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan çok dönme eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Her iki salıncak oyun donatısı da TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli bir çocuk kullanımına uygun oldukları düşünülmektedir.

Şekil 132. Bakü Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 132’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı engelli çocuklar için

değildir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatıları olamadığı düşünülmektedir.

Şekil 133. Bakü Parkı Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyun Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 133’ de bulunan oyuncak donatıları incelenildiğinde oyun grupları kataloglarında bulunan motor-bilişsel-kas geliştirici oyun donatıları olarak isimlendirildiği görülmektedir. Fotoğrafta bulunan donatı kas geliştirici tırmanma oyuncağıdır ve bu donatının engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Bakü Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 39).

Tablo 39. Bakü Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Bakü Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)

Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 39’ da bulunan analizler de incelendiğinde Bakü Parkı’nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.33. CEVAT ŞAKİR KABAAĞAÇLI PARKI

İzmir İlinin Narlıdere İlçesi’nde bulunan beş engelsiz çocuk parkından biridir. Narlıdere Belediyesi’nin Narlı Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı’nda bir adet rampalı oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı mevcuttur. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 134. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 134’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Rampaların bütününe bakıldığında başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmüştür. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve dalgalı kaydırak olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan standartlara uygun olduğu görülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir.

Şekil 135. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 135’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncığıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 136. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 136’ da bulunan sallanma elemanı oyun donatıları incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildikleri ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Fotoğrafta önde bulunan oyun donatısı engelli çocuklar için değildir bundan dolayı engelli bir çocuk kullanımına

uygun olmadığı düşünülmektedir. Fotoğrafta arkada bulunan donatı ise engelli çocuk tahterevallisi olarak isimlendirilmektedir ve özellikle engelli bir çocuk kullanımında verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 40).

Tablo 40. Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 40’ da bulunan analizler de incelendiğinde Cevat Şakir Kabaağaçlı Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.34. MUHTAR ŞENGÜN GÜLEL PARKI

İzmir İlinin Narlıdere İlçesi’nde bulunan beş engelsiz çocuk parkından biridir. Narlıdere Belediyesi’nin Narlı Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Muhtar Şengün Gülel Parkı'nda bir adet kaykaylı oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı mevcuttur. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 137. Muhtar Şengün Gülel Parkı Oyun Grubu Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 137' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan basamak TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami yüksekliğe uyumlu olduğu ancak merdivenin her engel türünün kullanabileceği bir ekipman olmadığı; özellikle bedensel engelli çocuklar için bir engel bariyeri oluşturduğu düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay

ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağı kaydırak ve spiral kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 138. Muhtar Şengün Gülel Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 138’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 139. Muhtar Şengün Gülel Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 139’ da bulunan sallanma oyun donatıları incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun oldukları görülmektedir. İkinci fotoğraftaki bedensel engelli çocuk tahterevallisidir ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Muhtar Şengün Gülel Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 41).

Tablo 41. Muhtar Şengün Gülel Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Muhtar Şengün Gülel Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut değildir.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 41’ de bulunan analizler de incelendiğinde Muhtar Şengün Gülel Parkı’nın kaykaylı oyun grubu haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.35. 125. YIL KÜLTÜRPARK

İzmir İlinin Ödemiş İlçesi'nde bulunan dört engelsiz çocuk parkından biridir. Ödemiş Belediyesi'nin Zafer Mahallesi'nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

125. Yıl Kültür Parkı'nda bir adet rampalı oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 140. 125. Yıl Kültürpark Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 140’ da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ve üçüncü rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak ve dalgalı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 141. 125. Yıl Kültürpark Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 135’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre 125. Yıl Kültürpark oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 42).

Tablo 42. 125. Yıl Kültürpark Analiz Tablosu

Kriterler	125. Yıl Kültürpark
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike  ET N

Tablo 42’ de bulunan analizler de incelendiğinde 125. Yıl Kültürpark’ ın salıncak oyun donatısı haricinde engelli  ocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.36. ÖDEMiş ENGELS Z KAFE PARK

 zmir İlinin  demiŐ İlçesi’nde bulunan dört engelsiz  ocuk parkından biridir. Ödemiş Belediyesi’nin Atatürk Mahallesinde yer almaktadır. Park Şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları- arpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli  ocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli  ocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan  ocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli  ocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Ödemiş Engelsiz Cafe Park’ da bir adet rampalı oyun grubu ve iki adet salıncak oyun donatısı mevcuttur. Bu oyun grubu ve oyun donatıları Şu Şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 142. Ödemiş Engelsiz Kafe Park Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 142’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampaya bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampa yüksekliğinden dolayı özellikle ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için tehlike oluşturabileceği düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak, spiral kaydırak ve dalgalı kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 143. Ödemiş Engelsiz Kafe Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 143’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Ödemiş Engelsiz Kafe Park oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 43).

Tablo 43. Ödemiş Engelsiz Kafe Park Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Ödemiş Engelsiz Kafe Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 43’ de bulunan analizler de incelendiğinde Ödemiş Engelsiz Kafe Park’ ın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.37. ENGELSİZ GEZİ PARKI

İzmir İlinin Selçuk İlçesi'nde bulunan engelsiz çocuk parkıdır. Selçuk Belediyesi'nin Atatürk Mahallesi'nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Engelsiz Gezi Parkı'nda bir adet rampalı oyun grubu, üç adet salıncak oyun donatısı ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 144. Engelsiz Gezi Parkı Oyun Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 144' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ve üçüncü rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre dalgalı kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara

uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 145. Engelsiz Gezi Parkı Salıncak Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 145’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Önde bulunanlar koruma bariyerli bir çocuk salıncağı arkada bulunanlar ise bedensel engelli çocuk salıncağıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 146. Engelsiz Gezi Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 146’ da bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı engelli çocuklar için değildir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatısı olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Engelsiz Gezi Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 44).

Tablo 44. Engelsiz Gezi Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Engelsiz Gezi Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 44’ de bulunan analizler de incelendiğinde Engelsiz Gezi Parkı’ nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.38. TİRE ENGELSİZ PARK

İzmir İlinin Tire İlçesi'nde bulunan dört engelsiz çocuk parkından biridir. Tire Belediyesi'nin Hürriyet Mahallesi'nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Tire Engelsiz Parkı'nda bir adet rampalı oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 147. Tire Engelsiz Park Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 147’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Rampaların bütününe bakıldığında başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmüştür. Oyun grubunda bulunan üçüncü rampanın ise yüksekliğinden dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağlı kaydırak, dalgalı kaydırak, spiral kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan standartlara uygun olduğu görülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir.

Şekil 148. Tire Engelsiz Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 148’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Önde bulunanlar koruma bariyerli bir çocuk salıncığı arkada bulunanlar ise bedensel engelli çocuk salıncığıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 149: Tire Engelsiz Park Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 149’ da bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bilişen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı engelli çocuklar için değildir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk

kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatısı olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Tire Engelsiz Park oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 45).

Tablo 45. Tire Engelsiz Park Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Tire Engelsiz Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 45’ de bulunan analizler de incelendiğinde Tire Engelsiz Park’ ın salıncak sallanma elemanı oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.39. TİRE ENGELSİZ KAFE PARK

İzmir İlının Tire İlçesi’nde bulunan dört engelsiz çocuk parkından biridir. Tire İlçesinin Fatih Mahallesinde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Tire Engelsiz Kafe Park’ ta bir adet rampalı oyun grubu, bir adet salıncak oyun donatısı ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 150. Tire Engelsiz Kafe Park Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 150’ de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Rampaların bütününe bakıldığında başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk

kullanımına da uygun olduğu düşünölmüştür. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre bağı kaydırak ve dalgalı kaydırak olarak isimlendirildiğı ve kılavuzda bulunan standartlara uygun olduğı görölmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğı düşünölmektedir.

Şekil 151. Tire Engelsiz Kafe Park Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafi

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 151’ de bulunan salıncak incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiğı görölmektedir. Bedensel engelli bir çocuk salıncığıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliğı, salıncak askı uzunluğı elemanı, oturak yüksekliğı, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir.

Şekil 152. Tire Engelsiz Kafe Park Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 152’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatıları incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan tek noktaya bağlı tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Bu oyun donatısı engelli tahterevallisini olarak görülmektedir ve özellikle engelli çocuk kullanımında verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Tire Engelsiz Kafe Park oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 46).

Tablo 46. Tire Engelsiz Kafe Park Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Tire Engelsiz Kafe Park
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 46’ de bulunan analizler de incelendiğinde Tire Engelsiz Kafe Park’ ın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

5.40. TORBALI ENGELSİZ YAŞAM PARKI

İzmir İlinin Torbalı İlçesi'nde bulunan engelsiz çocuk parkıdır. Torbalı İlçesinin Ertuğrul Mahallesi'nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan 'Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler' maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Torbalı Yaşam Parkı'nda bir adet rampalı oyun grubu, iki adet salıncak oyun donatısı ve iki adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 153. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 153' de bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış oldukları ve rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampanın da engelli çocuk kullanımına uygun olduğu düşünülmektedir. Rampaların bütününe bakıldığında başlangıç alanından sonra bitiş alanına geçişin eğim, yükseklik olarak engelli çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmüştür. Oyun grubunda bulunan üçüncü rampanın ise yüksekliğinden dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3

kılavuzuna göre bağı kaydırak, dalgalı kaydırak, spiral kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirildiği ve kılavuzda bulunan standartlara uygun olduğu görülmektedir. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engelli bir çocuk kullanımına da uygun olduğu düşünülmektedir.

Şekil 154. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Salıncak Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 154’ de bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Sol tarafta bulunan koruma bariyerli bir salıncaktır. Her iki çocuk içinde kullanımı uygundur. Sağ taraftaki ise bedensel engelli bir çocuk salıncağıdır ve özellikle bedensel engelli çocuklarda verim sağlamaktadır. TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksen, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 155. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatıları Donatısı Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 155’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatıları incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildikleri ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteğı, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Fotoğraflarda altta bulunan oyun donatısı engelli çocuklar için değildir bundan dolayı engelli bir çocuk kullanımına uygun olmadığı düşünülmektedir. Fotoğraflarda altta bulunan donatı ise engelli çocuk tahterevallisli olarak isimlendirilmektedir ve özellikle engelli bir çocuk kullanımında verim sağlamaktadır.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 47).

Tablo 47. Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut.
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 47’ de bulunan analizler de incelendiğinde Torbalı Engelsiz Yaşam Parkı’nın engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olduğu düşünülmektedir.

4.41. ŞEHİT JANDARMA ER RAMAZAN KARA PARKI

İzmir İlinin Urla İlçesi’nde bulunan iki engelsiz çocuk parkından biridir. Urla İlçesinin Kalabak Mahallesi’nde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkında bir adet rampalı oyun grubu ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 156. Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı Oyun Grubu Fotoğrafları

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 156’ da bulunan oyun grubunu incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre dalgalı kaydırak, bağlı kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 157. Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 157’ de bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bilişen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı engelli çocuklar için değildir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatısı olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 48).

Tablo 48. Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.
Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 48’ de bulunan analizler de incelendiğinde Şehit Jandarma Er Ramazan Kara Parkı’ nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

5.42. ŞEHİT JANDARMA KOMANDO ER BİROL AKGÜN PARKI

İzmir İlinin Urla İlçesi’nde bulunan iki engelsiz çocuk parkından biridir. Urla İlçesinin Atatürk Mahallesinde yer almaktadır. Park şehir merkezinde bulunur bundan dolayı parka ulaşımın kolay olduğu düşünülmektedir.

Parkın ilk önce zeminini incelediğinde zeminin kauçuk zemin olduğu ve TS EN 1176-1 ile TSE EN 1177 kılavuzunda yer alan ‘Oyun Alanları-Çarpma Etkisini Azaltan Yüzey Kaplaması-Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemler’ maddesine göre standartlara ve engelli çocuklara uygun olduğu görüldü. Parkın zemin devamında ise engelli çocuk parklarında olması gereken görme engelli kabartmalarının olmaması bu park için engelli çocuk ve herhangi bir engeli bulunmayan çocuk arasında evrensel tasarım standartlarında bulunan eşitlik ilkesinin olmadığı söylenilebilir. Aynı zamanda parkımızda engelli çocuk parklarında bulunması gereken işaret levhaları da bulunmamaktadır.

Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkında bir adet rampalı oyun donatısı, iki adet salıncak oyun donatısı ve bir adet sallanma elemanı oyun donatısı bulunmaktadır. Bu oyun grubu ve oyun donatıları şu şekilde fotoğraflanılmıştır;

Şekil 158. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Oyun Grubu Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 158’ da bulunan oyun grubu fotoğrafları incelenildiğinde bulunan rampalara bakıldığında TSE 1176-1 kılavuzunda bulunan azami eğime uyum sağlamış olsa bile rampalar arası dinlenme alanından sonra gelen ikinci rampa ağır bedensel engeli bulunan çocuklar için yüksek olmasından dolayı tehlike oluşturabilir. Oyun grubunda bulunan kaykay ekipmanları TSE EN 1176-3 kılavuzuna göre dalgalı kaydırak, bağlı kaydırak ve tünel kaydırak olarak isimlendirilir ve kılavuzda bulunan standartlara uygundur. Oyun grubuna genel olarak bakıldığında engeli bulunmayan çocuk kullanımına uygun olduğu ancak engelli bir çocuk türüne uygun olmadığı düşünülmektedir.

Şekil 159. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Salıncak Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 159’ da bulunan salıncaklar incelendiğinde TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan tek döner eksenli salıncak tipi olarak isimlendirildiği görülmektedir. Önde

bulunanlar koruma bariyerli bir çocuk salıncığı arkada bulunanlar ise bedensel engelli çocuk salıncığıdır ve TSE EN 1176-2 kılavuzunda bulunan dönme eksenli, salıncak yüksekliği, salıncak askı uzunluğu elemanı, oturak yüksekliği, yerden yükseklik standartlarına uygunluk göstermektedir. Engelli çocuk kullanımına uygun bir oyun donatısı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 160. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Sallanma Elemanı Oyun Donatısı Fotoğrafı

Kaynak: Melike ÇETİN

Şekil 160’ da bulunan sallanma elemanı oyun donatısı incelendiğinde TSE EN 1176-6 kılavuzunda bulunan eksenel (düşey hareketli) tahterevalli olarak isimlendirildiği ve kılavuzda yer alan el tutamağı, gövde, ayak desteği, taşıyıcı bileşen, ankraj ölçülerine uygun olduğu görülmektedir. Oyun donatısı engelli çocuklar için değildir. Sallanma elemanı oyun donatısına bakıldığında engelli bulunmayan çocuk kullanımına uygun ancak engelli çocuk türüne uygun bir oyun donatısı olmadığı düşünülmektedir.

Yukarıdaki analizler doğrultusunda TSE EN 1176 kılavuzlarına göre Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı oyun grubu-oyun donatıları için bir değerlendirme tablosu oluşturulmuştur (Tablo 49).

Tablo 49. Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı Değerlendirme Tablosu

Kriterler	Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı
Rampalı Oyun Grubu	Mevcut. (Uygun olmadığı düşünülmektedir.)
Bariyer Korumalı Salıncak Donatısı	Mevcut.
Bedensel Engelli Salıncak Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Sallanma Elemanı Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Atlıkarınca Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Engelli Dönence Oyun Donatısı	Mevcut değildir.
Motor-Kas-Bilişsel Geliştirici Oyuncak	Mevcut değildir.

Darbe Azaltıcı Yumuşak Zemin	Mevcut.
Görme Engelli Kabartma Yolu	Mevcut değildir.
Yönlendirme İşaret Levhaları	Mevcut değildir.

Kaynak: Melike ÇETİN

Tablo 49’ da bulunan analizler de incelendiğinde Şehit Jandarma Komando Er Birol Akgün Parkı’ nın salıncak oyun donatısı haricinde engelli çocuk özel ihtiyaç ve zorunluluklarına uygun olmadığı düşünülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Tez kapsamında engelli çocuk parklarının Türkiye'nin 3 büyük ilinden biri olan İzmir ilinin hangi bölgelerinde engelli çocuk parklarının bulunduğu, bulunan bu parkların çevre ve mevki olarak elverişli olup-olmaması, bulunan parklarda engelli çocuk hareketlerini kısıtlayıcı etmenlerin bulunup-bulunmadığı, engelli çocuk parklarında kullanılan engelli oyun gruplarının engelli çocuk açısından uygunluğu, işlevselliği, fonksiyonelliği, ergonomisi açısından incelenmesi, engelli oyun grupları içinde bulunan donatılarının engelli çocuk kullanımı açısından antropometrisini, kullanım durumu, bu oyun gruplarının satın alındığı firmalarda bulunan engelli çocuk oyun grubu arşivlerinin ve modellerinin çizimleri ve kullanılabilirlik durumları incelenerek, gözlemlenerek, kullanılabilirlik durumları açıklanmıştır.

Toplumda engelli gereksinimleri denildiğinde oluşan profilin genellikle tekerlekli sandalyeli ve görme engelli bireylerin akıllara gelmesi diğer engellilerin göz önüne alınmamasına yol açmaktadır. Oysaki tekerlekli sandalyeli bir bireyin kullandığı sandalye tipine göre dahi değişebilen gereksinimler bir başka engelli bireye hitap etmeyebilmektedir. Örneğin akülü tekerlekli sandalye kullanan bir bireyin aşabildiği rampa, manuel sandalye kullanan ya da yürüme güçlüğü yaşayan bir bireyin ihtiyacına cevap vermeyebilmektedir (Şavlı, 2016).

Açık ve yeşil alanlar, engelli bireylerin sosyal çevreye katılabilmeleri için büyük rol üstlenmektedir. Bu alanlarda, engellilerin karşılaştığı sorunlar toplumdan uzaklaşmasına ve kendilerine olan özgüvenlerini kaybetmelerine sebep olmaktadır. Bu sorunların özünde uygulayıcıların, yerel yönetimlerin yeterince bilinçli olmamaları ve onlarında bir engelli adayı olduklarını düşünmeden tasarım yapmaları olabilmektedir (Şahin, 2017).

Ülkemizde 2005 yılında çıkan ve 7/7/2005 tarihinde 25868 sayılı resmî gazetede yayımlanan 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile tüm kamu alanlarında engellilere yönelik düzenlemelerdeki eksikliklerin giderilmesi için 7 yıllık süre tanınmasına rağmen bu alanlar henüz tam olarak engelli bireylere uygun hale getirilememiş bu nedenle 3 yıl daha ek süre tanınmıştır. Tanınan bu 3 yıllık ek süre içerisinde, kamusal alanların TS 12576 standartlarına göre yeniden düzenlenmesi ve engelli bireylerin kullanımına uygun hale getirilmesi beklenmektedir (Şahin, 2017). Ancak geçen bu süreye rağmen hala tam anlamı ile bu yönde yapılan bir çalışma olmadığı görülmüştür.

ÖNERİLER

Yapılan değerlendirmeler ışığında seçilen örneklem alanlara ilişkin öneriler aşağıda verilmiştir;

Çocuk oyun parklarında tasarım ilkesi sağlıklı çocuklar ile engelli çocukların tüm alanı, parkta bulunan her oyuncacı (salıncak, kaykay, oyun grubu vb.) birlikte kullanabilmelerine ve verimin maksimum düzeyde olmasına dikkat edilerek oluşturulan alanlar, tasarlanmış oyuncaklar olmalıdır. Bu doğrultuda İzmir İlinin genelinde incelenen mevcut engelli çocuk parklarına yönelik yapılabilecek öneriler aşağıda listelenmiştir.

- İncelenen çocuk oyun alanlarının tüm girişlerine kılavuz iz döşemeleri yapılmalı ve bilgilendirme levhaları getirilmelidir. Ancak parklar en fazla 0-12 yaş çocuklara ve özellikle engelli çocuk grubuna hitap ettiği için bu bilgilendirme levhaları kesinlikle yazı ile olmamalıdır. Engel türlerine göre o engelli çocukların dikkatini çekebilecek resimler, sesler, uyarıcı ışıklar vb. gibi alternatif seçenekler üretilmelidir.

- Çocuk oyun alanlarında ve bu oyun alanlarının bulunduğu çevrede merdivenli olan tüm bölümlere engelli çocuk ergonomi ve antropometri standartlara uygun rampa çözümlemesi yapılmalı ayrıca var olan ve ulaşılabilir olmayan rampalar engelli çocuk ergonomi ve antropometri standartlara göre yeniden düzenlenmelidir. Bu rampalar kesinlikle koruma bariyerli olmalıdır.

- Görme engelli çocukların alana ulaşımını ve alan içerisinde rahatlıkla ulaşılabilirliğini sağlamak için alandaki tüm yaya yollarında kılavuz döşemeler veya zeminde kabartma alanları oluşturulmalıdır.

- Engelli çocuk oyun alanlarında kullanılan oyun donatısı elemanlarında alternatifler düşünülmeli ve iki çocuk türü arasında bariz bir şekilde farkı ortaya çıkaran oyun donatıları parklardan kaldırılmalıdır veya yerlerine her engel türüne daha çok hitap eden oyuncaklarla değiştirilmelidir.

- Çocuk oyun alanlarında bulunan toplu alanların her iki çocuk türünün de aynı anda kullandığı bir alan olduğu düşünülerek buralarda düzenlemeler yapılmalıdır. İki çocuk türünü birbirinden ayırıştırma kavramı parkların her yerinde göz önünde bulundurulmalı ve buna sebebiyet veren her şeye yeniden düzenleme gelmelidir.

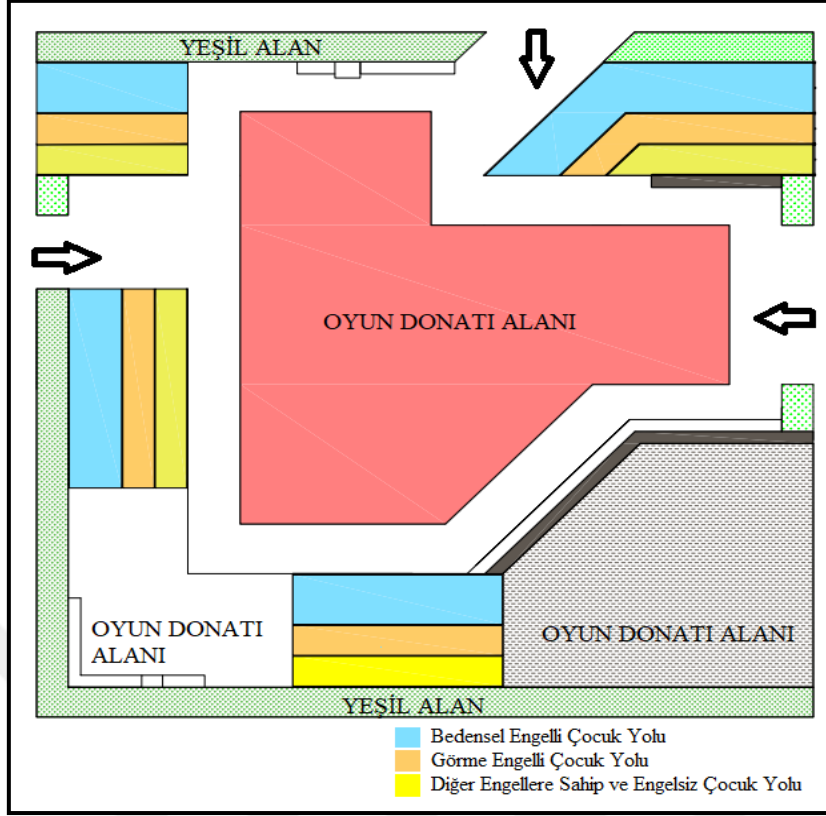
- Engelli çocuk oyun alanları mümkünse ulaşımın en kolay olduğu yerlerde

yapılmalıdır. Engelli çocukların hareket zorluğu olduğu gibi engelli çocuk bireylerinin de bu konuda sorumlulukları olduğundan dolayı tüm maddi olanaklar hiç yokmuş gibi düşünülerek göze çarpan yerlerde bu alanlar oluşturulmalıdır.

Parkların genelinde kullanılan bu engelli oyun grupları ve donatılarının aslında çoğu engel türüne hitap etmediği gözlemlenmiştir. Bu oyuncakları kullanabilen engelli çocuk sayısı oldukça azdır. Çocuk parkları her çocuk tipi için kendilerini ifade edebildikleri ve birbirlerini eşit hissedebildikleri ortamlar olması gerekirken kullanılan bu oyun grupları ve donatıları iki çocuk türü arasındaki eşitsizliği açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Parklardan alınan verim oldukça düşüktür. Aralarında istisna bazı donatılar bulunsa da parklara genel anlamı ile bakıldığında ortaya çıkan bu eşitsizlik durumunun ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar başlatılmalıdır. Belediyeler bu alanda hazır olarak mevcutta bulunan profilleri satın almak yerine iç mimarlar, mimarlar, peyzaj mimarları ile çalışıp verimi maksimuma çıkaran oyuncaklar ve oyun alanları inşa etmelidirler.

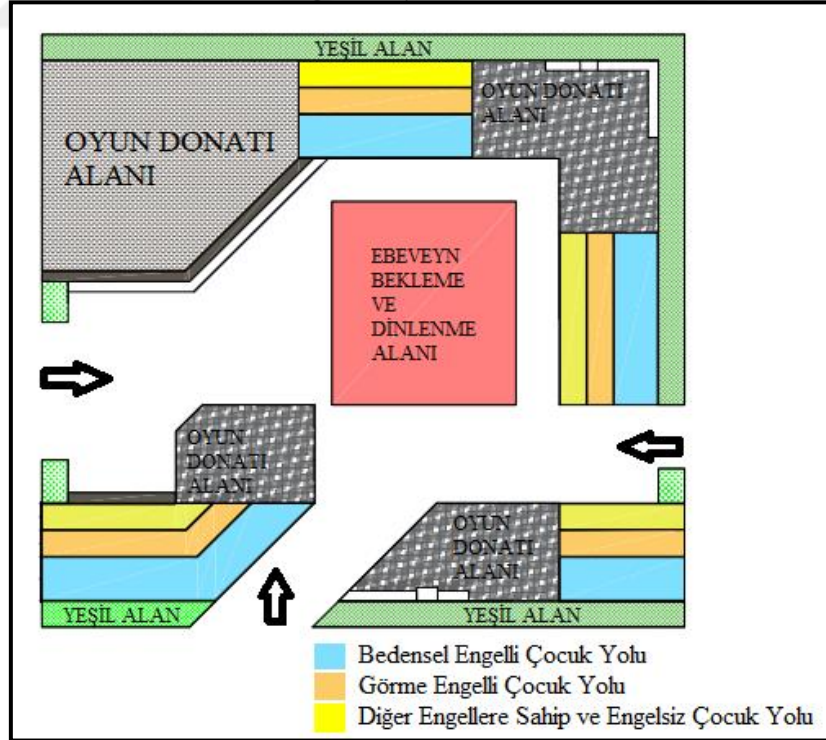
Yapılan değerlendirmeler ışığında seçilen örneklem alanlarda titizlikle incelenip, engelli çocuk bu alanları kullanırken gözlemlenerek ve hemen hemen her engel türünün ihtiyaçları araştırılıp-öğrenilerek tüm engelleri minimuma düşürmeyi hedefleyen birkaç oyun alanı tasarlanmıştır. Tasarlanan oyun alanları eskizleri şu şekildedir

Şekil 161. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -1

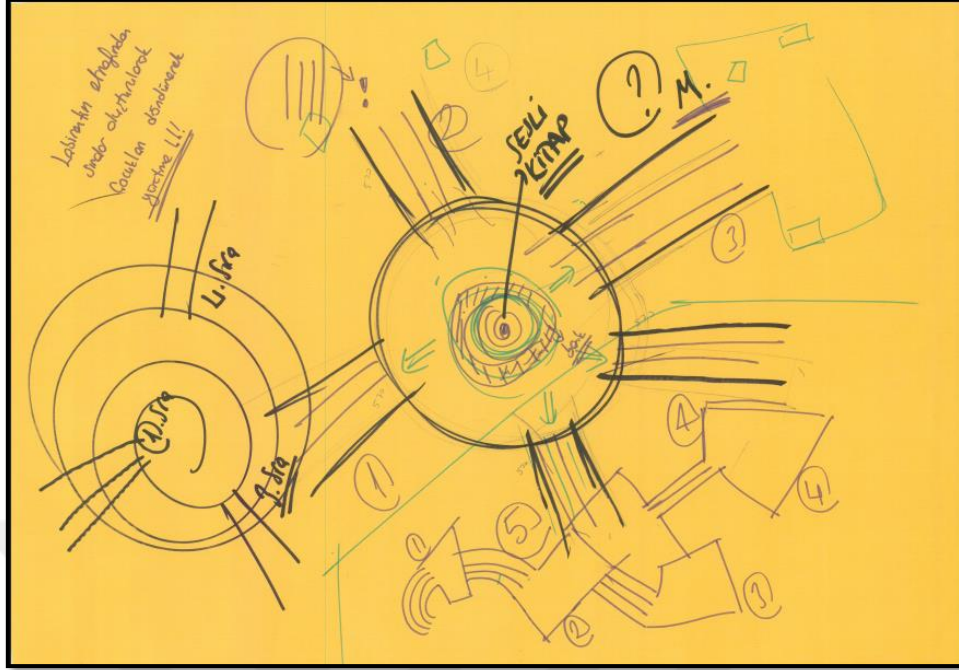
Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 162. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -2

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 163. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -3

Çizim: Melike ÇETİN

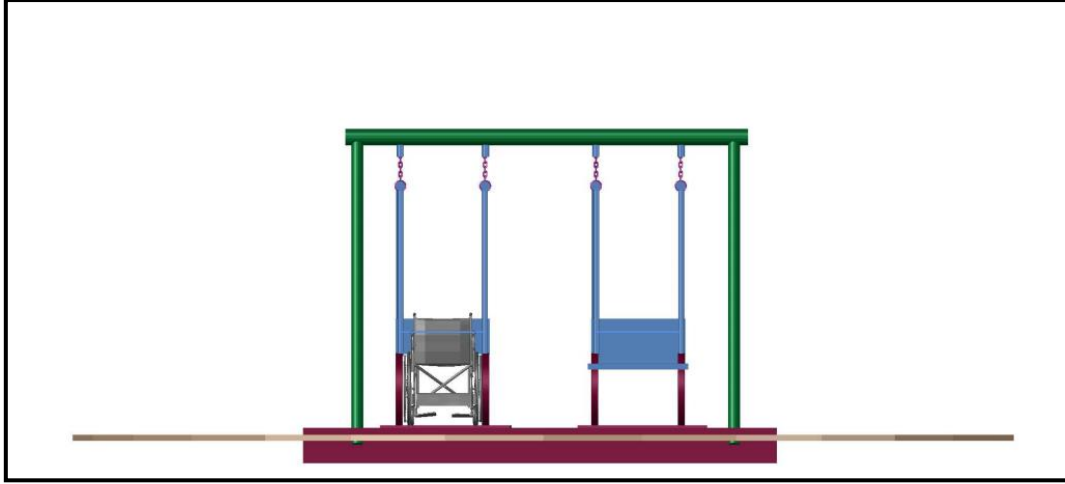
Şekil 164. Engelsiz Oyun Alanı Plan Eskizi -4

Çizim: Melike ÇETİN

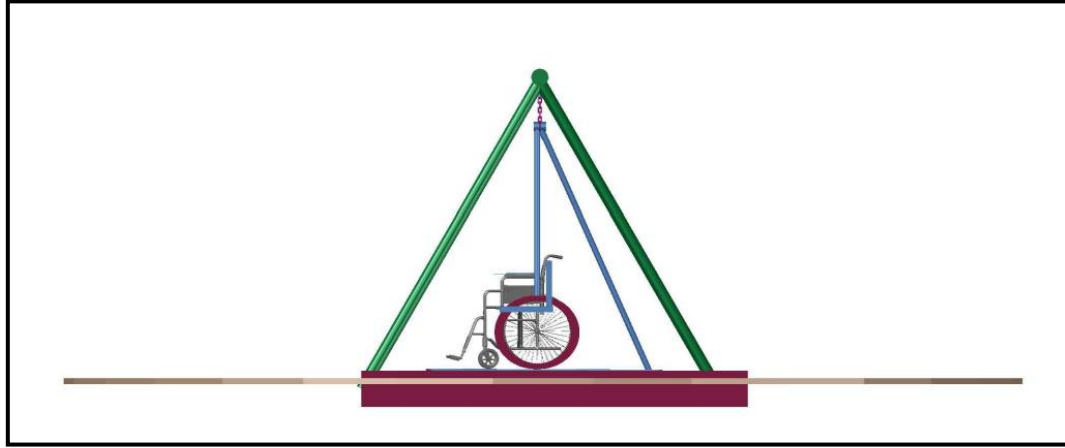
Salıncak Donatısı

Şekil 166. Salıncak Donatısı Ön Görünüş Eskizi

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 167. Salıncak Donatısı Yan Görünüş eskizi

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 168. Salıncak Donatısı 3 Boyut Çizim Eskizi

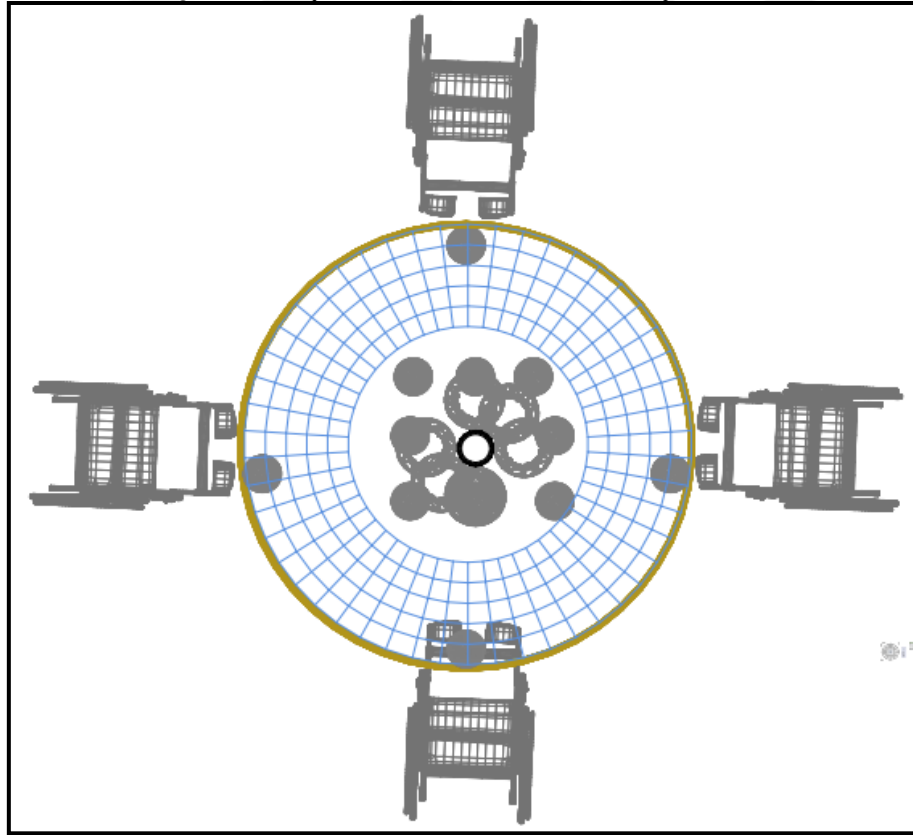

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 166-167-168’de çizim eskizleri verilen salıncak donatısı engelli çocukların ve normal çocukların bir arada aynı donatıyı kullanabilmeleri için tasarlanmıştır. Engelli çocukların bir donatıyı kullanırken en büyük zorlukları o donatıya ulaşabilmek ve kullanabilmek için başkasının yardımına ihtiyaç duymalarıdır. Eskiz halinde bulunan bu salıncakta ise bu durumun ortadan kaldırılabilmesi hedeflenmiştir. Salıncak alanı yere gömülü bir şekilde olacaktır. Başlangıç noktası ayak hizası olan zemindir. Bedensel engel türüne sahip bir çocuk bile bu donatıyı kendi başına kullanabilecektir. Ör; tekerlekli sandalyesi ile gelen bir çocuk bu alan geldikten sonra ağırlığı hisseden sitem yerin altındaki süspansiyon yay sistemi ile çocuğu yukarı doğru kaldıracaktır. Bu sırada çocuk güvenlik açısından da korumada olması gerektiği için önde kilit sistemi de devreye girip koruma oluşturacaktır. Sallanabilmeleri açısından da yukarıda esnek, dinamik ipler sayesinde bu eylemi gerçekleştirebilecektir. Görme engelli, duyma engelli vb. çocuklar için de kullanılan malzeme ve kabartmalar ile yönlendirme yapılması düşünülmüştür. Şu an için sadece eskiz halindedir.

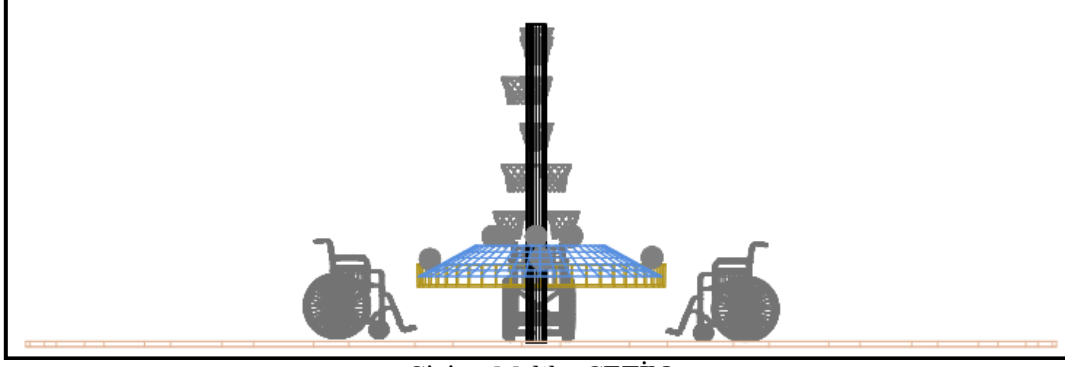
İpli Pota Donatısı

Şekil 169. İpli Pota Donatısı Üst Görünüş Eskizi

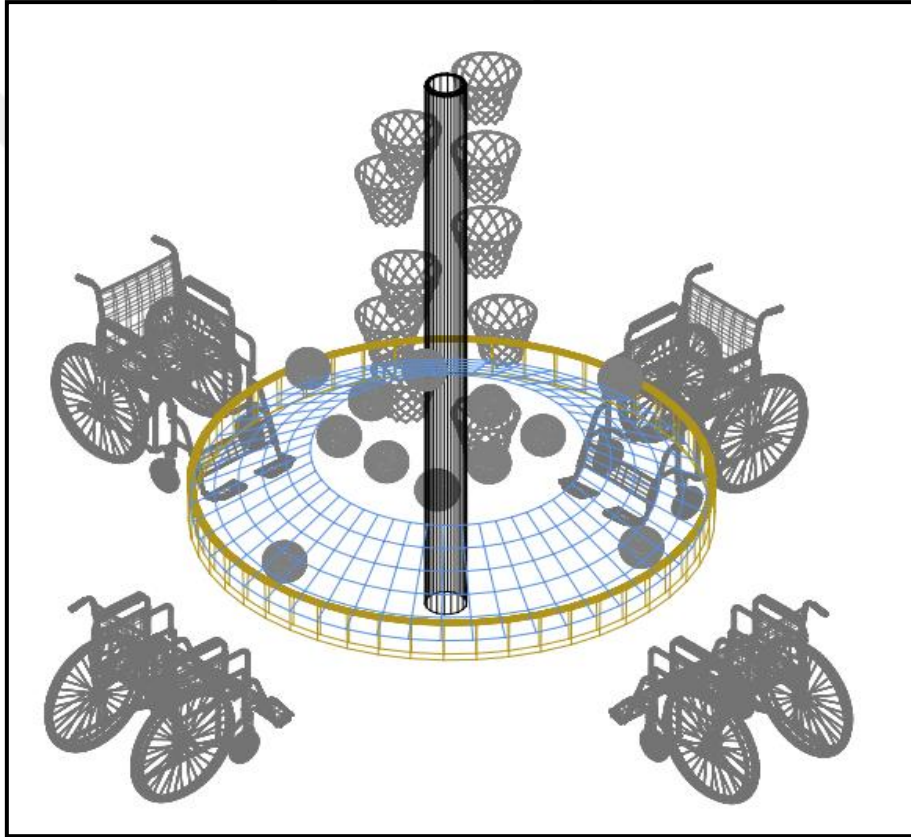
Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 170. İpli Pota Donatısı Yan Görünüş Eskizi

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 171. İpli Pota Donatısı Perspektif Görünüş Eskizi

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 172. İpli Pota Donatısı 3 Boyut Çizim Eskizi

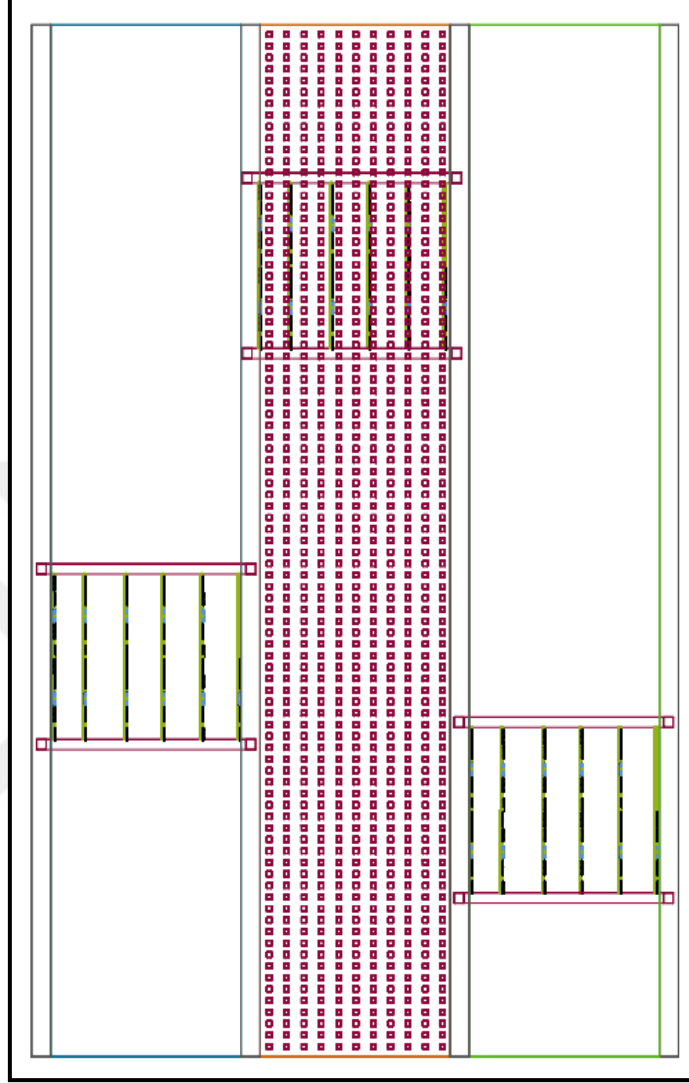

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 169-170-171-172’de çizim eskizleri verilen ipli pota donatısı engelli çocukların ve normal çocukların bir arada aynı donatıyı kullanabilmeleri için tasarlanmıştır. Mevcutta bulunan bu oyun donatısında engelli çocukların en büyük zorluğu kaçan topları tekrar geri getirmek için verdikleri efordur. Eskiz halinde bulunan bu çalışmada bu durum baz alınarak ortadan kaldırılması en azından sorunun minimuma düşürülmesi hedeflenmiştir. İpli Potanın zemin(masa) kısmı lunaparklarda bulunan balerin oyuncağının eteğinden ilham alınarak burada kullanılmaya çalışılmıştır. Bu kısmın eğimli olması sayesinde top atıldığı yönden aynı şekilde çocuğa doğru yavaş bir hızla geleceği için topun dışarıya kaçması vb. durumlar olmayacaktır. Aynı zamanda normal çocuklar ve tüm engeller düşünülerek donatının direğinde farklı boyutlarda ve farklı yüksekliklerde fileli potalar kullanılacaktır. Böylece tüm çocuklar bu donatıyı kullanırken kendilerini eşit koşullarda hissedecek ve tüm çocuklar arasında bir eşitlik bağı oluşturacaklardır. Asıl amaç zaten budur. Şu an için sadece eskiz halindedir.

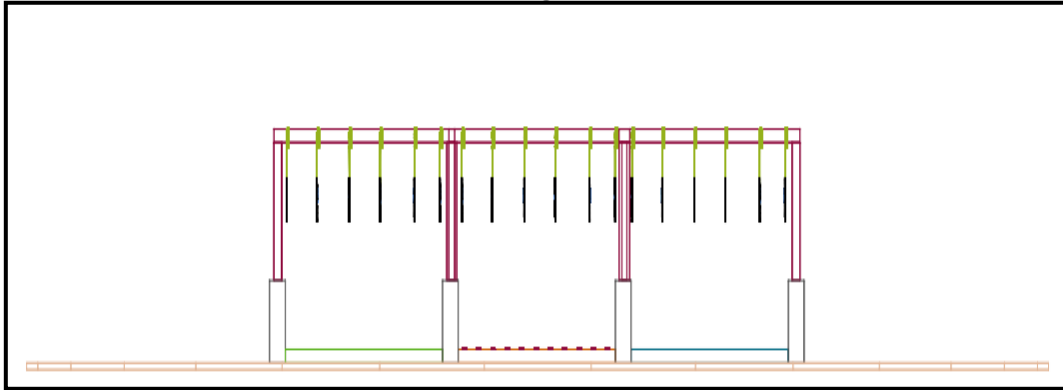
Kas Geliştirici – Denge Donatısı

Şekil 173. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Üst Görünüş Eskizi

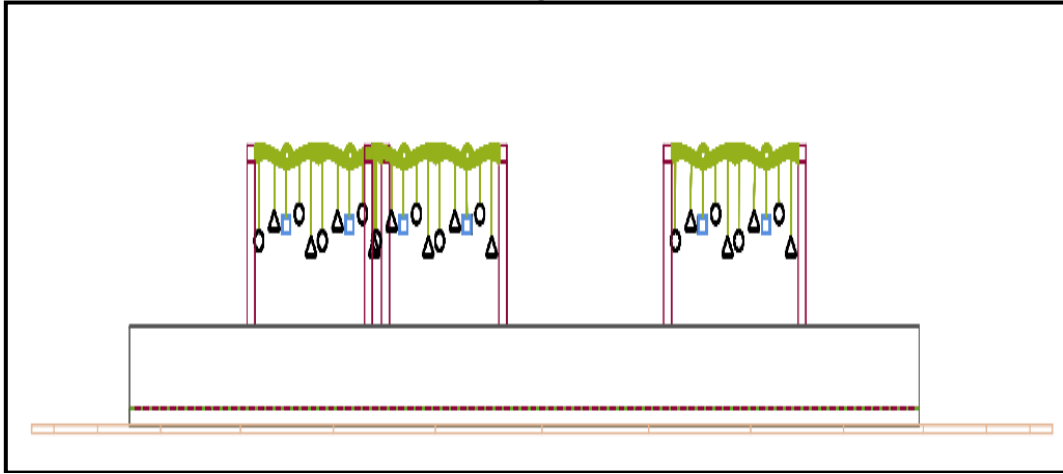
Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 174. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Ön Görünüş Eskizi

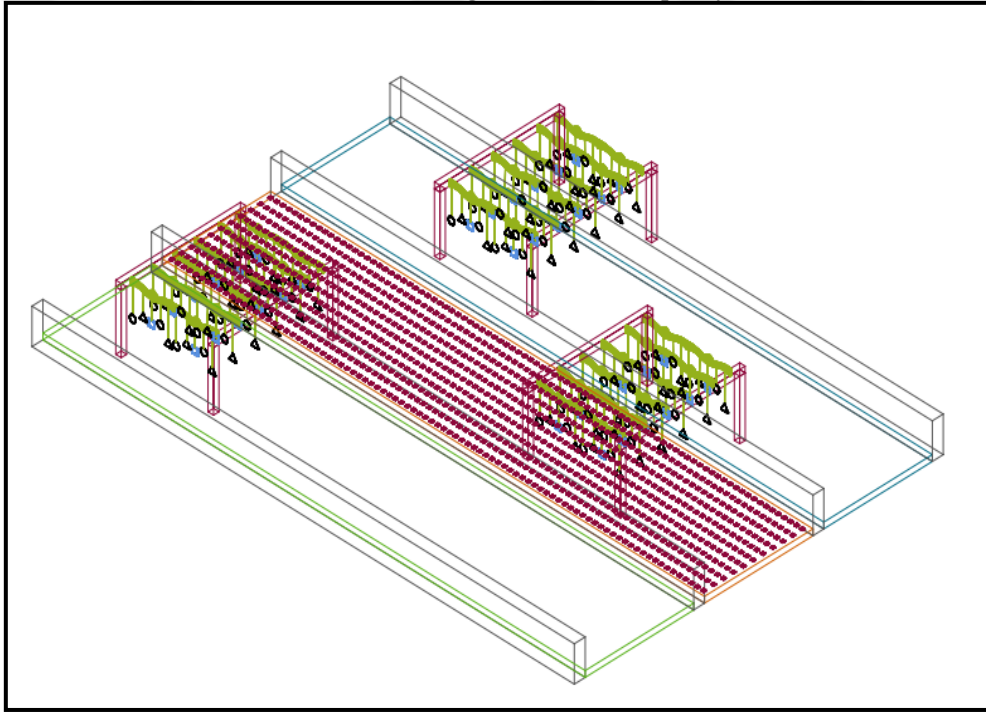
Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 175. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Yan Görünüş Eskizi

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 176. Kas Geliştirici – Denge Donatısı Perspektif Görünüş Eskizi

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 177. Kas Geliştirici – Denge Donatısı 3 Boyut Çizim Eskizi

Çizim: Melike ÇETİN

Şekil 173-174-175-176-177’de çizim eskizleri verilen kas geliştirici – denge donatısı engelli çocukların ve normal çocukların bir arada aynı donatıyı kullanabilmeleri için tasarlanmıştır. Mevcutta bu donatının ayrı ayrı örnekleri mevcuttur. Ancak mevcutta bulunan donatıların verimlilik oranları epey düşüktür. Bu iki donatı bir arada kullanılırsa nasıl olur? Düşüncesinden sonra ortaya çıkmıştır. Bu donatıdaki asıl çözüm zeminedir. Zemin plan eskizlerinde olduğu gibi 3 yol mantığı ile düşünülmüştür. Burada engel türleri kendi içinde gruplandırılmıştır ve üç gruba düşürülmüştür. Buna göre zeminlerde farklılık yaratılarak bu donatı ortaya çıkmıştır. Ör; görme engelli zemini kabartmalı, hiperaktivite-otizm vb. gibi engel zeminleri kauçuk olacaktır gibi. Donatının yan kısımlarında ve üst kısımlarında yaylı, dönmeli vb. halkalar, kareler vb. olacaktır. Çocuk bu donatıları yerine göre kas geliştirici, yerinde göre de denge oyuncağı olarak kullanılabilecektir. Şu an için sadece eskiz halindedir.

Tez çalışması doğrultusunda engelliliğin normal insan yaşantısına göre çok farklı bir boyut olduğu ve bu durum çocuklarda ise konunun daha da hassaslaştığı ve zorlaştığı düşünüldükçe erişebilir, ergonomik, antropometrik, açıdan mümkün mertebe her aşaması inceliklerle düşünüldükçe ortaya bir tasarım koyulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akdeniz, N.S., Çelik, A. ve Ender, E. (2015). Kentsel Ekosistemlerde Biyotopların Önemi: Bursa Kent Örneği. *Tarım Bilimleri Araştırma Dergisi*, 8 (1), 40-43.
- Akın, G., Koca, Ö. B. ve Gültekin, T. (2003). Ankara’da Yetişkin Kadın ve Erkeklerin Bazı Antropometrik Ölçüleri. 9. *Ulusal Ergonomi Kongresi*. 16-18 Ekim 2003, Denizli, Türkiye, ss.112-118.
- Aksoy, Y. (2011). *Çocuk Oyun Alanları Üzerine Bir Araştırma İstanbul, Isparta, Eskişehir, Erzurum, Kayseri, Ankara, Zonguldak ve Trabzon İlleri Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Alp, M.A. (2014). *Engelliler İçin Dış Mekân Kullanım Olanaklarının Araştırılması: İstanbul Üniversitesi Beyazıt Yerleşkesi Örneği* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Association C.P.A.R. (2006). *Everybody Gets To Play*, <http://truesportpur.ca/sites/default/files/content/docs/pdf/everybodygetstoplaye.pdf>. Erişim Tarihi: 14.11.2021
- Atalay, A., Yücel, A. S. ve Korkmaz, M. (2014). Ergonomi ve Sporda Ergonominin Kullanım ve Öneminin İncelenmesi. *Uluslararası Hakemli Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 12-27.
- Bağcıvan, A., Kara, B. ve Ünlü, S. (2022). ‘Geçmişten Günümüze Türk Kültüründe Engelli Anlamlandırmaları’. *Milli Kültür Araştırmaları Dergisi*, 6 (1), 96-130.
- Bozkurt, Ö., Meriç, S. ve Kaymış, B. (2020). Otel İşletmelerinde Bulunan Ergonomik Risklerin Değerlendirilmesi: Van Örneği. *Journal of Tourism Theory and Research*, 6 (1), 20-34.
- Bromley, R.D.F., Matthews, D.L. ve Thomas, C.D. (2007). *City Centre Accessibility for Wheelchair Users: The Consumer Perspective and the Planning Implications*, 24 (3), 229-241.
- Chapanis, A. (1995). *Ergonomics in Productdevelopment: A Personnalview*, *Ergonomics*, 38 (8), 1625- 1638.
- CRPD Madde 4; Convention on the Rights of Persons with Disabilities, United Nations. <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>. Erişim Tarihi: 12.01.2022-14.01.2022.
- Çağlayan, G. D. (2007). Türkiye’de Engelliler İçin Ulaşılabilirlik Mevzuatı. *TMMOB Mimarlar Odası*, Ankara.
- Çeven, S. ve Özer, K. (2013). Büro Ergonomisinin Çalışma Psikolojisi ve İş Verimine Etkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Büro Yönetimi Özel Sayısı*, (25), 61-70.
- Çobaner, A. ve Yıldırım, P.Ö. (2015). Dijital Medyada Engellilerin Temsili: Toplumsal Paylaşım Ağı Facebook’ta Engelli Grup Sayfaları. *Yeni Medya Çalışmaları II: Ulusal Kongre Kitabı*, Ankara.
- De Couvreur, L. ve Goossens, R. (2011). Desing for Everyone: Co-Creation As A Bridge Between Universal Desing and Rehabilitation Engineering. *CoDesing*, 7 (2), 107-121.
- DEB (2011) Erişilebilir Şehir Yönetmeliği. *Dünya Engelliler Birliği Kurultayı*, Ekim 2011, 22-23.
- Dünya Engelliler Vakfı (DEV). *Engelsiz Şehir Planlama Bilgilendirme Raporu*, 2010, İstanbul.
- Demir, T. ve Şen, Ü. (2009). Görme Engelli Öğrencilerin Çeşitli Değişkenler Açısından Öğrenme Stilleri Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (8), 154-161.

- Diğer, H. ve Yıldız, A. (2021). Engelli Bireylere Yönelik Algı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31 (2), 807 – 822.
- Doğan, S. (2015). İş Sağlığı ve Güvenliği-Ergonomi Bilimi: A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı, *İZKA OSGB*, 25 Ekim 2015.
- Doğan, İ. ve Çitil, M. (2011). Engelli Çocuk ve Ergenlerin Sosyolojik Boyutu, Engelli Çocuk ve Ergenlerin Hakları El Kitabı. *Çocuk Vakfı Yayınları*, 27-45.
- Dunn, K. ve Moore, M. (2005). Developing Accessible Play Space In The UK: A Social Model Approach. *Children Youth and Environments*, 15 (1), 332-354.
- Engelli Çocuk Hakları Komitesi (2021). *Ortak Açıklama; Engelli çocuk Hakları*. <https://insanhaklarimerkezi.bilgi.edu.tr/tr/content/141-cocuk-haklar-komitesi/>. Erişim Tarihi: 21.09.2021.
- Engelliler Konfederasyonu (2020). '2020 Yılı Genel Değerlendirme Raporu'. <https://www.engellilerkonfederasyonu.org.tr/engelliler-konfederasyonu-2020-yili-genel-degerlendirme/>. Erişim Tarihi: 09.09.2022
- Erkan, N. (2003). Ergonomi, Verimlilik, Sağlık ve Güvenlik için İnsan Faktörü Mühendisliği. *MPM Yayınları*, Ankara, 8, 85.
- Ersöz, E. (2020). Engellilere Yönelik Ayrımcılık ve Makul Uyumlaştırma Kavramı. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3 (2).
- Eşkil, Ö. Y. (2011). *Engelliler İçin Dış Mekân Tasarım Özellikleri Bağlamında Ankara Kent Parklarının İrdelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın.
- Engelsiz Yaşama Derneği (EYDER). *Türkiye’de ve Dünya’da Engelliler*. <https://eyder.com/ana-sayfa/turkiye-ve-dunyada-engelliler/> Erişim Tarihi: 04.01.2021.
- Fazlıoğlu, Y. (2019). Zihinsel Engelli Çocuk ve Ergenlerin Hakları. *Çocuk Vakfı Yayınları*, İstanbul.
- Güler, Ç. (1997). Ergonomiye Giriş. *T.C. Sağlık Bakanlığı*, Ankara.
- Güleç, E., Akın, G., Sağır, M., Özer, B. K., Gültekin, T. ve Bektaş, Y. (2006). Anadolu İnsanın Antropometrik Boyutları. *TÜBİTAK Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi*, 128-141.
- Gülgün, B. ve Türkyılmaz, B. (2001). Peyzaj Mimarlığında ve İnsan Yaşamında Ergonominin Yeri-Önemi ve Bornova Örneğinde Bir Araştırma. *Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 38 (2), 27-134.
- Hartın, P., Hurt, R. ve Low, L.C. (2018). Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi Uygulama Kılavuzu. *Dünya Körler Birliği*, Ankara.
- Akpınar, N., Bektaş, Y. ve Talay, İ. (2008). Engelli Çocukların Çocuk Oyun Alanlarından Yararlanma Olanaklarının Araştırılması. *TÜBİTAK SBB Proje*, 295.
- Kayış, B. (1990). Türkiye’de Antropometrik Veri Bankası Kurulması Yolunda Adım Adım. *Endüstri Mühendisliği Dergisi*, 2, 9 Eylül 1990.
- Keskin, N. (2011). *Engellilere Yönelik İzmir İli Bornova İlçesi Örneğinde Kentsel Yeşil Alan Standartlarının İrdelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Düzce.
- Koca, C. (2010). Engelsiz Şehir Planlaması Bilgilendirme Raporu. *Dünya Engelliler Vakfı*, İstanbul.
- Köken, E. (2016). Türkiye Belediyeler Birliği; 6369 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanunname Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna İlişkin Rehber. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 65 (4), 3511-3528.
- Kökkaya, Z. (2006). *Avrupa Birliği Yolunda Türkiye’de Özürlü İnsanların Ekonomik ve Sosyal Hakları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İnsan Hakları Hukuku, İstanbul.

- Köktaş, F. (2020). *Ofis Oturma Elemanlarının Ergonomik ve Antropometrik Ölçütler Açısından Değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Işık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İç Mimarlık Bölümü, İstanbul.
- Kulaksızoğlu, A. (2011). Türkiye’ de Özel Eğitim ve Engelli Çocuk ve Ergenlerin Hakları. *Çocuk Vakfı Yayınları*, İstanbul.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı; <https://izmir.ktb.gov.tr/TR-77436/izmir-il-haritasi.html>. Erişim Tarihi: 24.07.2022
- Mayhew, L. (2001). *Disability- Global trends and international perspectives*. <http://www.actuaries.org/IAAHS/OnlineJournal/2004-2/Mayhew%202001.pdf>. Erişim Tarihi: 14.11.2011.
- Orhan, S, Bilgin, B. ve Güvenç, İ. (2006). *Taşıt Ergonomisi* (Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Karabük Teknik Eğitim Fakültesi Makine Eğitimi Bölümü Otomotiv Öğretmenliği Programı, Karabük.
- Polfisan Oyun Grupları Kataloğu (2020). *Engelsiz Park ve Donatı Tasarımları*. Katalog: 2020
- Saygı, A. C. (2016). *Seyahat Acentalarında Ergonomik Koşulların İş görenlerin İş Doyumuna Etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Saygılı, R. (2020). *‘Türkiye Mülk İdari Bölümler Haritası; İl ve İlçe Yüzölçümleri’*. https://archive.md/20191024132632/https://www.harita.gov.tr/images/urun/il_ilce_alanlari.pdf. Erişim Tarihi: 26.07.2022
- Schneider, M. (2001). Participation and environment in the ICF and measurement of disability, Internatiol Seminar on the Measurement of Disability, Classification, Assessment, Surveys and Terminology (CAS/EIP). *World Health Organization Geneva, Newyork*.
- Şahin, F. (2017). *Kentsel Tasarımda Kent Parklarının Engelli Hareketliliği: Kastamonu Örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kastamonu.
- Şavlı, H. (2016). *Kamusal Alanların Metro İstasyonları ile Bağlantılarında Engelli Erişilebilirliğinin İncelenmesi* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Şen, E. B. ve Öksüz, Ç. (2016). Ankara’daki Engelsiz Parkların Engelli Çocukların Kullanımına Uygunluğunun Değerlendirilmesi. *Journal of Occupational Therapy and Rehabilitation*, 4 (1), 15 – 25.
- Tarım Orman Genel Müdürlüğü *‘İllere Göre Orman Dağılımı’*. <https://web.archive.org/web/20201031123631/https://www.ogm.gov.tr/Sayfalar/Ormanlarımız/Illere-Gore-Orman-Varligi.aspx> Erişim Tarihi: 20.07.2022
- T.C. Aile ve Sosyal Hizmet Bakanlığı (2020). Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni. *Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü*, Ağustos 2020.
- T.C. Balçova Kaymakamlığı (2021). <http://www.balcova.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 23.12.2021
- T.C. Bayraklı Kaymakamlığı (2021). [bayrakli.gov.tr](http://www.bayrakli.gov.tr). Erişim Tarihi: 22.12.2021
- T.C. Bornova Kaymakamlığı (2021). <http://www.bornova.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021
- T.C. Buca Kaymakamlığı (2021). <http://www.buca.gov.tr/> . Erişim Tarihi: 22.12.2021
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Resmî Gazete (1992). *On Üç İlçe ve İki İl Kurulması Hakkında Kanun 2124*, 5 (31), 155.
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Resmî Gazete (2008). <https://resmigazete.gov.tr>, 26824, 22.03.2022. Erişim Tarihi: 26.12.2021.
- T.C. Çiğli Kaymakamlığı (2021). <http://www.cigli.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021

- T.C. Gaziemir Kaymakamlığı (2021). <http://www.gaziemir.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Güzelbahçe Kaymakamlığı (2021). <http://www.guzelbahce.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Karabağlar Kaymakamlığı (2021). <http://www.karabağlar.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Karşıyaka Kaymakamlığı (2021). <http://www.karşıyaka.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Kemalpaşa Kaymakamlığı (2021). <http://www.kemalpasa.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Kiraz Kaymakamlığı (2021). <http://www.kiraz.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021
- T.C. Menderes Kaymakamlığı (2021). <http://www.menderes.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Menemen Kaymakamlığı (2021). <http://www.menemen.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Millî Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü (2021). <https://www.harita.gov.tr> . Erişim Tarihi: 26.12.2021.
- T.C. Narlıdere Kaymakamlığı (2021). <http://www.narlidere.gov.tr/> . Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Ödemiş Kaymakamlığı (2021). <http://www.odemis.gov.tr/> . Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Selçuk Kaymakamlığı (2021). <http://www.selcuk.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Tire Kaymakamlığı (2021). <http://www.tire.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Torbalı Kaymakamlığı (2021). <http://www.torballi.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- T.C. Urla Kaymakamlığı (2021). <http://www.urla.gov.tr/> . Erişim Tarihi: 22.12.2021.
- Thompson, D., Hudson, S. D. ve Bowers, L. (2002). Play Areas And The Ada Providing Access And Opportunities For All Children. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 73 (2), 37-41.
- Tınar, Y. (2018). Engellilere Yönelik Kamu Hizmetlerinin Yönetimi ve Sunumu: Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme, *Hiper Yayın*, 2018.
- Tutar, H. (2000). Kriz ve Stres Ortamında Yönetim. *Hayat Yayınları*, İstanbul.
- Türkiye Özürlüler Araştırması (2012). İstatistiklerle Türkiye. *T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı*, Ankara.
- TÜİK (2020). *Merkezi Dağıtım Sistemi*. <https://biruni.tuik.gov.tr/medas> Erişim Tarihi: 29.12.2021
- Türk Standartları Enstitüsü (2010). *Oyun Alanı Elemanları ve Zemin Düzenlemeleri Bölüm 1: Genel Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemleri TSE EN 1176-1*, Ankara
- Türk Standartları Enstitüsü (2010). *Oyun Alanı Elemanları ve Zemin Düzenlemeleri Bölüm 2: Salıncaklar İçin İlave Özel Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemleri TSE EN 1176-2*, Ankara
- Türk Standartları Enstitüsü (2010). *Oyun Alanı Elemanları ve Zemin Düzenlemeleri Bölüm 3: Kaydıraklar İçin İlave Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemleri TSE EN 1176-3*, Ankara
- Türk Standartları Enstitüsü (2010). *Oyun Alanı Elemanları ve Zemin Düzenlemeleri Bölüm 5: Atlıkarıncalar İçin İlave Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemleri TSE EN 1176-5*, Ankara

- Türk Standartları Enstitüsü (2010). *Oyun Alanı Elemanları ve Zemin Düzenlemeleri Bölüm 6: Sallanma Elemanları İçin İlave Güvenlik Kuralları ve Deney Yöntemleri* TSE EN 1176-6, Ankara
- WHO (2012). Dünya Çocuklarının Engellilik Oranı Raporu. *Early Childhood Development and Disability: A Discussion Paper*, UNICEF.
- Uslu, A., ve Shakouri, N. (2012). Engelli Çocuklara Dost Oyun Alanı ve Dış Mekân Tasarımı. *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 28 (5).
- Uyar, L. (2006). Birleşmiş Milletler 'de İnsan Hakları Yorumları. *İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları*, ss:152.
- Ünlü, S., Bağcıvan, A. ve Kara, B. (2022). Geçmişten Günümüze Türk Kültüründe Engelli Anlamlandırmaları. *Milli Kültür Araştırmalar Dergisi*, 6 (1), 96-130.
- Wickens, C. D. (1992). *Engineering Psychology And Human Performance*. Harper Collins, New York.
- Yavaş, H. (2002). *Özürlülerin Kentsel Mekân Hareketliliği* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, A. (2018). Endüstri 4.0 ve Akıllı Fabrikalar. *Sakarya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 22 (2), 546-556.

ÖZGEÇMİŞ

